27.59

سیاہ بر سفید....

صاحبزادہ رضی شیرازی

1991

Marfat.com

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

سیاہ بر سفید ....

صاحبزادہ رضی شیرازی

علی پور سیداں
(سیالکوٹ)

Marfat.com

مادۂ تاریخ سال طباعت ایں کتب

84460

- یگانہ حرف شیریں زبان فارسی چیدیم = ۱۴۱۲ھ

۸۶ ۲۸۸ ۵۷۰ ۶۰ ۳۵۱ ۵۷

- فرحت دل حرف شیریں زبان فارسی = ۱۹۹۱ء

۶۸۸ ۳۴ ۲۸۸ ۵۷۰ ۶۰ ۳۵۱

پتہ

صاحبزادہ نثار قطب رضی شیرازی

علی پوری

- علی پور سیداں محلہ مغربی (سیالکوٹ)
- زعفران پارک جی ٹی روڈ مریدکے (شیخوپورہ)

کتابت : سلیم الہٰی طالب النوری ، داؤکے مریدکے

- مکتبہ اشرفیہ مریدکے ضلع شیخوپورہ (پنجاب)

Marfat.com

من کیستم

منم ابنِ سیّد فدائے حسین
کہ آں بود پور جماعت علی

جماعت علی آں کہ لاثانی ست
شد از دودمانِ علی و نبی

علی پور شد بوم زاد مرا
قطب نام آمد تخلّص رضی

Marfat.com

منظومات

Marfat.com

بہ سوزِ عشق اُو ہر کس جگر تفتیدہ تفتیدہ
ز آبِ حسنِ اُو چشمِ جہاں نم دیدہ نم دیدہ

اگر من غیرِ اُو باشم چرا از ذکرِ او شادم
لبے شب ہا سحر کردم بہ خود پیچیدہ پیچیدہ

سزا وار در تو نیستم آخر چرا نایم
"نظر دُز دیدہ دُز دیدہ، قدم لغزیدہ لغزیدہ"

ندانستم کہ سجدہ چیست لیکن جاں بہ اُو دادم
سرِ خود را بجائے پائے او سائیدہ سائیدہ

چہ خوش بختم کہ بود اُو ملتفت سوئے رقیبانم
بروئے او ہمی دیدم ز او پوشیدہ پوشیدہ

Marfat.com

تنم زیں سو گرفتارِ ستم ہائے زمانہ شد
دلم راہست ازاں سو زلف اوتابیدہ تابیدہ

بدہ آں بادہ آبِ نشاط انگیز اے ساقی
بہ محفل تا نباشم یک نفس غم دیدہ غمدیدہ

زحُسنش درجہاں غوغا زباں ہالال درمدحش
رضیؔ ہم دل بہ او دادہ ولے نادیدہ نادیدہ

Marfat.com

بہ حضورِ رسالت

گرچہ سرزد شدہ از من گنہی نیست کہ نیست
برِ من از توشۂ بطحا کرمی نیست کہ نیست

بہ جہاں ہمچو تو اے شاہ شہی نیست کہ ہست
بندۂ درگہ تو کج کلہی نیست کہ نیست

ہاں توئی مرکزِ امید خطاکاراں را
در طوافِ درِ فیضت نگہی نیست کہ نیست

از علوم تو بود آنچہ بہ لوح و قلم ست
آشکارا بہ ضمیرت خبری نیست کہ نیست

چوں خدا خود علمِ مدحِ تو افراشتہ است
سرنگوں از علمِ تو علمی نیست کہ نیست

مدحِ آں باعثِ تکوینِ دو عالم، بحقی
مدح خوانِ تو رضیؔ ہم سخنی نیست کہ نیست

○

Marfat.com

تضمین بر شعرِ اقبالؒ

نیست چوں ذوقِ خودی راہنما و یاور
بخدا راہ نیابی بہ خُدائے داور

بہ مقامے کہ رسیدیم نہ ایں منزلِ ماست
خیز با قافلۂ شوق بہ آہنگِ سفر

باغباں دست تطاول بہ چمن کرد دراز
چہ بہاریست کہ از فصلِ خزاں ست بتر

رہبرِ ملّت ما رُو بہ کلیسا دارد،
وائے قومے کہ شدش پشت بمنزل رہبر

اے کہ بر راحد و زاد توکّل، بکنی
کارواں را نہ متاعیست بجز ذوقِ سفر

چوں بہ کامِ تو رضی ہر دوجہاں می گردند
" از خود اندیش وازیں بادیہ ترساں مگذر "
" کہ تو ہستی و وجود دو جہاں چیزے نیست "

Marfat.com

برگ و بار و گل از خزاں مطلب
رہنمائی ز رہزناں مطلب

دانش و علم مدرسہ ہمہ ہیچ
بہ صمیت فروغ ازاں مطلب

حرم آشوب و دیر دشمن اند
رسم الفت ز گلرخاں مطلب

بیکسی بہ زیاری ناکس
ہمنشینی بہ ناکساں مطلب

حکمت عرب و ملت بیضا؟
باد صرصر بہ گلستاں مطلب

از خدا نقد آرزوئے بخواہ
دولت گنج شائگاں مطلب

نعت شاہ رسل نویس رضی
صلہ اش اندریں جہاں مطلب

Marfat.com

نعتِ سرورِ کائنات

آں شاہِ دو عالم کہ فلک در قدم استش
مریخ و مہ و مشتری و خور خدم استش

اندازۂ دریائے سخائش نہ تواں کرد
عالم ہمہ یک قطرۂ ز بحرِ کرم استش

او ہست کہ ممدوحِ عرب ہست بہ اخلاق
او ہست کہ مدّاحِ خصائل عجم استش

شاہان جہانند، غلامانِ محمّد
در زمرۂ خدّام قبادلت و جم استش

زینت دہ ایں فرشِ زمیں گر علم استش،
زیبندۂ افلاک برینے قدم استش،

اے خواجۂ لولاک رضیؔ ہست جگر چاک
دارد دلِ غمناک و دو چشمے کہ نم استش

دلریش ز دردِ غمِ ہجران و فراق است
آیا نہ رہانند ازیں غم کہ ستم استش

تو ہم زرہِ عجز رضیؔ بوسِ کفِ پاش
از عجز بہ در ناصیۂ فرسا قلم استش

Marfat.com

نعت

مرا خوانی نہ خود سوی من آئی
کجائی یا رسول اللہ، کجائی؟
بیا اے نورِ جان و جانِ عالم
منم جاں بر لب از دردِ جدائی

شود آں روز گویا حاصلِ عمر
کنم چوں بر درِ توجبہہ سائی
مدار و محورِ عالم شد آں کس
کہ از دل با تو دارد آشنائی

زتخت وافسرِ کیخسرو و جم
مرا بہتر بہ کوئے تو گدائی
بحقِ آلِ خود بر من نظر کن
کہ یابم از حسودانم رہائی

Marfat.com

اگر بخشی مرا سوز درونی
طفیل سوز عطار و سنائی
همانا لطف و احسان تو باشد
اگر چشمی بروی من کشائی

رضی را حاصل عمرست آن روز
که او یابد بدرگاهت رسائی

Marfat.com

نعت

ایمان عبارت است ز حبِّ و ولائے تو
الحق رضائے حضرت حق شد رضائے تو
واللیل مدح زلف سیاہ تو بے گماں
والشمس شرحِ حسن رُخِ دلربائے تو
تا کعبہ ام بہ اہلِ نظر قبلہ ای بود
خاکش ز دیر منتظر جائے پائے تو؟
ایں مہر و مہ ز پیش تو بودند تیرہ روز
کردند کسب نور و ضیا از ضیائے تو
منت پذیر بے کسی خود شدم کہ ہست
وجہ کرم نمائی و لطف و عطائے تو
من آرزوی افسر شاہی چرا کنم
بر فرق خود چرا نہ نہم کفش پائے تو
مقصودم از ثنائے تو اظہار بندگی ست
نطقم نہ ہست ورنہ بحدِ ثنائے تو
ہر کس نہ سرکشان جہاں را بود حریف
لیکن رضیؔ کہ ہست غلام و گدائے تو

Marfat.com

نعت

دوریم یا رسولؐ خدا را بہ ما برس
گشتیم زار و خوار خدا را بہ ما برس

اے آنکہ شد برائے تو تخلیق کائنات
وے رازدارِ آیۂ اَحی بہ ما برس

اے آنکہ در حقِ تو خدا گفت مارمیت
وے رہ نوردہ جادۂ اسریٰ بہ ما برس

مارا حضورِ خویش ز رحمت رہے بدہ
یا ایں کہ خود بہ کلبۂ احزان ما برس

ہاں چشمِ التفات کہ گشتیم تیرہ روز
از حد گذشت ظلمتِ عصیاں بہ ما برس

باشیم تا کہ ما نہ بہ پیش خدا و خلق
در حشر شرمسار و سبک سر بہ ما برس

در حفظِ خود ز کینِ حسود کمینہ دار
ہاں وارہاں ز دجل و فریبش بہ ما برس

روزے شود رضیؔ کہ رسد او بہ ما ز لطف
وردِ زباں کنید خدا را بہ ما برس!

Marfat.com

نعت

وجودِ تست مادائے دو عالم یا رسول اللہ
بہ عالم کیست غیر تو پناہم یا رسول اللہ

تو باشی رازِ لولاکَ لما را شرح و تفسیری
توئی مقصودِ خلّاقِ دو عالم یا رسول اللہ

نہ سنجیدم بہ جُز مدح جم و اسکندر و دارا
ہمیشہ نامِ تو وردِ زبانم یا رسول اللہ

نہ من زادِ سفر دارم نہ از منزل خبر دارم
بسوئی خود نما للّٰہ راہم یا رسول اللہ

تعجّب نیست گر محسودِ شاہانِ جہاں باشم
ز دردِ عشقِ تو سرمایہ دارم یا رسول اللہ

تو باشی در دو عالم چارۂ بے چارگاں دانم
دریں بے چارگی بر خود بنازم یا رسول اللہ

بہ تو شد ختم آخر سلسلۂ انبیاء الحق
بہ قرآن حق ترا گفت است خاتم یا رسول اللہ

بعرضِ جوہرِ فکر فلک پیما موفق کن
عطا کن لذّتِ حسنِ بیانم یا رسول اللہ

رضیؔ بودہ فقیرِ بے نوا چوں دور بود از تو
بفیضِ قربتِ تو بادشاہم یا رسول اللہ

Marfat.com

عشق آں سرو قدے لالہ عذارے دارم
نامِ او وردِ زباں بر سرِ دارے دارم

کے رساند بہ درِ نازشِ کونین مرا
شوقِ بے تاب کہ بیرِ دل زشمارے دارم

آستانِ تو اگر منزلِ مقصودش نیست
من بہ آں قافلہ سالار چہ کارے دارم

بہرِ تدبیرِ جہاں سرورِ عالم شہ کل
آں کہ تقدیر بہ اوہست شکارے دارم

حاجتِ مال و زر و گنج گہر نیست مرا
آرزو لیست بہ کوئے تو مزارے دارم

آفتابی بہ ضمیرِ دل من جلوہ فگن !!
کہ ضمیرم چو شب تیرہ و تارے دارم

من دریں دہر غریب استم و چوں موجِ نسیم
نہ مقامے نہ قیامے نہ قرارے دارم

رازِ ایں دہر اگر فاش بہ بینم چہ عجب
سرمۂ چشم ز خاکِ درِ یارے دارم

گر بپرسند ز عشق شہ کونین رضیؔ
گو بتکرار ہمیں دارم و آرے دارم

Marfat.com

نعت سرورِ کائنات

اے کہ نام تو بود مرہمِ ہر خستہ جگر
روشن از پرتوِ نورت مہ و مہر و اختر

خرّم آں روز کہ نام تو بگوشم آمد
اے خوش آں وقت کہ افتد بہ جمالِ تو نظر

باختر باہمہ ایں علم بہ گمراہی بود
باہمہ فلسفہ در جہل زپیشت خاور

یافت از فیض نگاہ تو یقین ہر اسود
نورِ ایماں شدہ پیدا بہ دلِ ہر احمر

عفو کردی کہ تو خود رحمتِ عالم ہستی
دشمنانت چو رسیدند بہ تو خاک بسر

خوں ببارد شفقِ شام بہ ہجرت ہر روز
در فراقِ تو دریدہ است گریبانِ سحر

Marfat.com

لب لعلین تو کردہ است زباں لال مرا
چہ بگویم کہ چہا رفت ز زلفت بر سر
کردہ ام جامہ ز خاک سر کویت بر تن
چاک چاک از اثر اشک شد آں ہم بنگر
چوں بہ ہجر تو من زار شدم اشک فشاں
چشم من شد صدف و قطرہ اشکم گوہر
نا بصیر است گرت چشم رضیؔ! درماں نیست
جز غبارِ رہِ آں شافعِ روز محشر

Marfat.com

نعت

رسید ہر کہ بہ درگاہِ تو بہ عجز و نیاز
بہ او نواختہ ای آں چناں کہ شد ہمہ ناز

بہ حسنِ تو کہ ز حسنت کمال یافتہ حسن
برائے عالمیاں شد صفاتِ تو اعجاز

زمینِ شہرِ تو شد جملہ شہرہا آباد
ہرات و قاہرہ لاہور و دہلی و شیراز

گہے خلیل و ذبیح و گہے کلیم و مسیح
یکے ست ساز ولیکن ہزار پردۂ ساز

منم ز درگہِ تو دور گو چساں برسم
ز انتہائے نشیبے بہ انتہائے فراز

نہ زاد و راحلہ و ہم سفر نہ راہنما
شبے سیاہ چو بختم رہے چو شوق دراز

سرم مباد کہ باشد تہی ز سودایت
دلم مباد کہ نشود لبوزِ عشق گداز

مقام و مرتبہ ات در بیاں نمی گنجد
ہمیں روا ست کہ در نعت تو کنم ایجاز

Marfat.com

نہاں غم است چناں زیرِ خندہائے مرا
چناں کہ سوز نہاں است زیرِ پردۂ ساز
نہ ضربِ تیشۂ فرہاد سنگ را بگداخت
کہ سنگ را نتواں کرد جز بعشق گداز
چرا بہ وجد نیارم بہ شعرِ سعدیؒ را
کہ نسبتے است مرا ہم بہ خطۂ شیراز
رضیؔ ز خاکِ علی پور زادہ است ولے
خدا کند کہ بمیرد بہ خاکِ پاکِ حجاز

Marfat.com

نعت

گر اشارہ ترا بطحا کے مکیں ہو جاتے
مجھ کو بخشش کا گماں کیا ہے، یقیں ہو جائے

اے شفا بخشِ دو عالم تری رحمت کے نثار
چارۂ دردِ دل و جانِ حزیں ہو جائے

حسن افروز وہ نظریں تری اللہ اللہ
جس کو تو ایک نظر دیکھے حسیں ہو جائے

کیوں نہ اس شخص کی قسمت پہ مجھے رشک آئے
تیری دہلیز پہ خم جس کی جبیں ہو جائے

آج ظلمت کدۂ دہر میں وہ آئے ہیں
رشکِ فردوسِ بریں کیوں نہ زمیں ہو جائے

جن کی آنکھوں میں سما جائے سوادِ طیبہ
کم بہا ان کے لیے خلدِ بریں ہو جائے

ہے رضیؔ خادمِ خدّامِ رسولِ عربی،
پھر بھلا کس لیے محزون و غمیں ہو جائے

Marfat.com

علی کرّم اللہ وجہہ الکریم

ہے بوتراب و حیدر مشکل کشا علی
خیبر شکن ہے اور ہے شیرِ خدا علی

کیا مجھ سے ہو بیاں تری مدح و ثنا علی
جب خود رسول ہے ترا مدحت سرا علی

بچپن کا عہد تو نے نبھایا تمام عمر
قدسی پکار اٹھیں نہ کیوں مرحبا علی

آخر نوید فتح مبین حق سے مل گئی
جس معرکے میں ہو گیا جنگ آزما علی

سر اس کا خم نہ ہو سکا باطل کے سامنے
جب دشمنانِ دین کے مقابل ہوا علی

صدیق ہوں عمر ہوں کہ عثمان پاک زاد
سب کی خلافتوں کا سہارا رہا علی

چھوٹی نماز اس کی نہ قاتل کے وار پہ
اور زیرِ تیغ بھی رہا قرآں سرا علی

سردار انبیاء پہ رسالت ہوئی جو ختم
تو ختم آپ پر بھی خلافت ہے یا علی

84460

Marfat.com

انجام یہ کہ گھر میں خدا کے ہوا شہید
آغاز یہ کہ کعبہ میں پیدا ہوا علی

سب مشکلات اس کی ہوئیں ختم یک قلم
جس کی زباں سے کبھی نکلا ہے یا علی

ذاتِ رسولِ پاک اگر شہر علم ہے
تو کون شہر علم کا دروازا تھا، علی

کیا اس سے بڑھ کے اور فضیلت ہو آپ کی
خوش آپ سے رہے ہیں رسولِ خدا علی

تو کیا کرے گا مدحتِ شیرِ خدا رضیؔ
بس کہہ کہ حق نما ہے شہ لافتیٰ، علی

Marfat.com

سیّدالشہدا امام حسین رضی اللہ عنہ

اے سبطِ نبیؐ، ابنِ علیؓ حضرت شبیرؓ
حق یہ ہے کہ منظور ہے حق کو تری توقیر

اے وہ کہ ترا باپ یدُاللہ علیؓ ہے
اے وہ کہ دو عالم ترے نانا کی ہے جاگیر

آغوش میں تو اس کی پلا اور بڑھا ہے
قرآن میں ہے جس کے لیئے آیۂ تطہیر

دہلیز تری بوسہ گہِ اہلِ نظر ہے
تقلید تری کرتا ہے ہر صاحبِ تدبیر

حق بات کہی نرغۂ اعدا میں بھی تو نے
اسلام کا پیغام سُنایا تہِ شمشیر

Marfat.com

ہے خون ترا سُرخیِ عنوانِ شہادت
اک درسِ شجاعت سرِ مقتل تری تقریر

جو خون ترے جسمِ مبارک سے بہا ہے،
اس خون کا ہر قطرہ ہے قرآں کی تفسیر

کیوں گر نہ پڑا یہ فلکِ پیر عدو پر
اصغر کے گلے پر جو لگا حرملہ کا تیر

سجاد کی اس جرأتِ گفتار کے صدقے
جس کو نہ ہوئی قفلِ زباں پاؤں کی زنجیر

بیٹوں کو بھی قربان کیا حق پہ خوشی سے
ایسی بھی وفا کیش نہ ہوگی کوئی ہمشیر

تو نے ہمیں حریتِ افکار و عمل دی
اعداء کیلئے موت ترا نعرۂ تکبیر

Marfat.com

حق بات کہے جو، وہ پرستار ہے تیرا
چپ رکھ نہ سکے جس کو عدو کی کوئی تعزیر

تب فخر جو تھا تری غلامی پہ عمر کو
اب بندۂ بے دام ترے جملہ مشاہیر

کب دیکھیے ہو میری رسائی ترے در تک
کب مجھ کو بلاتی ہے مری خوبیِ تقدیر

ہے تیرا رضی تیرا ثنا خوان و ثنا گو
ہے مدح تری اس کے لیے باعثِ توقیر

Marfat.com

منقبت

حضرت پیر سیّد جماعت علی شاہ لاثانی رحمۃ اللہ علیہ علی پور سیّداں ضلع سیالکوٹ

امام اولیا، شمسِ طریقت — دُرِ کانِ علی شاہِ جماعت
لقب لاثانیش مشہور آمد — برائے گمرہاں نورِ ہدایت
ز چشمم خوں رود از دردِ ہجرت — ندارم بہرِ پابوسِ تو جرأت
دلیلِ قولِ تو حکمِ شریعت — فروغِ کارت از اتباعِ سنّت
نرفتی بر درِ حکّام و عمّال — نہ پیمودی بہ جز راہِ قناعت
تو ہم آں وعدۂ قالوا بلیٰ — رسانیدی بہ پایانِ نہایت
بہ کوئے تو فروشم باغِ جنّت — گر از دیدارِ تو یابم سعادت
دلِ تو داند و بیند چہ خواہم — بہ تو احوالِ خود گفتن چہ حاجت
بہ ایں امید بر در آمدم من — کنی شاید مرا در بر ز شفقت

خدا را ایں رضیؔ پُرگنہ را
شفاعت کن بہ دربارِ رسالتؐ

Marfat.com

کشودِ راز

از من چرا حجاب؟ چو دادی نظر؛ بگو
آیا نیم ز شعلۂ تو من شرر؛ بگو
این موجۂ بلا و نہنگ اجل چراست؟
چوں در ضمیر بحر نہادی گہر، بگو
آخر بگو کہ پستی تحت الثریٰ زکیست
از کیست این بلندیٔ شمس و قمر، بگو
ناوک فگن کہ ہست وہدف کیست وچرا
دارد حقیقتے کہ خدنگ نظر، بگو
دل چیست؟ آرزو زکجا و فغاں چہ ہست
دل را کہ دادہ است فغان سحر بگو
دستے کہ کرد پرورش گل ہمہ بناز
خیزد چساں بہ غارت گلہائے تر بگو
من از کجا و کیستم و منزلم کجاست
خود منزلم کہ راہرو و راہبر؛ بگو
دفتر فضول گاہ و بیک لفظ گہ چرا
دنیائے دل شود ہمہ زیر و زبر بگو

Marfat.com

گل با زبانِ لال بگو شکوہ سنج کیست ؟
محروم نرگس است چرا از نظر بگو
نخلے بہ کوہ و دشت ثمر ور شود چرا
در گلشن است سرو چرا بے ثمر بگو
دانم ہمیں کہ کس نکشوداست راز دہر
زیں بیشتر اگر کسے دارد خبر، بگو
باید کہ بگذری ز حکیمانِ بے خبر
بہر کشود راز بہ صاحب نظر بگو
آں کس کہ ہست مردمکِ چشمِ کائنات
آں مردِ مومن است رضی مختصر بگو

Marfat.com

○

پیدا نه شد ز فصل بهاران اثر هنوز / دارد عمل خزان به چمن سر بسر هنوز

از گریه ات نشد ترا دامن چو لاله زار؟ / حل شد نه در سرشک تو خون جگر هنوز

تو سلطنت به قطرهٔ شبنم شدی مگر / واقف نه ای ز وسعت این بحر و بر هنوز

از منزل و مقام چه پرسی ز من که من / از پا فتاده ام بسر ره گزر هنوز

ظاهر نشد به مطلع ما صبح روشنی / مرگ ستاره هاست مگر بے اثر هنوز

من کرده ام قبول ز درماندگی مقام / دارم به سر وگرنه هوائے سفر هنوز

فرهاد شد هلاک دم تیشه و دلے / پرویز جلوه گر به همان کرّ و فر هنوز

عشق است آن که بلبل بے پر بآن پرد / دارد خبر نه مرغک بے بال و پر هنوز

این ها و هوے شوق نیاید خوشت رضی

بیگانه ای ز لذّت سوز جگر هنوز

Marfat.com

مپرس از من کہ دل دادم کدامیں دلستانے را
نباید فاش گفت ایں داستانِ خوش حکایتے را

سفر در پیش و منزل دور و راہ ناپید و شب حائل
چہ مشکلہا کہ افتاد است میرِ کاروانے را

دلِ گل خوں شود از نالہ ہائے بلبلِ زارے
چو سوزِ دل اثر بخشد زبانِ بے زبانے را

بہ یغمائی برد خود باغباں گلہائے رنگینش
بہ چشمِ عبرتے بینم بہارِ بوستانے را

غلام و چاکر آں مردِ لاثانی شدم از دل
کہ فقرش ہست وجہ رشکِ شاہانِ جہانے را

Marfat.com

بغیر ذات او ہرگز نہ بینم مرد درویشے
کہ از فیضِ نگہ بخشد قرار آتش بجانے را

مصیبت آں چناں با عشق و الفت نسبتے دارد
کہ چوں نسبت بہ شمشیری بود سنگِ فسانے را

نمی یابد ز سودای محبت ہیچ سود آں کس
نکرد ست آں کہ بیروں از دلش خوف زیانے را

رضیؔ ہست ایں کہ در طرزِ نظیریؔ شعرمی گوید
نمی دانی ؟ مگر ایں شاعرِ شیوا بیانے را

Marfat.com

تا داغِ عشق بر دلِ نومید داشتم
دانستہ‌ام کہ دولتِ جاوید داشتم

بہرہ نیافتم ز عطائے تو جز دلے
آں ہم فریب خوردۂ امید داشتم

کرد است تلخ کام مرا حسرتِ گناہ
اے کاش زندگانیِ جاوید داشتم

گل چیں و گلستان و گل و شاخِ گل از وست
یاد ایں قدر ز نکتۂ توحید داشتم

طرّہ بہ سر نہاد مرا عشقِ گل رُخے
بر گردنم ہم ارّہ تشدید داشتم

Marfat.com

از عز و افتخار برقص اندرم که من
آں دیده ای که روئے ترا دید داشتم

کو آں شبِ وصال که جام از فروغِ مے
رخشنده تر ز ساغرِ خورشید داشتم

ایں سرگزشت باقی و شبِ آخر و هنوز
من بر زباں مبادیٔ تمهید داشتم

از فیضِ روحِ سعدی و حافظ کلامِ خویش
خالی ز حشو و پاک ز تعقید داشتم

واماند از رقم قلم ورنه ، در ضمیر
بس نکته هاست کز پئے تسوید داشتم

هاں راهِ پائمال نمی رفته ام رضی
همواره عار از رهِ تقلید داشتم

Marfat.com

عشق شد باعث آزار چه سازم چه کنم
من به این یار وفادار چه سازم چه کنم

قطع کردم ز همه خلق و بتو آمده ام
تو به من گر نشوی یار چه سازم چه کنم

گرچه این دیده و دل یار من زار بُدند
در محبت شده اغیار چه سازم چه کنم

حال دل پُرسی و دانی که تسلّی شده ام
من ازین بیش طلبگار چه سازم چه کنم

دشت غربت غم رهزن غم زاد و منزل
راه دشوار و شب تار چه سازم چه کنم

Marfat.com

اہلِ دنیا بہ من سوختہ جان ساختہ اند
تو نسازی بہ منِ زار چہ سازم چہ کنم

عشق دشوار طلب ہمتِ من سہل انگار
عقل بے مایہ زبون کار چہ سازم چہ کنم

حسن آشفتہ رضیؔ! منظرِ خوش داشت ولے
شدم از شرم نگوں سار چہ سازم چہ کنم

Marfat.com

بہار آمد کہ مرغ زار در گلشن نوا ریز است
ہوائے مرغزار از نکہت گل عنبر آمیز است

بر آمد مہر نو از مشرق و عالم درخشاں شد
براہِ مقدمش ہر قطرۂ شبنم گہر ریز است
یکے بنگر مآل خامیٔ تہذیب و آئینش
کہ احوالِ لبے اقوام مغرب عبرت انگیز است

ہویدا چوں بہ مخلوق جہاں کردار انگلیس است
نمی دانم چرا بدنام بہر ظلم چنگیز است
اگر سخت است راہِ عشق و الفت غم نمی دارم
کہ سختی ہا برائے راہوارِ شوق مہمیز است

اگر دلدادۂ محبوبۂ تہذیب حاضر را
حذر از چشم بے باکش کہ نیش چالاک خوں ریز است
متاع دیدۂ بیدار ہر کس را نمی بخشند
مگر آں کس کہ قلبش صافی و چشمش سحر خیز است

Marfat.com

زقصہ ہائے خاقان و خدیو و جم چہ می پرسی
حدیثِ عاشقاں بشنو کہ رنگین و دلآویز است

نہ تنہا حسن آں سیم برے شورے برانگیزد
ہوائے وادی چیناب ہم عشق و جنوں خیز است

کسے کو از مقام مصطفیٰ انکار می دارد
مگر از چشم او پنہاں مآلِ کار پرویز است

علی پور است اگرچہ مولد و منشائے من لیکن
رضیؔ در سر ہوائے خطۂ شیراز و تبریز است

Marfat.com

صورتِ اشک بہ مژگاں دلِ ماہی رقصد
یا سرِ شاخ، گل از موجِ صبائی رقصد

چوں بہ کویش زپئے عرضِ تمنّا بردم
مرگ از فرطِ مسرّت بہ قفائی رقصد

دلِ من گرچہ بہ زلفِ تو اسیر است ولے
چہ اسیریست کہ زنجیر بہ پائی رقصد

لذّتِ وصل بہ رقص آور پروانہ شد است
شعلۂ شمع ندانم کہ چرائی رقصد

دل بباید کہ بہ درگاہِ جنوں سجدہ کند
پیشِ ایں عقل فرومایہ چرائی رقصد

گرچہ پیش است مرا تازہ بلائے ہردم
دارم آں دل کہ باغوشِ بلائی رقصد

کشتۂ لذّتِ شمشیرِ ادائے تو رضیؔ است
ہاں ازیں است کہ ہنگامِ سزائی رقصد

Marfat.com

داغهای سینه شد روشن چراغاں گفتمش
پنبه هاے زخم دل بود و گلستاں گفتمش
چشم مست یار بے مانند و من از عجز فهم
نرگسے نامیدمش چشم غزالاں گفتمش
عرصهٔ کاں بے تو می گزرد خزاں نامیدمش
عهدِ وصلت آمد و صبح بهاراں گفتمش
میرم از ننگ شکست رشتهٔ پیمان او
وای پیمانے که من تار رگ جاں گفتمش،
هست گردابم چوں کشتی موج آبے ساحلم
مایهٔ عافیتم شد آں چه طوفاں گفتمش
در سوادِ زلفِ او دیدم رخ روشن رضی
راست می گفتم اگر شمع شبستان گفتمش

Marfat.com

بر خاکِ کوئے منزلِ جاناں نشستہ ام
گوئی بہ تختِ ملکِ سلیماں نشستہ ام

با اشک ہائے خوں سرِ مژگاں نشستہ ام
یا ایں کہ من بہ صحنِ گلستاں نشستہ ام

کو گردشِ زمانہ و غمہائے روزگار
امروز فارغ از غمِ جاناں نشستہ ام

من بر درت اگر نرسیدم برابرت
افتادہ بر زمیں کہ بہ کیواں نشستہ ام

خاکم بپائے راہرواں تا رسد بہ آں
در رہگذارِ شہرِ نگاراں نشستہ ام

تو رہنِ شکوہ سنجیِ جور و جفائے غیر
من ز التفاتِ دوست پریشاں نشستہ ام

دردا ست چوں ز دولتِ دنیا مرا عزیز
فارغ ازیں من از غمِ درماں نشستہ ام

دارم متاعِ صدق بہ دامانِ خودرضیؔ!
ہرگز مگو کہ بے سروساماں نشستہ ام

Marfat.com

به حسن و عشوه و نازت بود جواب غلط
به عشق هست حریف من خراب غلط

ز سرد مهری خوبان فسرده است اگر
دلے ز گرمی عشق است بهره یاب، غلط

ز خاک راه حجاز است آب روئے مرا
فروغ چهرهٔ من از شراب ناب، غلط

سفر به فطرت ما ساز گار می آید
خیال راحت و اندیشهٔ سراب، غلط

شمار جرم و گناهم نمی بود ممکن
چنان که هست به عفو ترا حساب، غلط

رضی! اگر نظر التفات خواجه بود
مرا به عاقبت خویش اضطراب، غلط

Marfat.com

بمن عشقت عجب دولت چہ دولت دولتِ مخزن
چہ مخزن مخزنِ لولوٗ چہ لولو، لولوئے لالا

فضائے کوئے تو نعمت چہ نعمت ؟ نعمتِ راحت
چہ راحت، راحتِ جنت چہ جنّت، جنّتِ ماوٰی

مرا ہدیہ کرامت کن چہ ہدیہ ؟ ہدیۂ بخشش
چہ بخشش، بخششِ کامل چہ کامل، کاملِ اصلا

رضیؔ! تو بندہ ای آخر چہ بندہ، بندۂ درگہ
چہ درگہ، درگہِ حضرت چہ حضرت، حضرتِ والا

ناپید راحلہ و سفر سخت راہ دور
گیرم جز اشتیاق کرا رہبر و دلیل

ذوقِ سفر فزوں شود از مشکلاتِ راہ
سنگِ گرانِ راہ شود ہمچو سنگِ میل

سلیمؔ

Marfat.com

عشق است کہ چوں آں بنود عقدہ کشا ہیچ
گر دولتِ عشق است بود ہر دو سرا ہیچ
بر تشنگیٔ خار دلم سوخت و گر نہ!
شوق بہ رہِ منزل بمن، سوختہ پا ہیچ
حاشا کہ ز بے مہری اغیار نہ نالم
درد است ز بے دردی خویشاں و دوا ہیچ
شد برہمی حسن ز تسلیم فزوں تر
در کندن بنیادِ جفا گشت وفا ہیچ
بگذر ز زر و سیم رضیؔ! حفظِ خودی کن
بینی کہ نہ داد است بہ تو جز تو خدا ہیچ

Marfat.com

گاهی پس از سفر رُخ منزل ندیده اُم
گاهی سفر نکرده به منزل رسیده ام

بنگر که سوزِ عشق چه کرداست با دِلم
من همچو لاله سینهٔ خود را دریده ام

باشد نیاز عاشقی بنیاد نازِ عشق
نازم بخود که حسن وجمال تو دیده ام

دیدند محتشم چو به فقر و قناعتم
چوں نوک خار در دل اعداء خلیده ام

من نقد جاں به جلوهٔ نسیه همی دهم
دانسته ام که جان تو ارزاں خریده ام

همواره داده ست مرا راهبر فریب
از سادگی مدام پئے او دویده ام

جایم نمانده است بچشم کسی ، رضی
گوئی شریکِ قسمتِ اشک چکیده ام

Marfat.com

انقلاب اکتوبر ۱۹۵۸ء

آں جہانی سکندر مرزا کے عہدِ حکومت میں لوگ اس کی پالیسیوں سے سخت تنگ آ گئے اور غیر ممالک میں پاکستانی سکے کی قیمت گرنا شروع ہو گئی۔ اس لیے جناب ایوب خاں کی حکومت (فوجی حکومت) کو لوگوں نے بہت بہتر سمجھتے ہوئے خوش آمدید کہا۔

پایانِ عہدِ اہلِ ستم شد خوشا نصیب
آغازِ کارِ اہلِ ہمم شد خوشا نصیب

مردے ز غیب آمدہ و طرحِ نو نہاد
بنیادِ کہنہ نذرِ عدم شد خوشا نصیب

ہر فرد وا رہد ز غلامیِ کبر و ناز
خم گردنِ سکندر و جم شد خوشا نصیب

گلچین شد از چمن کہ بہ فیضِ نسیمِ صبح
ہر شاخ تیغ دارِ علم شد خوشا نصیب

Marfat.com

نظمِ جفا ز صفحۂ گیتی شد است ، محو
بیتِ وفا و مہر رقم شد خوشا نصیب

ملکے کہ در اہالیٔ خود معتبر نبود
آں محتشم بہ روم و عجم شد خوشا نصیب

آں برہمن کہ عشوہ گر و حیلہ ساز بود
امروز رامِ اہلِ حرم شد خوشا نصیب

من بودہ ام فگار ز تیغ یگانگاں !
مرہم نصیب زخم تنم شد خوشا نصیب

بود است رہن دے بہ بہار ایں چمن رضی
اکنوں حریفِ باغِ ارم شد خوشا نصیب

Marfat.com

تاجداران بهر تاراج وطن برخاستند
پاسبانان خود به پامال چمن برخاستند

آه در جامم بنام باده ای ریزند زهر
بر ملاکم ساقیان سحر فن برخاستند

غنچهٔ هر شاخ را منع تبسم می کنند
وز پئ ویرانی سرو سمن برخاستند

خوش نوایان چمن را مهر لب کرده اند
بهر نظم گلستان زاغ و زغن برخاستند

بندهٔ مزدور را بس مشکلات افتاده است
خسروان اندر لباس کوه کن برخاستند

کو حسین ابن علی تا زنده دارد رسم عشق
[illegible] یزیدان کهن برخاستند

ساقیا [illegible] بند در می به میخانه [illegible]
باده خواران کهن از انجمن برخاستند

Marfat.com

ظفروال

۱۹۴۸ء کے آخر میں جب میرا تبادلہ سیال کوٹ سے ظفروال ہو گیا۔
یہ چند اشعار اظہار تاثرات کے لیے لکھے گئے ہیں۔

مرا بدبختی ام بردہ است امسال
دراں شہرے کہ نامندش ظفروال
ز ویرانی بتر، آبادی آں
ز موج آب رودِ "ڈیک" بے حال

ظفروال است بس دلکش فضائی
ولے از ریل دور افتادہ جای
ہر آں راہی کہ راہِ آں بگیرد
عجب گرداُو ننالد ہمچو، نای

بیا اے ہمسفر باہم بنالیم
من و تو صید بخت نارسانیم
رہِ پُر پیچ چوں زنجیر باشد
بہ منزل خویشتن را چوں رسانیم

Marfat.com

تو می گوئی به منزل زود آیم
بہ پرس از من چساں آیم چہ آیم
سڑک خام و من و ایں تانگہ باناں
اسیر پنجہ ہائے رہزنانم

بسی گردیدہ ام بہ روی عالم؛
چنیں شہرے ندیدستم بہ جانم
چساں در آب رود ڈیک غرقاب
نہاں شد از نگاہِ چشمِ عالم؛

Marfat.com

استقبالیہ

شدم ز قاصدِ احبابِ ذوق مستفتی
نویدِ عید لیس ازعید، این چہ بوالعجبی ؟
جوابِ پیک خجستہ قدم چہ خوش کن بود
بہ شہر غلغلہ افتاد تو نمی شنوی؟
بپاست جشن بہاراں و جمع می آیند
ضیا و طاہر و طور و حفیظِ صدّیقی
بہ بیں کہ بلدۂ پسرور پُر سرور شداست
کہ صدرِ بزم سخن ہست قاسمِ رضوی
کہ ہست؟ قاسمِ رضوی؟ زاُو چو پرسیدم
جواب داد کہ مردے ز دودمانِ علیؓ
شداست حاکمِ اعلیٰ بہ خطۂ سیالکوٹ
بود عزیزِ خلائق بہ خلق و خوش طبعی
سخن شناس و سخن سنج و ہم سخندانے
ادیب و عالم و عالی ز نسبتِ نسبی

Marfat.com

بہ اہتزاز برقص آمدم کہ شد آخر
قبول بارگہِ حق دعائے نیم شبی
بلند بختی ما بیں کہ نیست حاکمِ شہر !
زحالِ اہلِ سخن بے نیاز و مستغنی
حریفِ بادۂ شیراز اہلِ انجمن اند
بہ فارسی غزلے گو رضیِ شیرازی !

راقم کے زمانۂ قیام پسرور میں شعر و ادب کا ذوق رکھنے والے چند مقامی دوستوں نے "حلقہ احبابِ ذوق" کے نام سے ایک ادبی تنظیم قائم کر رکھی تھی۔ جس کے اجلاسوں میں وقتاً فوقتاً بعض نامی گرامی شخصیات بھی رونق افروز ہوتی رہتی تھیں۔ ایک شعری نشست کی صدارت اس وقت کے صاحبِ دل اور صاحبِ ذوق ڈپٹی کمشنر ضلع سیالکوٹ سیّد محمد قاسم رضوی نے فرمائی۔ اس موقع پر راقم نے یہ قطعہ اپنی غزل پڑھنے سے پہلے پیش کیا تھا۔

Marfat.com

لُغز

به بیں نیرنجیِ چرخِ ستم کیش
چو شاطر محوِ شغلِ مہرہ بازی ست
سرِ دانشوراں بے دانشی شد
دنی الطبع دکارش دول نوازی ست[1]
شبِ تارِ جہالت شد مسلّط
ضیائے علم و دانش ذکرِ ماضی ست
مده الزام عقل و دانش اُورا
که کارِ او ازیں ہا بے نیازی ست
ز سرتا پا عدوِ علم و دانش
درونش ہم نشانِ امتیازی ست
به ملکِ ابلہی حکمش مسلّم
بزعمِ خویش افلاطون درازی ست
ازو بیگانگاں ایمن نه خویشاں
ازو نالاں بخاری[2] بود و قاضی[3] ست
بجرمِ یاریِ صدیق کردست
"امام الکاذبین[4]" مشکل بہ بازیست

Marfat.com

اگر خود گوید ت نامم فلاں است
یقین می داں کہ ایں ہم حیلہ سازی ست
تو ہم او را اگر بینی بگوئی
خرے در پوستینِ اسپ تازی ست
خرے ہم بے لگام د زین و سازست
لگامش گر دہد کس، مردِ غازی ست
رضی ہست ایں، قضائے حق تعالیٰ
خلاف، باطل اسمم لیک تازیست

ا؎ گورنمنٹ ہائی سکول سنمبرا لپسر کے ایک سابق ہیڈ ماسٹر جو نفسیاتی مریض اور ذہنی طور پر غیر متوازن ہونے کے علاوہ پرلے درجے کے دروغگو بھی تھے اور اپنے اس غیر معمولی وصف کے باعث "امام الکاذبین" کہلاتے تھے۔ موصوف اب مرحوم ہو چکے ہیں۔ لہٰذا نام لکھنا مناسب نہیں، اللہ تعالیٰ مغفرت فرمائے۔

۲؎ سید خورشید عالم بخاری

۳؎ قاضی عبدالرشید

۴؎ جناب محمد صدیق طاہر شادانی

یہ تینوں حضرات مذکورہ بالا سکول میں راقم کے رفقائے کار تھے۔

Marfat.com

اے[1] باشدت ہمیشہ ترا یار عز و جاہ
اے[1] داردت مدام خدا وند درلگاہ
خورشید ساں بہ مطلع ما کردہ ای طلوع
آخر چرا شود نہ گریزاں شب سیاہ
شد پرسرور بلدہ پرور آں چناں
خیزد نشاط از درد دلوار دخاک راہ
خواہی اگر کہ نام تو رخشد چوں مہرو ماہ
خواہی اگر کہ نام علی باشدت پناہ
نا اہل را بہ مسند استاد رہ مدہ
مختار و حاکمی بہ کساں ناکسی مخواہ
یا رب مباد ظالمی ایمن بہ عہد تو
باشد نہ کس ہلاک بدور تو بیگناہ
ناید بہ درد از قلم تو دل کسی
خالی نہ باشد از غم انساں دل تو گاہ
خواھد نہ مال و دولت دنیا رضی ز تو
حب نبی و آل نبی بہر او بخواہ

---

[1] سید پناہ علی شاہ سے خطاب ہے جو اس زمانے میں لاہور ڈویژن کے انسپکٹر آف سکولز ہوا کرتے تھے۔

Marfat.com

اک خواب پریشان محبت ہوں میں
وا ماندہ رنج و غم الفت ہوں میں
کیوں چھیڑتا ہے مطرب آتش آہنگ!
ٹوٹا ہوا اک ساز مسرت ہوں میں

ہے یہ خم ابرو تیرا محراب جہاں
اور کعبہ مقصود ہے روئے تاباں
کیوں یاس سے گھبراؤں کہ ہے تیرا خیال
دنیائے امید کا چراغ رخشاں

(ترجمہ ابوسعید ابوالخیر)

اس بت سے ہم آغوش ہوا جاتا ہوں
اور کیف سے بے ہوش ہوا جاتا ہوں
اس شاہد رعنا کی نگاہوں کی قسم!
میں بن پیئے مدہوش، ہوا جاتا ہوں

ہے شاہد فطرت کا حسیں خواب یہ چاند
یا بحر فلک میں دُر نایاب یہ چاند
نظارہ سرشار کی حد ہے نہ حساب
لاریب کہ ہے جام مئے ناب یہ چاند

Marfat.com

اے شاہدِ معصوم و نگارِ رعنا
رشکِ مہ و آفتاب چہرا تیرا
آنکھیں، مہ الفت کے چھلکتے دو جام
مخمور ہوا جاتا ہے قلبِ شیدا

سنسان ہیں عاشقی کی راہیں ساقی
ویران پڑی ہیں جلوہ گاہیں. ساقی
دے بادۂ دلگداز و اندوہ رُبا
ساغر کو ترس گئیں نگاہیں ساقی

ہاں جام مہ عشق پلا دے ساقی،
بیگانۂ دو عالم سے بنا دے ساقی.
ہوں گمرہی عقل و خرد سے بیزار
آدابِ جنوں مجھ کو سکھا دے ساقی

ترکیبِ عناصر کو تو سمجھا ہے حیات
اور کہتا ہے تخریبِ عناصر کو ممات
ہم غفلتِ دل کو موت کہتے ہیں رضی
بیدار ہو جب دل تو سمجھے ہیں حیات

Marfat.com

اے عشق

رنگیں ہے بہارِ زندگانی تجھ سے
دلچسپ ہے دُنیا کی کہانی تجھ سے
بنیادِ خدائی کی ہے تجھ سے قائم
دریائے حیات میں روانی تجھ سے،

○

قطعہ

خوشا کہ قاصدِ روزِ سعید آیا ہے
ہلالِ عید خوشی کی نوید لایا ہے
نصیب آج اگر تیری دید ہو جاتی
رضیؔ ہجر زدہ کی بھی عید ہو جاتی

Marfat.com

مقصود وہ میرا کیونکر ہو جو میرے مقابل آجائے
میں خود کترا کے نکل جاؤں گر سامنے منزل آجائے

ساقی کی یہ ہشیاری ہے بے ہوشیٔ اہل محفل تک
خود ساقی کے ہوش اُڑ جائیں گر ہوش میں محفل آجائے

اُدھر اُدھر کے بگولے دوڑتے ہیں مجنوں کی طرح پیچھے پیچھے
صحراؤں میں بھولا بھٹکا جب کوئی محمل آجائے

ہر چند کہ ظالم و جاہل ہوں اور ہر تعزیر کے قابل ہوں
برہم ہو نظام عالم پر ابرو پر میرے بل آجائے

ان طوفانی موجوں سے لڑنے میں بھی اک لذت ہے
اے جذبۂ شوق خدا نہ کرے اس بحر کا ساحل آجائے

ہے سادگی یا پُرکاری یہ مجھ کو وہ کہیں ناتاب اپنا
اور میرے لیے ہی ان کے لبوں پر ظالم و جاہل آجائے

نہیں کوئی حسین زمانے میں خود حسن ہے میری نظروں میں
کیونکر نہ حسیں ہو جائے وہ جس پر کہ میرا دل آجائے

وہ سو پردوں میں بھی ، رضیؔ یوں مجھ کو دکھائی دیتے ہیں
اک ابر کے ہلکے ٹکڑے میں جوں مہ کامل آجائے

Marfat.com

خوابیدہ حسرتوں کو جگا کر چلے گئے
پھر دل میں ایک آگ لگا کر چلے گئے

روشن ہوئی ہے پھر سے شبِ تیرہ حیات
امید کا دیا وہ جلا کر چلے گئے

پھر سے ہوئی نگاہ مری کامیابِ دید
آئے اور اک جھلک سی دکھا کر چلے گئے

پھر خرمنِ سکونِ دل و جاں ہوا تھا جمع
پھر برقِ اضطراب گرا کر چلے گئے

دیکھا جو مجھ کو منکرِ تاثیرِ حسن ہے
اعجازِ حسن مجھ کو دکھا کر چلے گئے

رہینِ غمِ خزاں تھا میں اک عمر سے رضیؔ
وہ مژدہ بہار سنا کر چلے گئے

Marfat.com

ہوں میں خزاں نصیب ترے انتظار میں
مجھ سے بھی آ کے مل کبھی فصلِ بہار میں

ہے تابِ وصل اور نہ اب طاقتِ فراق
کچھ بھی نہیں ہے آہ مرے اختیار میں

کہتا ہے کون ختم ہوا ، موسمِ خزاں
نقشہ وہی خزاں کا ہے فصلِ بہار میں

شاید کبھی پھر اُن سے ملاقات ہو سکے
بیٹھا ہوا ہوں اب بھی اسی رہگزار میں

تفریقِ جزو کُل میں ہے کیوں، فرق جب نہیں
شعلہ کی طبع اور مزاجِ شرار میں

اوجِ سپہر آدمِ خاکی کی زد میں ہے
طاقت کہاں سے آتی یہ مشتِ غبار میں

مرتا ہوں ان کے عارض و گیسو پہ میں رضیؔ
کرتا نہیں ہوں فرق میں لیل و نہار میں

Marfat.com

اندازِ دستِ مرگ بدلتا چلا گیا
مٹ مٹ کے نقشِ زیست ابھرتا چلا گیا

صد انقلابِ گردشِ دوراں کے باوجود
رنگِ رُخِ حیات نکھرتا چلا گیا

سو سو طرح سے ہم نے دیا ہے اسے فریب
دل ہے کہ ہر طرح سے مچلتا چلا گیا

ہم ترکِ آرزو کسی صورت نہ کر سکے
کانٹا یہ دل کے پار اُترتا چلا گیا

وہ عرضِ شوق پر جو بگڑتے چلے گئے
کیا حُسن تھا کہ اور سنورتا چلا گیا

مجھ کو وفورِ شوق میں منزل نہ مل سکی
منزل بھی آ گئی تو گزرتا چلا گیا

جتنا بھی ہم نے ضبط کیا ہے اسے رضیؔ
طوفانِ گریہ اور امڈتا چلا گیا

Marfat.com

موجِ سراب بھی تھی مجھے موجِ آب کی
ہائے وہ سادگی مری عہدِ شباب کی

ظلماتِ شب سے نکلا ہے دریائے نورِ صبح
شب کا پیام لائی کرن آفتاب کی

میری ہی رعبِ حسن سے آنکھیں نہ اٹھ سکیں
ناکامیاں میری نگہ کامیاب کی

منت کشِ اشارہ پنہاں ہے دِل میرا
حاجت نہیں ہے کوئی سوال و جواب کی

پھر سے شکستِ توبہ کا جذبہ نہ جاگ اُٹھے
باتیں نہ کر شراب و شبِ ماہتاب کی

حسنِ عمل تو حسنِ طبیعت کی ہے دلیل
پروا عذاب کی نہ تمنّا ثواب کی

تابِ جمالِ رُخ سے ہے ہر تار زرنگار
قسمت چمک اٹھی ہے تمہارے نقاب کی

Marfat.com

سر خم ہے اور دل کا ادھر ہی رجوع ہے
اپنی نماز کا یہ سجود و رکوع ہے

ہر ذرّہ زکوئے تو دارم چو تو عزیز
مجھ کو کہاں تمیز اصول و فروع ہے

ہاں ہاں طریق عشق میں ہے ننگ اشک و آہ
اس دین میں حرام یہ شر و شیوع ہے

حسرت لقائے عشق کا ساماں بنی رہے
لب پہ یہی دعا بہ خضوع و خشوع ہے

اب تک وہی ہے نقشہ ویرانیٔ خزاں
کہتا ہے کون فصل بہاراں شروع ہے

ہوگا نہ جس میں بندہ و آقا کا امتیاز
پھر ایک ایسا دور قریب الوقوع ہے

حد سے فزوں ہے تیرگیِ شامِ غم رضیؔ
اب آفتاب جام کا وقت طلوع ہے

Marfat.com

اہلِ محفل ہوش میں آنے لگے
آپ کی ساقی گری کی خیر ہو
پھر گریباں چاک آپہنچا جنوں !
عقل کی بخیہ گری کی خیر ہو
نارسا آہیں رسا ہونے لگیں
گنبدِ نیلوفری کی خیر ہو
آ گئے محفل میں وہ ساغر بکف
زُہد کی حیلہ گری کی خیر ہو
رہنما کی رہزنی کردی عیاں
اب رضیؔ جعفری کی خیر ہو

Marfat.com

ہجر میں دل پر جو گذرتی ہے
"آپ بندہ نواز، کیا جانیں"
لذّتِ دردِ عشق و اُلفت، کو
"بندۂ حرص و آز کیا جانیں"
بے نیازِ نیاز ہیں یہ لوگ
"ناز والے نیاز کیا جانیں"
حسن کی بارگاہ میں جا کر
"کون ہو سرفراز کیا جانیں"
شوق رہبر ہے جب رضی اپنا
"ہم نشیب و فراز کیا جانیں"

صبر آزما ہوں اُنکی جفائیں تو کیا کریں
خود آئیں اور نہ ہم کو بلائیں تو کیا کریں
ہے آرزوئے وصل نہ اَب طاقتِ فراق
وہ آئیں کیا کریں جو نہ آئیں تو کیا کریں
کرتے ہم اُن سے اُن کی جفاؤں کا کچھ گلہ
ہوں یاد ہی نہ اُن کی جفائیں تو کیا کریں

Marfat.com

○

اب میرے رنج و غم کا مداوا نہ کیجیے
شام غم فراق کی پروا نہ کیجیے

دھوکا نہ دیجیے نگہ التفات کا
بہتر تو ہے کہ اب کوئی وعدہ نہ کیجیے

تسلیم ہے کہ ترک جفا کر چکے ہیں آپ
مجھ سے مگر وفا کا تقاضا نہ کیجیے

کیوں زحمت سفر ہے عیادت کے واسطے
ایسا نہ کیجیے کبھی ایسا نہ کیجیے

غیروں کے سامنے نہ میرا نام لیجیے
یوں اپنے آپ کو کبھی رسوا نہ کیجیے

جب میرے درد کا کوئی درماں نہ کر سکے
چارہ گری کا پھر کبھی دعوےٰ نہ کیجیے

گر اتفاق سے ہو کبھی مجھ سے سامنا
یوں التفات سے مجھے دیکھا نہ کیجیے

کیوں اپنے دل کا حال رضیؔ کو سنایئے
دشمن ہے وہ تو اس پہ بھروسا نہ کیجیے

Marfat.com

فتویٰ اِک سو تیرہ کا

نشتر ہے باطل کی رگ پر فتویٰ اک سو تیرہ کا
سینے میں الحاد کے خنجر اترا اک سو تیرہ کا

مفتی، صوفی اور ملا جب بے دینوں کے ساتھ چلے
ایسے میں کب جائز تھا چپ رہنا اک سو تیرہ کا

کامل ہے جب دین خدا کا باطل کی آمیزش کیوں
اہل باطل سے بس یہ ہے جھگڑا اک سو تیرہ کا

ہم مسلم ہیں غیر اللہ کا حکم نہیں منظور ہمیں
گونج رہا ہے عالم میں یہ نعرا اک سو تیرہ کا

سوشلزم ہو یا سرمایہ داری دونوں لعنت ہیں
ساری دنیا مان گئی ہے دعویٰ اک سو تیرہ کا

تم باطل کے ہمراہی وہ شرع نبی پر عامل ہیں
راہ تمہاری اچھی ہے یا رستا اک سو تیرہ کا

سرخ سمندر کی لہروں میں کشتی تیری ڈوب گئی
بچ کر اس طوفان سے نکلا بیڑا اک سو تیرہ کا

کل گاندھی کے چیلے تھے تم آج غلام ہو لینن کے
پاک محمدؐ راہ نما ہے سچا اک سو تیرہ کا

Marfat.com

روبل اور ڈالر سے تیری جیب ہوئی معمور تو کیا
لیکن تیرے پاس نہیں ہے تقویٰ اِک سو تیرہ کا
سچ کے بدلے تم سے گالی سُن کر بھی چپ رہتے ہیں
تم سے بڑھ کر دیکھا ہم نے حوصلا اِک سو تیرہ کا
تینتالیس مدینے والے ساتھ ہیں اِک سو تیرہ کے
تم سمجھے ہو فتویٰ ہے یہ تنہا اِک سو تیرہ کا
عزت وہ پاتا ہے رضیؔ دنیا میں جو سچ کہتا ہے
سچ سے بول ہوا عالم میں بالا اِک سو تیرہ کا

۱۹۷۰ء کے قومی انتخاب کے موقع پر ملک کے مختلف مسالک کے ۱۱۳ علماء نے سوشلزم کے خلاف متحدہ فتویٰ دیا۔ جس کی تائید مدینہ منورہ کے ۴۳ علماء نے بھی کی۔ مگر جمعیت العلمائے اسلام نے اس فتویٰ کی سخت مخالفت کی۔ جمعیت کے شاعر امین گیلانی (شیخوپورہ) نے ۱۱۳ علماء کے خلاف ایک نظم لکھی۔ اس کے جواب میں اسی ردیف اور قافیہ میں زیرِ نظر نظم لکھی گئی۔

(رضی شیرازی)

Marfat.com

ایک خط کے جواب میں

کرو نہ خط سے مجھے سرفراز رہنے دو
کہ اپنے دل پہ ابھی اختیار ہے مجھ کو
غرورِ عشق پہ کچھ اعتبار ہے مجھ کو
نہ چھیڑو پھر یہ محبّت کا ساز رہنے دو

یہ سچ ہے وقفِ غمِ انتظار رہتے ہو
مرے بغیر تمہیں ایک پل قرار نہیں
مگر مجھے تو ابھی اس کا اعتبار نہیں
کہ تم میرے لیے یوں بیقرار رہتے ہو

فریبِ وعدۂ رنگیں نہ دیجیے مجھکو
وفا شعاریِ الفت کی آرزو ہے، کیا
اسی محبّتِ رفتہ کی جستجو ہے، کیا
اب ایسی باتوں سے تسکین نہ دیجیے مجھکو

Marfat.com

عزیزم سیّد اختر حسین کی شادی خانہ آبادی کے موقعہ پر

ا ۱ - اخترِ قسمت تابندۂ اختر سہرا — ث ۵۰۰ - ثمرِ شاخِ تمنائے برادر سہرا

خ ۶۰۰ - خبرِ بزمِ گل و لالہ بیاورد نسیم — ر ۲۰۰ - رست از روئے چمن وگشت سراسر سہرا

ت ۴۰۰ - تو جو دیکھے تو ہے ہم اوجِ ثریا سہرا — ی ۱۰ - یعنی ہے نور میں مہتاب سے بڑھ کر سہرا

ر ۲۰۰ - رحمتِ ربِ علیٰ جوش میں آئی آخر — ا ۱ - اس کے محبوب کی سنت کا ہے مظہر سہرا

ح ۸ - حسنِ نوشاہ بہ معراجِ کمال است امروز — ب ۲ - بدرِ خورشید بہ رخ چوں شہِ خاور سہرا

س ۶۰ - سیّد احمد ہیں ظفرمند تو انور ہیں نثار — ی ۱۰ - یار و احباب بھی جھوم اٹھے ہیں سن کر سہرا

ی ۱۰ - یہ عطیہ ہے خداوند شائستہ شکر — گ ۲۰ - گاہ آنکھوں پہ ہے اور ہے گہے سر پہ سہرا

ن ۵۰ - نظرِ دشمنِ بد ہیں سے بچانے کے لیے — م ۴۰ - مرتضیٰ باندھتے ہیں بھائی کے سر پہ سہرا

د ۴ - دیکھو شہ بالا بھی ہے دولہا کے قریں بیٹھا ہے — س ۶۰ - سر پہ باندھے ہوئے وہ بھی تو ہے گوہر سہرا

م ۴۰ - ماں کی دیرینہ تمنا ہوئی پوری، جو ہوا — ف ۸۰ - فیضِ احسانِ دعائے دلِ مادر سہرا

ا ۱ - آج چن کر چمنِ خلق سے اخلاص کے پھول — ب ۲ - بہنیں لے آئیں ہیں الفت سے بنا کر سہرا

ی ۱۰ - یوں کیا احمد و یسٰن نے محمد سے کلام — م ۴۰ - ماہ رخ دولہا ہے کہکشاں پیکر سہرا

ا ۱ - اقربا سن کے رضی وجد کناں ہیں سارے — غ ۱۰۰۰ - غرّۂ عید سے بھی ہے نہیں بڑھ کر سہرا

۱۳۸۵ھ — ۱۹۶۵ء

مندرجہ بالا سہرے کے ہر مصرعے کے پہلے حروف کے اعداد جمع کرنے سے نکاح کا ہجری سال ظاہر ہوتا ہے۔ اور ہر دوسرے مصرع کے پہلے حروف کے اعداد جمع کرنے سے نکاح کا سال عیسوی ظاہر ہوتا ہے۔ جبکہ پہلے آٹھ اشعار میں ہر پہلے مصرع کے پہلے حروف کو بالترتیب جمع کرنے سے دولہا کا نام ظاہر ہو گا۔ اور ان ہی اشعار کے دوسرے مصرع کے پہلے حروف جمع کرنے سے دلہن کا نام ظاہر ہو گا۔

(رضی شیرازی)

Marfat.com

عزیزم عبدالقیوم کی شادی پر

ع۔ عروج واوجِ مقدّر مجھے ہوا معلوم
ن۔ نظر نواز ہوا آج پھر رخِ قیوم

ب۔ ببیں کہ بال کشا شُد نسیمِ صبحِ بہار
س۔ سیاہیٔ شبِ غم از جہاں شدہ معدُوم

د۔ دمِ قبولِ دعا ہے سرِ نیاز جھکاؤ
ی۔ یہ ہے پیامِ سرُوشِ خجستہ و معصُوم

ا۔ افق سے تا بہ افق ہے سرور کا عالم
م۔ محیط ہے رُخِ روشن کو نور کا یہ ہجوُم

ل۔ لڑی ہر اک تیرے سہرے کی سر فگندہ ہوئی
ہ۔ ہوا جو حسنِ گلِ تر کا کچھ سبب معلوم

ق۔ قرینِ ماہ شود آفتابِ عالم تاب
ب۔ بجانِ من کہ نماندہ دل کسے مغموم

ی۔ یہ عقدِ عقدِ لآلی ہے شعرِ تر ہے یہ
ہی۔ یہ نظم ہے جسے خالق نے خود کیا منظوم

و۔ وفورِ عیش و سرور و طرب کا دن آیا
گ۔ گیا جہاں سے غم، یاس ہو گئی موہوم

م۔ متاع و مایۂ عمرِ عزیز ہے یہ دن
م۔ مجھے رضی نظر آیا ہے پھر رخِ قیّوم

ہر سمت ہے نغمات طرب کی اک دھوم
ہے بزمِ خجستہ۔ نکاحِ قیوم

بگذر ز سرِ یاس بگو سالِ رضی
آں بزمِ خجستہ۔ نکاحِ قیوم

قیوم	نکاحِ	خجستہ	بزم	آں	
۱۵۶	۷۹	۱۰۶۸	۴۹	۵۱	۱۴۰۳ − ۱۰ = ۱۳۹۳

Marfat.com

سہرا

بتقریب سعید شادی خانہ آبادی سید زاہد حسین سلمہ ربہ تعالیٰ

۸ ، ذوالحجۃ المبارکہ ۱۳۸۱ھ / ۱۳ ، مئی ، ۱۹۶۲ء

ز ۔ زینتِ چہرہ ہوا کرتا ہے اکثر سہرا
آج لیکن رُخِ نوشہ سے ہے کمتر سہرا

ا ۔ آیۃ سورۃ اخلاص بہن نے پڑھ کر
بوئے الفت میں بسایا ہے سراسر سہرا

ہ ۔ ہر لڑی مظہرِ فیاضیِ ہمشیر ہوئی
ہے ظہورِ اثرِ الفتِ مادر سہرا

د ۔ دیکھئے کشتِ تمنا ہوئی اصغر کی ہری
ہے سحابِ کرمِ خالقِ اکبر سہرا

Marfat.com

ح۔ حج کے موسم ہی میں دیکھی تھی خوشی پچھلے برس
حج کے موسم ہی میں اب دیکھا معطّر سہرا

س۔ سنّتِ ختمِ رسل کی ہوئی محفل، برپا
اور خوشنودیِ حق کا ہے پیمبر سہرا

ی۔ یوں نظر آتی ہیں پھولوں میں سنہری لڑیاں
گویا نوشاہ نے باندھا ہے مکرّر سہرا

ن۔ نصرتِ حق کے نظر آئے انوکھے اسرار
عید سے پہلے بنا عید کا منظر سہرا

اس کی تنویر سے ہے آنکھ بھی دل بھی روشن
دل کی دنیا میں بنا ہے مہ انور سہرا

دیکھا طیّب نے تو یہ فرطِ مسرّت سے کہا
مجھ کو ہے دولتِ کونین سے بڑھ کر سہرا

Marfat.com

دیکھئے صلّ علیٰ کہتے ہیں، اسلم اُٹھ کر
اور کہتے ہیں کہ پڑھے گا مکرّر سہرا

یہ فراوانیِ گُل ہے کہ زرِ گل کے سبب
نظر آتا ہے جو یکسر یہ گلِ زر سہرا

پوچھا شائستہ نے بھائی سے یہ کیا ہے؟ تو عیاض
یوں لگا کہنے کہ اے جانِ برادر، سہرا

نام سہرے کا جو لیتے ہیں کہو اُن سے رضیؔ
"دیکھئے کہتے ہیں اس طرح سخن ور سہرا"

پہلے آٹھ اشعار میں ہر پہلے مصرع کے پہلے حروف سے دُولہا
کا نام معلوم ہو جاتا ہے۔

(رضیؔ شیرازی)

Marfat.com

حلقۂ احباب ذوق پسرور میں ایک قادیانی بھی کبھی کبھی شامل ہوتا تھا۔ ایک دفعہ اس نے نظم پڑھی جس میں اشاروں کنایوں میں یہ کہا گیا تھا کہ ہم عنقریب پاکستان پر حکمران ہوں گے۔ اصل میں مرزا بشیرالدین محمود نے ان دنوں یہ سکیم بنائی تھی کہ بلوچستان رقبہ کے لحاظ سے سب سے بڑا صوبہ ہے اور آبادی کے لحاظ سے سب سے چھوٹا۔ اگر تھوڑے سے عوام کو قادیانی بنا دیا جائے تو کم ازکم ایک صوبے میں ہماری حکومت بن سکے گی۔

جسے غیرت کا میری امتحان مقصود ہے، اسکو
خبر دے دو رواں ہوتا ہے میری طبع کا توسن
ترے پنہاں اشاروں سے عیاں ہے رازِ دل تیرا
نہیں پردہ تو پھر بیکار ہے باریک سی چلمن
ترستی تھی زباں، اذن تکلّم مل گیا آخر
مرا دل کب سے تھا صد حسرتِ ناکام کا مسکن
تمہارے عجز کو کم فہم حاکم کس طرح سمجھیں
کہ نو آموز ہے تیرا طبیب اور ہے مرض مزمن
کریں شائستگی علم و ادب کی وہ معاذ اللہ
نہیں جن کے نصیبوں میں ادیبوں کی ہوئی اترن
ادب[۲] کا تیرے طول اور عرض "تا باندھے ازار اپنا"
کمال علم و فن اس کو سمجھتا ہے تیرا بچپن

Marfat.com

جو تیرے سامنے اسنادِ علم و فن کی ایسی ہوں
تو ظاہر ہے ترقی جو کرے گا تیرا علم اور فن

تمہاری خدمتِ دین و وطن کا میں بھی قائل ہوں
پچاس[43] الماریوں کا رازِ پنہاں مجھ پہ ہے روشن

جماعت[44] ہے تری انگریز کا خود کاشتہ پودا
تری تبلیغِ ایماں کیلئے لوہار کی سوہن

تری خلقت بدلشتی حکمراں کی مصلحت سے ہے
مسلماں[8] تم سے آخر بے سبب رہتے نہیں بدظن

گواہی[45] دی "پلومر" نے تری پرہیزگاری کی
ضیائے حسنِ رُوفو نے کیا ہے تیرا دل روشن

دل آزاری رسولِ پاک کی تیرا وظیفہ ہے
نہیں جھکتی ہے لیکن شرم سے پھر بھی تری گردن

اگر تو قادیاں کو کعبۂ مقصود کہتا ہے
تو پھر تو مرکزِ اسلام کا ہے برملا دشمن

ترے مذہب سے ہے کیا واسطہ ہم اہلِ کعبہ کو
کہ منبع ہے ترے خود ساختہ اسلام کا لندن

ترے کذب و دروغ و دجل سے واقف زمانہ ہے
ہرات و بیکن و لاہور ہو یا لزبن و برلن

Marfat.com

بنے تو سازشوں سے حکمراں ممکن نہیں پھر بھی
نہیں چلتا پرستارانِ حق پر سحر اہرمن
ہوا ہے محتسب سے ربط تیری کاسہ لیسی کو
غریبِ شہر کی فریاد پر پھر کیوں نہ ہو قدغن
خطیبِ شہر کو باہم لڑائی سے نہیں فرصت
وہ اپنے دشمنوں کا نام لیتا ہے مگر ضمناً

ف۱ : نبوت کاذبہ کے مدعی مرزا غلام احمد قادیانی سے مخاطب ہے۔

ف۲ : مرزا کے اس مصرع کی طرف اشارہ ہے۔ مصرع "ایک ننگے سے نہ یہ ہوگا کہ تا باندھے ازار"

ف۳ : میں نے ممانعتِ جہاد اور انگریزی حکومت کی اطاعت کے بارے میں اس قدر کتابیں لکھی ہیں کہ اگر اکٹھی کی جائیں تو پچاس الماریاں ان سے بھر سکتی ہیں۔ (تریاق القلوب ص ۱۵)

ف۴ : .... سرکار انگریزی کے خدمت گزار خود کاشتہ کی نسبت حضور بھی اور ماتحت حکام بھی عنایت اور مہربانی کی نظر رکھیں۔"
(درخواست بحضور لیفٹیننٹ گورنر پنجاب مرزا غلام احمد مندرجہ تبلیغ رسالت جلد ہفتم)

Marfat.com

قطعات و مادہ ہائے تاریخ

Marfat.com

وفات حضرت سیّد جماعت علی شاہ لاثانی رحمۃ اللہ علیہ

علی پور سیّداں (سیالکوٹ)

تاریخ وفات : یکم اکتوبر ۱۹۳۹ء : ۱۷ شعبان ۱۳۵۸ھ بروز پیر

پارۂ جانِ پاکِ زہرا بود — در رگش خون شاہِ بطحا بود
پادشہ بود ملک معنیٰ را — از جبیں فقر جلوہ آرا بود
بہ زمیں می نہاد سر بہ نیاز — بالِ عرفان عرش پیما بود
عاصیاں را شدہ مداوائے — معصیت درد، او مسیحا بود
قلب سرشار جامِ عقبےٰ بود — بے نیاز از سرورِ دنیا بود
فاش کے کرد رازِ منزلِ خویش — قطرۂ دارائے ظرفِ دریا بود
جلوتش آشنائے مَن عَرَفَ — خلوتش راز دانِ یوحیٰ بود
شد جماعت وجودِ مسعودش — در مقامِ سلوک تنہا بود
می درخشید ظلمت ما را — چہرۂ او چراغ زیبا بود
شد بخلد و رضی بگفتا سال — "شاہ لاثانی رہبرِ ما بود"

۳۰۶ ۵۹۲ ۴۰۷ ۴۱ ۱۲ = ۱۳۵۸ھ

Marfat.com

منوّر جبینش ز نورِ حقیقت معطّر دماغش ز بوئے ولایت
کرم پیکرش خلق را شد سراپا کہ جدش بود آیۂ شانِ رحمت
ز لاثانی خواجہ گرفتہ متاعے کسے کو رسیدہ بہ حسنِ ارادت
بہارِ گلستانِ حبّ الٰہی وجودش گل و لالہ را رنگ و نکہت
ز ذکرِ پیمبر شد آباد بزمش ز سترِ ولایت پر اسرارِ خلوت
نمی داشت ثانی بہ میدانِ عرفاں بود اسمِ لاثانیش خود دلالت
فتادہ نگاہش چو بر کم نگاہی شد آں خوش نصیبی ز اہلِ بصیرت
سپردند او را کمالاتِ قطبی شدہ ذاتِ او تاجدارِ ولایت
بگوشم رضیؔ ہاتفِ غیب گفتا "بخلدِ برین ست" تاریخِ رحلت
۶۳۶ ۲۶۲ ۴۶۰ = ۱۳۵۸ھ

بایزیدِ عصر حاضر سیّد والا نسب یعنی وہ سید جماعت شاہ لاثانی لقب
گمرہوں کے واسطے ہادی ہے انکی ذاتِ پاک مرجعِ اہلِ ہدایت اُن کے دروازے کی خاک
اے رضیؔ الکھ سال رکھ کر درمیاں پائے ادب شہ جماعت بایزید عصر لاثانی لقب
۲ ۳۰۵ ۵۱۴ ۳۴ ۳۶۰ ۵۹۲ ۱۳۲

= ۱۹۳۷
۲
۱۹۳۹

برائے سالِ وفاتش بگفتہ است سروش "علی جماعت لاثانی سید آں بودہ"
۱۱۰ ۵۱۴ ۵۹۲ ۷۴ ۵۱ ۱۷ = ۱۳۵۸ھ

Marfat.com

زفیضِ شہ جماعت شاہِ ابرار
جہانِ معرفت گشتہ پر انوار

بپوشیدی مقام خود ز عالم
کشودی راز سرمستی بہ گفتار

بہ محفل شانِ خود ہرگز نہ گفتہ
نیامد رمزِ پوشیدہ بہ گفتار

متاعِ خوش نصیباں نسبت وے
رسیدہ بردرِ او بخت بیدار

رضیؔ سالِ وفاتش ہاتفم گفت
بگو "شاہِ شہاں بودہ" بتکرار

۳۰۶ ۳۵۶ ۱۸ = ۶۲۹ × ۲
۱۲۵۸ھ

چوں حبیبِ حبیبِ خدا بود
الفقش الفتِ کبریا بود

از علی بود انوارِ شمعش
بہرہٴ ولائت ضیار بود

در دلش بود سوزِ غمِ عشق
مادری از غمِ ماسوا بود

بہرِ اربابِ دل شاہ جماعت
عکس آئینہ حق نما بود

خلوتش خلوتِ جذب و مستی
جلوتش جلوتِ مصطفٰےؐ بود

از رضیؔ بہرِ وصلش چو جستم
گفت "خرشیدِ چرخِ ھدا بود"

۱۱۱۴ ۸۰۳ ۱۰ ۱۲
= ۱۹۳۹ء

برودِ سیّد خیرالاخیار

۲۱۲ ۶۴ ۸۱۰ ۸۴۳ = ۱۹۳۹ء

Marfat.com

بایزیدِ عصر حاضر سید والا نسب — یعنی وہ سید جماعت شاہ لاثانی لقب
گمرہوں کے واسطے ہادی ہے انکی ذاتِ پاک — مرجع اہل ہدایت انکے دروازے کی خاک
از سرِ ایماں لکھو سالِ وفات انکا رضیؔ! — شاہ جماعت بایزید عصر لاثانی لقب

+١

١٣٢ ٥٩٢ ٣٦٠ ٣٤ ٥١٤ ٣٠٦

١٩٣٩ء = ١٩٣٨ +١

دریغا کہ شاہِ جماعت علی — ازیں خاکداں آہ کردہ سفر
خلائق بگفتند لاثانیش — کہ لاثانی بودہ باہل نظر
بہ ہجر چنیں چارۂ بے کساں — نباشم چرا خشک لب چشم تر
رضیؔ گر بپرسند سالِ وفات — بگو "آہ صبح قیامت اثر"

٧٠١ ٥٥١ ١٠٠ ٦

١٣٥٨ھ =

برائے سالِ وفاتش رضیؔ بگفت کہ گو

"علی جماعت لاثانی سید آں بودہ"

١٧ ٥١ ٧٤ ٥٩٢ ٥١٤ ١١٠

١٣٥٨ھ =

سر اعدائے دیں بگیر و بگو

١

بادا قطب مدار عہد خویش

٩١٦ ٤٩ ٢٤٥ ١١١ ٨

١٣٥٩
-١
١٣٥٨ھ =

Marfat.com

ز دنیا شد آں شیخ الاقطاب چوں

رضیؔ گفت "شد شیخ الاقطاب" سال

۱۴۴ ۹۱۰ ۳۰۴ = ۱۳۵۸ھ

ہویدا بودہ است از لفظ سال عمروے

۲۶ ۱۷ ۴۶۱ ۸ ۱۰۱۰ ۹۱ ۳۱۰ ۱۶ = ۱۹۳۹ء

"آں غمخوار ما"

۵۱ ۱۸۴۷ ۴۱ = ۱۹۳۹ء

عاشق سنّت نبوی شدہ

۴۷۱ ۵۱۰ ۶۸ ۳۰۹ = ۱۳۵۸ھ

"شاہ لاثانی ست قدوۂ سادات"

۳۰۶ ۵۹۲ ۴۶۰ ۱۱۵ ۴۶۶ = ۱۹۳۹ء

○

بگو بعد قطع سر جیلہ سال

۸

جماعت علی پور شیر خدا

۵۱۴ ۱۱۰ ۲۰۸ ۵۱۰ ۶۰۵

۱۹۴۷
۸-
۱۹۳۹ء

Marfat.com

وفات حضرت صاحبزادہ فدا حسین صاحب ابن حضرت لاثانیؒ

علی پور سیداں

یکم محرم ۱۳۴۴ھ ، ۲۲ جولائی ۱۹۲۵ء بروز چہار شنبہ

والدم رخت اقامت بست از دنیائے دوں

آں کہ در عالم نبودہ پاکبازی ہمچو او

وائے آں پور بزرگ شاہ لاثانی لقب

از جہان رنگ و بو شد آہ از گلشن چو بو

سالِ فوت آں جنید عصر اگر خواہی رضیؔ

" والدم پور بزرگ شاہ جماعت بُد" بگو

۸۱	۲۰۸	۲۲۹	۳۰۶	۵۱۴	۶	= ۱۳۴۴ھ

شاہ فدا حسین بجنت گرفت را

گشتم تبہ بفرقت آں عرش پائیگاہ

گو سالِ فوت بندہ مولیٰ صفت رضیؔ

اے وائے آفتاب ولایت شدہ سیاہ

۱۱	۱۷	۴۸۴	۴۴۷	۳۰۹	۷۶

= ۱۳۴۴ھ

Marfat.com

اے رضیؔ سالِ ترحیلِ آں کاملے

«شیخِ کامل بزیرِ زمیں وائے» گو

۹۱۰ ۹۱ ۲۱۹ ۱۰۷ ۱۷ = ۱۳۴۴ھ

برفت آں شہ ذی شاں رضیؔ کشیدہ الف

بگفت «سیدِ ذی شاں رود» بگو تاریخ

۲۱۰ ۳۵۱ ۷۱۰ ۷۴ = ۱۳۴۵

−۱

۱۳۴۴ھ

چو رفت آں شہ ذی جاہ ندائے غیب آمد

بگو کہ «شد شہ ذی جاہ ہائے» سالِ وفات

۱۶ ۹ ۷۱۰ ۳۰۵ ۳۰۴ = ۱۳۴۴ھ

رضیؔ گو بتاریخ آں شاہ دیں

کہ «ہائے شد آخر فدائے حسین»

۱۲۸ ۹۵ ۸۰۱ ۳۰۴ ۱۶ = ۱۳۴۴ھ

چو رفت آں شیخِ کامل از جہاں گفتم بتاریخش

کہ «شیخِ کامل من رفتہ از عالم» بگو سالش

۱۵۱ ۸ ۶۸۵ ۹۰ ۹۱ ۹۱۰ = ۱۹۲۵ء

Marfat.com

حضرت سید فدائے حسین
شاہِ لاثانی راست نور العین

کعبۂ اصفیا بُد آں لا ریب
اتقیاء راست قبلۂ دارین

منبع علم و معرفت بودہ
ذات او بود مرجع کونین

سالِ فوتش بگو کہ وائے وائے
۱۷ ۱۷ = ۳۴

میرود حضرت فدائے حسین
۲۶۰ ۱۴۰۸ ۹۵ ۱۲۸ = ۱۸۹۱

۱۸۹۱
۳۴ +
۱۹۲۵

بندۂ فرمان پذیر
۶۱ ۳۷۱ ۹۱۲ = ۱۳۴۴ھ

عابد خدا پرست
۷۷ ۶۰۵ ۶۶۲ = ۱۳۴۴ھ

Marfat.com

حضرت سیّد جماعت علی شاہ لاثانی رحمۃ اللہ علیہ کی وفات (یکم اکتوبر ۱۹۳۹ء ۱۷ شعبان ۱۳۵۸ھ) کے بعد ان کے سب سے بڑے پوتے صاحبزادہ سیّد علی اکبر مسند نشین اوّل ہوئے۔

مسند نشینی کی تاریخ: نومبر ۱۹۳۹ء شوال ۱۳۵۸ھ

○ نقش لاثانی، شہ لاثانی
۴۵۰ ۵۹۲ ۳۰۵ ۵۹۲ = ۱۹۳۹ء

○ نقش لاثانی علی اکبر مسند نشین
۴۵۰ ۵۹۲ ۱۱۰ ۲۲۳ ۱۵۴ ۴۱۰ = ۱۹۳۹ء

○ نقش اولیں شاہ لاثانی علی اکبر اہل فہم
۴۵۰ ۹۷ ۳۰۶ ۵۹۲ ۳۳۳ ۳۶ ۱۲۵ = ۱۹۳۹ء

○ جانشیں شاہ لاثانی علی اکبر فرید
۴۱۴ ۳۰۶ ۵۹۲ ۳۳۳ ۲۹۴ = ۱۹۳۹ء

○ علی اکبر جانشین شاہ لاثانی بے حد کریم
۳۳۳ ۴۱۴ ۳۰۶ ۵۹۲ ۲۹۴ = ۱۹۳۹ء

○ آہ روح شاہ لاثانی زیں دنیا چو رفت — سال وفات شاہ لاثانی
۶ ۲۱۴ ۳۰۶ ۵۹۲ ۶۷ ۶۵ ۹ ۶۸۰ = ۱۹۳۹ء

○ بعدہٗ عالی علی اکبر بجائے او نشست — سال مسند نشینی
۸۱ ۱۱۱ ۳۳۳ ۱۶ ۷ ۸۱۰ = ۱۳۵۸ھ

Marfat.com

○ مسند نشین اویس بدیہی سید لاثانی
۱۵۴ ۴۱۰ ۹۷ ۳۱ ۷۴ ۵۹۲ = ۱۳۵۸ھ

○ جائے نشین اوّل شہ لاثانی
۱۴ ۴۱۰ ۳۷ ۳۰۵ ۵۹۲ = ۱۳۵۸ھ

○ بسال جانشینی " زبدۂ زہاد علی اکبر
۱۸ ۱۷ ۳۳۳ = ۳۶۸

ہوا مسند نشیں اویس شاہ لاثانی
۱۲ ۱۵۴ ۴۱۰ ۹۷ ۳۰۶ ۵۹۲ = ۱۵۷۱ - ۱۹۳۹ء

جانشینی حضرت صاحبزادہ علی اکبر صاحب

چوں جماعت شاہ لاثانی برفتہ از جہاں
جانشینش شد علی اکبر بزرگ خاندان

درجہاں معرفت آں ہست چوں ماہ مبیں
ہست آں صاحب دل وصاحب نظر اہل یقیں

ایں چنیں گویند سال جانشینی بالعموم
است ماہے جانشین مہر ونے باید نجوم
۴۶۱ ۵۶ ۴۱۴ ۳۳۵ ۶ ۶۰ ۱۷ ۹۹ = ۱۳۵۸ھ

●●●

Marfat.com

مادہ ہائے سالِ وفاتِ مادرِ خود

۸ دسمبر ۱۹۷۴ء ٭ ۱۹ ذی القعد ۱۳۹۴ھ

چہار شنبہ ٭ ۱½ بجے بعد دوپہر

بمقام پسرور ٭ مدفن علی پور سیداں

چو پیغام اجل آمد بنا گاہ
گرفتہ مادرم سوئے عدم را

بدش سید جماعت شاہ علی خاں
کہ او بد دختر باغ علی شاہ

من غمگیں برائے سال فوتش
بفکر اندر بدم امشب کہ ناگاہ

رضیؔ از پیش و پس آواز آمد
کہ "ہے ہے رابعۂ عہد شد آہ"

۱۵ ۱۵ ۲۷۸ ۷۹ ۳۰۴ ۶

۶۹۷ × ۲ = ۱۳۹۴ھ

مادرم از جہاں بشد وائے
ایں جہاں گشت آہ تیرہ و تار

اے رضیؔ سال آں عفیفہ بگو
"مادرم از جہاں بشد" سہ بار

۲۸۵ ۸ ۵۹ ۳۰۶

۶۵۸ × ۳ = ۱۹۷۴ء

چو شد مادرِ من بعقبیٰ رہی
دلم سوخت از درد ہجرت ہمی

ندا آمد از پیش و پس بہر سال
کہ "ہاں مادرِ من بشد" گو رضیؔ

۵۶ ۲۴۵ ۹۰ ۳۰۶

۶۹۷ × ۲ = ۱۳۹۴ھ

Marfat.com

○ فکر کردم بہر سال فوت او
"بود آں مغفورہ" گفتا سروش
۱۲ ۵۱ ۱۳۳۱ = ۱۳۹۴ھ

○ گو برائے سالِ فوتش مصرعے
"زیرِ پایش است فردوسے بما"
۲۱۷ ۳۱۳ ۴۶۱ ۳۶۰ ۴۳ = ۱۳۹۴ھ

○ بخواہی اگر سالِ فوتش رضیؔ!
مکرر بگو "مادرم رفتہ وائے"
۲۸۵ ۶۸۵ ۱۷
۹۸۷
×۲
= ۱۹۷۴ء

○ گفت لسالِ وفاتش ہاتفے در گوش ما
"است بزیر قدومش جنّت فردوس ما"
۴۶۱ ۲۱۹ ۴۵۰ ۴۵۳ ۳۵۰ ۴۱ = ۱۹۷۴ء

○ گر نہ ای از عمر و سالِ فوت او آگاہ رضیؔ
گو کہ "دہ دہ ہست پیدا عمر آں از لفظ سال"
۱۱ ۱۱ ۴۶۵ ۱۷ ۳۱۰ ۸۵۱ ۱۰۱۰ ۹۱ = ۱۹۷۴ء

○ رضیؔ! ز سالِ وفاتش اگر کسے پرسد
"رہین خلد برین واہ روح او" گویم
۲۶۵ ۶۳۴ ۲۶۲ ۱۲ ۲۱۴ ۷ = ۱۳۹۴ھ

Marfat.com

○ چو پرسی ز سالِ وفاتش رضیؔ
"بباغِ بہشت پریں" گو تمت
۱۰۰۵ ۷۰۷ ۲۶۲ = ۱۹۷۴ء

○ سالِ فوت ان کا اگر چاہے تو لکھ
"مشعلِ عفت ہوئی خاموش آہ"
۴۴۰ ۵۵۰ ۳۱ ۹۴۷ ۶ = ۱۹۷۴ء

○ آں مادرِ مہرباں ما بجنت شد
۵۱ ۲۴۵ ۲۹۸ ۴۱ ۴۵۵ ۳۰۴ = ۱۳۹۴ھ

○ "آہ مخدومۂ محترمہ"
۶ ۶۹۵ ۶۹۳ = ۱۳۹۴ھ

○ مادرِ ما رود بخلد بریں
۲۴۵ ۴۱ ۲۱۰ ۶۳۶ ۲۶۲ = ۱۳۹۴ھ

○ ہاں رابعۂ عہد ما بخلد شد
۵۶ ۲۷۸ ۷۹ ۴۱ ۶۳۶ ۳۰۴ = ۱۳۹۴ھ

○ رضیؔ سالِ وفاتِ مادرِ خود "برفتہ آہ آہ مخدومۂ" گو
۶۸۷ ۱۲ ۶۹۵ = ۱۳۹۴ھ

تو گر نہ ای آگاہ از سالِ وفاتش گو رضیؔ!
○ "آں رابعہ عصر من در خلد می باشد" بگو
۵۱ ۲۷۸ ۳۶۰ ۹۰ ۲۰۴ ۴۴۴ ۵۰ ۳۰۷ = ۱۹۷۴ء

Marfat.com

تاریخ وفات حضرت صاحبزادہ سیّد علی اکبر صاحب
مسند نشین اوّلین حضرت لاثانی رحمۃ اللہ علیہ

۲۳/۲۴ شعبان ۱۳۸۵ھ مطابق ۲۸/۲۹ نومبر ۱۹۶۵ء

سیدِ محترم علی اکبر — از جہاں رفت سوئے دارِ سلام
آنکہ از روئے زہد و تقویٰ بود — یادگاری ز عارفانِ کرام
پیشوائی کہ ہر نفس می داد — اہلِ دل راز معرفت پیغام
راہنمائی کہ بود در عالم — ذاتِ او مرجعِ خواص و عوام
بود او جانشینِ لاثانیؒ — ہست او بعد فوت خلد مقام
رہنمائی ز غیب می جستم — تاکنم سالِ فوتِ او ارقام
گفت ہاتف بگو رضیؔ تاریخ — "مردِ حق خادم رسولِ انام"

۹۲ ۲۹۶ ۶۴۵ ۱۰۸ ۲۴۴

= ۱۳۸۵ھ

○

علی اکبر فریدِ عصرِ خود بود — گرفتہ او چو در خلدِ بریں جا
برائے سالِ رحلت فکر کردم — بگوشم اے رضیؔ ہاتف بگفتا
"حیا" بے دل شد و بے سر "وفا" شد — ہم افتادند "فہم" و "غیرت" از پا

۱۹-۱۰ = ۹ ۸۷-۶ = ۸۱ ۱۲۵-۴۰ = ۸۵ ۱۲۵۰-۴۰ = ۱۲۱۰ ۴۰-۴۰ = ۰

۹+۸۱+۸۵+۱۲۱۰ = ۱۳۸۵ھ

Marfat.com

علی اکبر کہ بجنّت رفتہ   بلے گماں بندہ ربانی بود
آوازمن آویزۂ ہرگوش شد   "وارث سیدلاثانیؒ بود"
۷۰۷ ۷۴ ۵۹۲ ۱۲ = ۱۳۸۵ھ

○

علی اکبر کہ بُد برادرِ من   اکبر خاندانِ لاثانی
سال ترحیل او رضیؔ گویم   بلبل باغ شاہ لاثانی
۶۴ ۱۰۰۲ ۳۰۶ ۵۹۲ = ۱۹۶۵ء

نقش اوّل شاہ لاثانی
۴۹۰ ۳۷ ۳۰۶ ۵۹۲ = سنہ ۱۳۸۵ھ

آں علی اکبر کہ بودہ پیکر حلم و حیا   کرد دائم حلقۂ تسلیم را زیب گلو
آں سوئے افلاک رفتہ روح او دی شب ازآنکہ
برتر از افلاک بودش پایہ از روئے علو
سال فوت جانشین شاہ لاثانیؒ رضیؔ
"بود آں جانشین شاہ لاثانی" بگو
۱۲ ۵۱ ۱۴ ۴۱۰ ۳۰۶ ۵۹۲ = ۱۳۸۵ھ

○ علی اکبر ز خدّام رسولِ مدنی
۱۱۰ ۲۲۳ ۷ ۶۴۵ ۲۹۶ ۱۰۴ = ۱۳۸۵ھ

○ وفات نقشِ اویس شاہ لاثانی پاک باز
۴۸۷ ۴۵۰ ۹۷ ۳۰۶ ۵۹۲ ۲۳ ۱۰ = ۱۹۶۵ء

Marfat.com

اعلیحضرت مولانا احمد رضا خاں کے شاگرد
حضرت صاحبزادہ سیّد علی اصغر صاحب
نبیرہ حضرت سیّد لاثانی رحمۃ اللہ علیہ کی وفات (مدفن علی پور سیداں)

بریلی کے احمد رضا خاں کا شاگرد ممدوح = ١٩٩١ء
٢٥٢ ٣٠ ٥٣ ١٠٠١ ٦٥١ ٢١ ٥٢٥ ٩٨

ہائے روحِ عصر علی اصغر = ١٩٩١ء
١٢ ٢١٤ ٣٦٠ ١١٠ ١٢٩١

علی اصغر ما نیک طینت = ١٩٩١ء
١١٠ ١٢٩١ ٤١ ٨٠ ٤٦٩

برادرِ من علی اصغر پاک حب = ١٩٩١ء
٤٠٧ ٩٠ ١١٠ ١٢٩١ ٢٣ ٧٠

مردِ حق بحضرت حق سبحاں = ١٩٩١ء
٢٤٤ ١٠٨ ١٤١٠ ١٠٨ ١٢١

وائے وائے علی اصغر عالی ہمم می شود = ١٩٩١ء
١٧ ١٧ ١١٠ ١٢٩١ ١١١ ٨٥ ٥٠ ٣١٠

Marfat.com

به فردوس پاک برود علی اصغر
۷ ۳۵۰ ۲۳ ۲۱۰ ۱۴۰۱ = سنہ ۱۹۹۱ء

علی اصغر روشن دل
۱۴۰۱ ۵۵۶ ۳۴ = سنہ ۱۹۹۱ء

شاگرد احمد رضا گرامی عالم
۵۲۵ ۵۳ ۱۰۰۱ ۲۷۱ ۱۴۱ = سنہ ۱۹۹۱ء

الفراق بشاگرد احمد رضا
۴۱۲ ۵۲۵ ۵۳ ۱۰۰۱ = سنہ ۱۹۹۱ء

مرقد پاک علی اصغر عالی نسب
۳۴۴ ۲۳ ۱۱۰ ۱۲۹۱ ۱۱۱ ۱۱۲ = سنہ ۱۹۹۱ء

سال وفات ان کا گر رضی! چاہیے
لکھ سر یاس سے علی اصغر
۱۰ ۱۱۰ ۱۲۹۱ +۱۰ = ۱۴۰۱ = سنہ ۱۴۱۱

ہاں سر آہ سے رضی! لکھ دے
تھا جو عالی دماغ جاتا ہے
۱ + ۱۹۹۰
۴۰۵ ۹ ۱۱۱ ۱۰۴۵ ۴۰۵ ۱۵ = سنہ ۱۹۹۱

Marfat.com

پیر سید محمد نواز بخاری (پیر محل) جو سروس میں ایگزیکٹ کے مینجنگ ڈائریکٹر تھے۔ نیز رسالہ "سروس" ماہوار کے مینجنگ ایڈیٹر بھی تھے۔ ۳۰ ستمبر ۱۹۸۹ء کو انتقال کر گئے۔ ان کی میت گلبرگ (لاہور) سے پیر محل لے جائی گئی۔

○ قدسیوں نے کہا ہے بالتکرار
"آئے شیریں زباں نواز" کہو
۱۱ ۵۷۰ ۶۰ ۶۴ = ۷۰۵ × ۲ = ۱۴۱۰ھ

○ شاہ نواز نیک شرست
۳۰۶ ۶۴ ۸۰ ۹۶۰ = ۱۴۱۰ھ

○ رفتہ درجوار خلد سید نواز جاں نواز
۶۸۵ ۲۰۴ ۲۱۰ ۶۳۴ ۷۴ ۶۴ ۵۴ ۶۴ = ۱۹۸۹ء

○ آں نواز دل نواز رفت ست بخلد
۵۱ ۶۴ ۳۴ ۶۴ ۶۸۰ ۴۶۰ ۶۳۶ = ۱۹۸۹ء

○ ہست سوئے خلد روانش رواں
۴۶۵ ۷۶ ۶۳۴ ۵۵۷ ۲۵۷ = ۱۹۸۹ء

○ بہر حق آگاہ باغ خلد جا بجا
۲۰۷ ۱۰۸ ۲۷ ۱۰۰۳ ۶۳۴ ۱۰ = ۱۹۸۹ء

Marfat.com

○ پیکرِ شرافت محمد نواز ما

۴۱ ۶۴ ۹۲ ۹۸۱ ۲۳۲ = ۱۴۱۰ھ

○ شمس جہاں بسیّد نواز بخاری

۸۱۳ ۶۴ ۷۴ ۵۹ ۴۰۰ = ۱۴۱۰ھ

○ آں صاحبِ وقار سید نواز بخاری

۸۱۳ ۶۴ ۷۴ ۳۰۷ ۱۰۱ ۵۱ = ۱۴۱۰ھ

○ در زمیں خفت گرچہ شاہ نواز

۶۴ ۳۰۶ ۲۲۸ ۱۰۸۰ ۱۰۷ ۲۰۴ = ۱۹۸۹ء

روح پاکش رود بہ خلد زہی

۲۳ ۶۳۴ ۲ ۲۱۰ ۳۲۳ ۲۱۴ = ۱۴۱۰ھ

آہ سید نواز گشت رہی	آنکہ بودہ ز آل پاک نبی
۱۹۸۹ء	
در زمیں خفت گرچہ شاہ نواز	روح پاکش رود بہ خلد زہی
۱۴۱۰ھ	

Marfat.com

وفات عزیز بلال احمد مرحوم ابن جناب حفیظ الرحمٰن احسن

تاریخ وفات مئی ۱۹۸۰ء

الف کشیدہ رضیؔ بہر سالِ فوتِ بلال
بگفت "حیف غم فرقتِ بلال" بگو
۱- ۹۸ ۱۰۴۰ ۷۸۰ ۶۳ = ۱۹۸۱ − ۱ = ۱۹۸۰ء

رواں بخلد بریں ست ہم رواں بلال
۲۵۷ ۶۳۶ ۲۶۲ ۴۶۰ ۴۵ ۲۵۷ ۶۳ = ۱۹۸۰ء

حیف غم رفتن بلال از ما
۹۸ ۱۰۴۰ ۷۳۰ ۶۳ ۸ ۴۱ = ۱۹۸۰ء

رفت در جنّت بلال
۶۸۰ ۲۰۴ ۴۵۳ ۶۳ = ۱۴۰۰ھ

اے رضیؔ سال وفاتش گو کہ "وائے ۱۷
داغ فرقت آں بلال احمد بداد"
۱۰۰۵ ۷۸۰ ۵۱ ۶۳ ۵۳ ۱۱ = ۱۹۶۳ + ۱۷ = ۱۹۸۰

بلال رفت ز دنیا و بہر سال رضیؔ!
بگفتہ است "غم فرقتِ بلال زمن"
۱۰۴۰ ۷۸۰ ۶۳ ۷ ۹۰ = ۱۹۸۰ء

Marfat.com

ملائک از پس و پیش اے رضی سالِ وفات او
"بفردوس برین بُرود بلال احمد زما" گفتند
۳۵۲ ۲۶۲ ۲۱۶ ۹۳ ۵۳ ۴۸

۹۹۰
×۲
۱۹۸۰ء

رواں روحش شدہ از جسم و بہر سالِ تاریخش
ندا از شش جہت "روح بلال احمد" ہمی آمد
۲۱۴ ۹۳ ۵۳

۳۳۰
×۶
۱۹۸۰ء

اگست ۱۹۹۱ء میں "سویٹ سوشلسٹ ری پبلک" موجودہ رشین فیڈریشن کے صدر مسٹر گورباچوف نے روس سے اشتراکیت کے خاتمے کا اعلان کر دیا۔

روس سے بھی وداع ہے دورِ اشتراکیت = ۱۹۹۱ء
۲۶۶ ۷۰ ۱۷ ۸۱ ۱۵ ۲۱۰ ۱۳۳۲

اشتراکیت کا سر روس میں بھی کٹ گیا
سال اس کا لکھ رضی وداعِ اشتراکیت
۱ -
۸۱ ۱۳۳۲ ۱۴۱۳ = ۱۳۱۲ھ

Marfat.com

قطعہ تاریخ وفات غلام رسول صاحب قریشی مرحوم

آں غلام رسول مردِ صفا
شد بخلد بریں ازیں دنیا
بس کہ آں بود یار شاطرِ من
رحلتش بار خاطر است مرا
زوجہ اش گشت بے سر و بے کس
گشت ہمشیر او زبس تنہا
شدہ غمگیں منوّر و خادم
کردہ مرگش ملول طارق را
ہست عالم سیاہ در چشمم
پشت من ہست از غمش دوتا
سالِ فوتش "فسرد شمع محل" = ۱۳۸۷ھ
۶۲۳ ۳۱۰ ۳۴۴
از طریق جمل رضیؔ گفتا

ہاتفم از سرِ الم گفتہ — "او غلام رسول بود" بگو = ۱۳۸۶ + ۱ = ۱۳۸۷
۱ — ۷ ۱۱۰۱ ۲۹۶ ۱۲

رضیؔ بہر سالش بگفتہ کہ ہائے — ہوائے اجل شمع روشن فسردہ = ۱۳۸۷ھ
۱۶ — ۲۲ ۳۴ ۴۱۰ ۵۵۶ ۳۴۹

Marfat.com

عزیزم سیّد زاہد حسین کی وفات

آہ آں زادۂ برادرِ من
زاہد آں کشتۂ جفا شدہ
ہست ایں مصرعے زباں زدِ عام
ہدفِ جورِ نا روا شدہ
سالِ فوتش چنیں بگفت رضیؔ!
کشتۂ خنجرِ جفا شدہ

۶۲۵ ۸۵۳ ۸۴ ۳۰۹ = ۱۹۷۱ء

ہوا ہے دشمنِ جاں آہ کیوں بشر کا بشر
عجیب دورِ ستم ہے عجب زمانۂ ظلم
ہوئی ہے جور و ستم کی کچھ ایسی ارزانی
کہ ہے ہر ایک زباں پر رواں فسانۂ ظلم
ملا ہے خاک میں لختِ دلِ علی اصغر
ہے خونِ ناحق زاہد بھی شاخسانۂ ظلم
جو سالِ رحلتِ زاہد کی فکر کی میں نے
سروشِ غیب پکارا کہ "ہے نشانۂ ظلم"

۱۵ ۴۰۶ ۹۷۰ = ۱۳۹۱ھ

ز سالِ فوت شہیدِ ستم چو پرسیدم
سروش گفت بمن "ہلاکِ ظلم شدہ ہاں"

۵۶ ۹۷۰ ۳۰۹ ۵۶ = ۱۳۹۱ھ

Marfat.com

قطعہ تاریخ وفات والدہ محترمہ پیر ظہور احمد ہاشمی

چک قریشیاں (سیالکوٹ)

صد حیف شد رواں ز جہاں مادر ظہور
سوئے جناں ز عالم فانی گرفت راہ
آری ز لطمہ ہائے حوادث بروزگار
فرزند را بدامن مادر بود پناہ
سر بر زمیں نہاد رضیہ ز فرط غم!
منظور گفت بعد او شد حال من تباہ
خوں شد دل سعید و چکید از دو چشم او
اصغر کشید نالہ و گفتہ کہ آہ آہ
کردم چو فکر از پئے سال وفات او
در گوش من سروش چنیں گفت صبح گاہ
"ہا" را ز روئے تخرجہ از آہ کش رضی
زیں پس بگو "چراغ ہدایت فسرد آہ"

۱۲۰۴ ۴۲۰ ۳۴۴ ۱۰ = ۱۹۶۹ء

Marfat.com

دارِ فنا سے سوئے ملکِ بقا گئی ہے
خاتونِ پاک سیرت وہ پیکرِ شرافت
نوحہ طراز غم ہیں مرغانِ گلشنِ دل
ہر گل ہے اس چمن کا تصویرِ رنج و حسرت
منظورِ غم زدہ ہے اور نوحہ خواں رضیہ
جاں سعید مضطر اصغر ہے محوِ حیرت
بزمِ خلوص جس کے دم سے رضی تھی قائم
"ہیہات گل ہوئی ہے وہ مشعلِ ہدایت"
۴۲۱ ۵۰ ۳۱ ۱۵ ۱۱ ۴۴۰ ۴۲۰ = ۱۳۸۸ھ

Marfat.com

مولانا ابوالبرکات سید احمد صاحب (حزب الاحناف) کی وفات پر

"مفتیِ اسلام ابوالبرکات شد بفردوس"

۵۳۰ ۱۳۲ ۶۶۳ ۳۴ ۳۵۲ = ۱۹۸۱ء

۵ جولائی ۱۹۷۷ء کو خانہ جنگی کے خطرے کے پیشِ نظر ملک کا نظم و نسق جنرل محمد ضیاء الحق نے سنبھالا۔ اس مارشل لاء کے نتیجے میں ذوالفقار علی بھٹو صاحب کی فسطائی جمہوریت ختم ہو گئی۔

"آں ضیاء الحق محمد محسن قوم"

۵۱ ۸۱۱ ۱۳۹ ۹۲ ۱۵۸ ۱۴۶ = ۱۳۹۷ھ

"ملک و ملت را ضیاء الحق محمد محسنے"

۹۰ ۶ ۴۷۰ ۲۰۱ ۸۱۱ ۱۳۹ ۹۲ ۱۶۸ = ۱۹۷۷ء

روس نے افغانستان میں اپنی فوجیں داخل کر دیں۔

۱۹۷۹ مطابق ۱۳۹۹

سال ایں حادثہ گفت ہاتف کہ آہ: میشود ملت روسیہ رو سیاہ

۳۶۰ ۴۷۰ ۲۸۱ ۲۸۲ = ۱۳۹۹ھ!

Marfat.com

چوہدری ظہور الٰہی کی وفات پر

○ "ظہور الٰہی مرد"

۱۱۱۱ — ۴۶ — ۲۴۴ = ۱۴۰۱ھ

○ حیف رفتہ ظہور الٰہی ما

۹۸ — ۶۸۵ — ۱۱۱۱ — ۴۶ — ۴۱ = ۱۹۸۱ء

○ ہست شہید ظلم و جور آہ آہ

۴۶۵ — ۳۱۹ — ۹۷۰ — ۶ — ۲۰۹ — ۶ — ۶ = ۱۹۸۱ء

○ "وائے وائے ظہور الٰہی رود"

۱۷ — ۱۷ — ۱۱۱۱ — ۴۶ — ۲۱۰ = ۱۴۰۱ھ

○ کشتہ ظہور الٰہی آدم دم باز

۷۲۵ — ۱۱۱۱ — ۴۶ — ۴۵ — ۴۴ — ۱۰ = ۱۹۸۱ء

○ وحید جہاں ظہور الٰہی کشتہ بود

۲۸ — ۵۹ — ۱۱۱۱ — ۴۶ — ۷۲۵ — ۱۲ = ۱۹۸۱ء

○

Marfat.com

مولانا غلام محمد ترنم کی وفات پر

۱۷ محرم ۱۳۷۹ھ مطابق ۲۴ جولائی ۱۹۵۹ء

○ غلام محمد ترنم نجم آزاد = ۱۹۵۹ء
(۱۰۷۱ ۹۲ ۶۹۰ ۹۳ ۱۳)

○ غلام محمد ترنم طالب دیں = ۱۹۵۹ء
(۱۰۷۱ ۹۲ ۶۹۰ ۴۲ ۶۴)

رضیؔ سال ترحیل آں مرد حق
○ "ترنم زہی شود بہ" "فردوس" گو = ۱۳۷۹ھ
(۶۹۰ ۲۲ ۳۱۰ ۷ ۳۵۰)

○ "مرد دانا ترنم خوش بیاں" = ۱۹۵۹ء
(۲۴۴ ۵۶ ۶۹۰ ۹۰۶ ۶۳)

○ "غلام محمد ترنم نیک گو" = ۱۹۵۹ء
(۱۰۷۱ ۹۲ ۶۹۰ ۸۰ ۲۶)

○ "غلام محمد رود" آہ = ۱۳۷۹ھ
(۱۰۷۱ ۹۲ ۲۱۰ ۶)

○ "ترنم داخل خلد" = ۱۹۵۹ء
(۶۹۰ ۶۳۵ ۶۳۴)

○

Marfat.com

سالِ معزولیٔ ذوالفقار علی بھٹو

سول مارشل لا ایڈمنسٹریٹر و وزیرِ اعظم پاکستان

۵ جولائی ۱۹۷۷ء ، ۱۷ رجب ۱۳۹۷ھ

بروز منگل ، ۲ بجے صبح

واہ شد معزول بھٹو بہرِ سال

خانہ میخوار شد معدوم گو

۶۵۶ ۸۵۷ ۳۰۴ ۱۶۰ = ۱۹۷۷ء

اختر منحوس ملّت منہزم

۱۲۰۱ ۱۶۴ ۴۷۰ ۱۴۲ = ۱۹۷۷

اختر منحوس ہائے ہائے

۱۲۰۱ ۱۶۴ ۳۲ = ۱۳۹۷ھ

از برائے سالِ عزل ذوالفقار

"واہ شد آں تیرگیٔ ظلم" گو

۱۲ ۳۰۴ ۵۱ ۶۴۰ ۹۷۰ = ۱۹۷۷ء

اے رضی! سالِ عزل بھٹو بگو

آہ ایں قاتلِ عوام برفت

۶ ۶۱ ۵۳۱ ۱۱۷ ۶۸۲ = ۱۳۹۷ھ

Marfat.com

شہادت ضیاء الحق محمد مردِ حق

تاریخ شہادت : ۱۷ اگست ۱۹۸۸ء

○ ضیاء الحق محمد مردِ حق ہے۔
۸۱۱ ۱۳۹ ۹۲ ۲۴۴ ۱۰۸ ۱۵ = ۱۴۰۹ھ

○ عبیدٌ عاشَ سَعیدًا وَّفاتَ شَہیدًا
۸۶ ۳۷۱ ۱۳۵ ۶ ۴۸۱ ۳۲۰ = ۱۴۰۹ھ

○ ضیاء الحق محمد مردِ حق عزلت گزیں۔
۹۵۰ ۹۲ ۲۴۴ ۱۰۸ ۵۰۷ ۸۷ = ۱۹۸۸ء

○ ضیاء الحق مردِ حق رفت آہ
۹۵۰ ۲۴۴ ۱۰۸ ۶۸۰ ۶ = ۱۹۸۸ء

○ واہ موت شہید دیکھو باعث حیات قوم کی
۱۲ ۴۴۶ ۳۱۹ ۴۵ ۵۷۱ ۴۱۹ ۱۴۶ ۳۰ = ۱۹۸۸ء

○ باید ارواح شہیدان بہاول پور در فردوس
۱۷ ۲۱۶ ۳۷۰ ۴۴ ۲۰۸ ۲۰۴ ۳۵۰ = ۱۴۰۹ھ

○ ارواح شہیدان بہاول پور در خلدِ بریں آمدہ
۲۱۶ ۳۷۰ ۴۴ ۲۰۸ ۲۰۴ ۶۳۴ ۲۶۲ ۵۰ = ۱۹۸۸ء

○ عَاشَ کَرِیمًا وَمَاتَ شَہیدًا
۳۷۱ ۲۷۱ ۶ ۴۴۱ ۳۲۰ = ۱۴۰۹ھ

Marfat.com

بیگم بے نظیر زرداری نے جنوری سنہ ۱۹۸۹ میں بطور وزیر اعظم حکومت سنبھالی

○ یہ آئی ہے اب جمہوریت کے راستے فسطائیت = ۱۹۸۹ء
۱۵ ۲۱ ۱۵ ۳ ۶۶۴ ۳۰ ۶۷۱ ۵۷۰

○ ایں شد آغاز عہد اہل ستم = ۱۹۸۹ء
۶۱ ۳۰۴ ۱۰۰۹ ۷۹ ۳۶ ۵۰۰

○ روز اوّل عذاب حکمرانی زن = ۱۴۰۹ھ
۲۱۳ ۳۷ ۷۷۳ ۳۲۹ ۵۷

○ روز اوّل محیط ظلمت شب = ۱۹۸۹ء
۲۱۳ ۳۷ ۶۷ ۱۳۷۰ ۳۰۲

○ زن منحوس از بدبختی بر ما مسلّط میشود = ۱۹۸۹ء
۵۷ ۱۶۴ ۸ ۶ ۱۰۱۲ ۲۴۳ ۱۳۹ ۳۶۰

○ وائے بنام جمہوریت فسطائیت می آید = ۱۴۰۹ھ
۱۷ ۹۳ ۶۶۴ ۵۷۰ ۵۰ ۱۵

○ عذاب حکمرانی زن منحوس بے دینے = ۱۴۰۹ھ
۷۷۳ ۳۲۹ ۵۷ ۱۶۴ ۱۲ ۶۴

Marfat.com

مجموعۂ نعت از راجہ رشید محمود صاحب

چہ قدر آں رشید و محمود است
ہر کہ بر حکم حق کند لبیک
حکم صلّوا علیٰ شنید و بگفت
بہ نبیِ مجتبےٰ سلام علیک
بہر سالش رضیؔ بگفت از دل
"خاتم الانبیا سلام علیک"
۱۰۴۱ ۹۵ ۱۳۱ ۱۳۰ = ۱۳۹۷ھ

"اوصافِ حمیدۂ خاتم رسالت"
۱۷۸ ۶۷ ۱۰۴۱ ۶۹۱ = ۱۹۷۷ء

"ذکر خلاصۂ کونین اصدق"
۹۲۰ ۷۲۶ ۱۳۶ ۱۹۵ = ۱۹۷۷ء

Marfat.com

وفات جناب غلام حسین طور مرحوم

سابق ہیڈ ماسٹر ڈی بی ہائی سکول چونڈہ

بعد از حج ۔ ذی الحج ۱۳۹۵ ۔ دسمبر ۱۹۷۵ء

اہل علم و ادب غلام حسین — شد رواں از جہاں برائے العین
سال فوتش چنیں بگفت رضی — طور ہم ہست و ہم غلام حسین

۲۱۵ ۴۵ ۳۶۵ ۴۵ ۶ ۱۰۷۱ ۱۲۸ = ۱۹۷۵ء

شد آں کس کہ بودہ غلام حسین — کہ اہل سخن را بداد نور عین
رضی ! سال فوتش بیا پس ظفر — بگفتا "نماند آں غلام حسین"

۱۲۵ ۵۱ ۱۰۷۱ ۱۲۸ = ۱۳۹۵ھ

زما رفت آخر غلام حسین — مرا جوئے خوں رفت از ہر دو عین
ازیں جا چو آں طور من می شود — بہر سو فتد گریہ و شور و شین
بدیں سال بگو سال فوتش رضی — بجنت شدہ واہ غلام حسین

۴۵۵ ۳۰۹ ۱۲ ۱۰۷۱ ۱۲۸ = ۱۹۷۵ء

وائے وائے کہ می شود از ما — آں غلام حسین طور رواں
آں کہ بودہ ز اہل علم و نظر — بود نکتہ شناس و نکتہ داں
بست رخت اقامت از دنیا — میشود رہ سپار باغ جناں
رضی ! سال رحلتش بنویس — شد غلام حسین طور رواں

۳۰۴ ۱۰۷۱ ۱۲۸ ۲۱۵ ۲۵۷ = ۱۹۷۵ء

Marfat.com

وفات حضرت مولانا احمد رضاؒ بریلوی

رضی! سالِ ترحیل آں مردِ حق بگو

○ "آہ احمد رضا خاں رود" = ۱۹۲۱ء
۶ ۵۳ ۱۰۰۱ ۶۵۱ ۲۱۰

ز تو ہر سند چوں سالِ وفاتش
○ رضی "مقبول حق احمد رضا" گو = ۱۳۴۰ھ
۱۷۸ ۱۰۸ ۵۳ ۱۰۰۱

○ "معطر مرقد احمد رضا حبیب آفاق" = ۱۹۲۱ء
۳۱۹ ۳۴۴ ۵۳ ۱۰۰۱ ۲۲ ۱۸۲

○ "حبیب آفاق امام احمد رضا" = ۱۳۴۰ھ
۲۲ ۱۸۲ ۸۲ ۵۳ ۱۰۰۱

○ "واے واے نابغۂ عصر رواں برود" ۱۹۲۱ء
۱۷ ۱۷ ۱۰۵۸ ۳۶۰ ۲۵۷ ۲۱۲

○ "اعلیٰ حضرت قبلہ دارین" = ۱۹۲۱ء
۱۱۱ ۱۴۰۸ ۱۳۷ ۲۶۵

○ "اعلیٰ حضرت نیک باطن می رود" = ۱۹۲۱ء
۱۱۱ ۱۴۰۸ ۸۰ ۶۲ ۵۰ ۲۱۰

Marfat.com

○

۲۷ دسمبر ۱۹۷۹ء کو روس نے اپنی فوجیں افغانستان میں داخل کر دیں۔ مگر افغان عوام نے دس سال تک روس کا مقابلہ کیا۔ اس جہاد کے نتیجہ میں روس کو شکست تسلیم کرنا پڑی اور وہ افغانستان سے ناکام اور ناشاد نکل گیا۔

روس کی اس ناکامی کا یہ اثر ہوا کہ دسمبر ۱۹۸۹ء رجب ۱۴۱۰ھ تک مشرقی یورپ کے ممالک رومانیہ، بلغاریہ، پولینڈ، مشرقی جرمنی، چیکو سلواکیہ وغیرہ نے اشتراکیت کا جوا اپنی گردن سے اتار پھینکا۔ نیز بالٹک کی ریاستیں لیٹویا۔ لیتھونیا وغیرہ اور وسطی ایشیا کی مسلمان ریاستیں آذربائیجان، آرمینیا، ازبکستان، تاجکستان کے عوام بھی کیمونزم سے متنفر ہو گئے۔

○ تدفین اشتراکیت انسب = ۱۹۸۹ء
۵۴۴ ۱۳۳۲ ۱۱۳

○ زہے سال تدفین اشتراکیت = ۱۹۸۹ء
۲۲ ۹۱ ۵۴۴ ۱۳۳۲

○ سال تدفین اشتراکیت یاد باد = ۱۹۸۹ء
۹۱ ۵۴۴ ۱۳۳۲ ۱۵ ۷

○ اشتراکیت چہ سود = ۱۴۱۰ھ
۱۳۳۲ ۸ ۷۰

Marfat.com

۱۱

○ اشتراکیت دلو پا گئی ہے = ۱۴۱۰ھ
۱۳۳۲ ۲۰ ۳ ۴۰ ۱۵

○ جفاجو اشتراکیت نماندہ در اروپا = ۱۹۸۹ء
۸۴ ۹ ۱۳۳۲ ۱۵۰ ۲۴ ۲۱۰

○ زوال جوئے بے آب اشتراکیت = ۱۴۱۰ھ
۴۴ ۱۹ ۱۲ ۳ ۱۳۳۲

○ نجم اشتراکیت اندوہ فزا نہاں شد = ۱۹۸۹ء
۹۳ ۱۳۳۲ ۶۶ ۸۸ ۱۰۶ ۳۰۴

شرق یورپ مٹا ہے سرلسبر اس کا نشاں
○ کہیے ,,نقش اشتراکیت ہے باقی اب کہاں" = ۱۹۸۹ء
۳۵۰ ۱۳۳۲ ۱۵ ۱۱۳ ۳ ۷۶

○ چہلم اشتراکیّت = ۱۴۱۰ھ
۷۸ ۱۳۳۲

Marfat.com

وفات ڈاکٹر محمدؐ طاہر شاہینؒ

دسمبر ۱۹۸۱ء ـ ربیع الاوّل ۱۴۰۲ھ

امروز ایں خبر کہ بہ یاراں رسیدہ است
طاہر زما برفت و بہ خاک آرمیدہ است

آیا چہ جرم سرزدہ از ما خبر دہید
از ما چرا محمدؐ طاہر رمیدہ است

پیوستہ بود یار وفادار ما ولے
پیوستہ آں بجنتؐ و از ما بریدہ است،

آخر چہ شد کہ یار وفادار ما برفت

درفکر سال فوت رضیؔ بود علی الصباح
ناگہ ندائے ہاتف غیبی رسیدہ است،

سال وفات طاہر شاہیں صفت کہ "ہاں"
۵۶
شاہین صفت محمدؐ طاہر پریدہ است،

۵۶

۱۹۸۱ء = ۴۶۱ ۳۲۱ ۲۱۵ ۹۲ ۵۷۰ ۳۶۶

Marfat.com

پرسیدم از رضی کہ بگو سال فوت، گفت

شاہین صفت محمد طاہر گزشتہ آہ !

سنہ ۱۹۸۱ء = ۶ ، ۷۳۲ ، ۲۱۵ ، ۹۲ ، ۵۷۰ ، ۳۶۶

چو پرسیدند یاراں سال فوت او رضی گفتہ

کہ "رفت از ما محمد طاہر شاہین" بگو سالش

سنہ ۱۴۰۲ھ = ۳۶۶ ، ۲۱۵ ، ۹۲ ، ۴۹ ، ۶۸۰

سال ترحیل محمد طاہر شاہین ، رضی !

"آں محمد طاہر شاہین بپروازست" گو

سنہ ۱۴۰۲ھ = ۴۶۰ ، ۲۱۸ ، ۳۶۶ ، ۲۱۵ ، ۹۲ ، ۵۱

وفات رائے خلیل احمد برادر زادہ رائے احمد دین مدظلہ

آں جواں مرد آں خلیل احمد

آہ آں کشتۂ جفا باشد

بہر تاریخ او رضی گفتہ "آہ"

"کشتۂ خنجر جفا باشد"

۳۰۷ ، ۸۴ ، ۸۵۳ ، ۷۲۵

۱۹۶۹ + ۶ = ۱۹۷۵ء

Marfat.com

تاریخ وفات

محترم المقام جناب پیر محمد اسحاق ہاشمی (چک جگت رائے)

سال وفاتش از سر اخلاص اے رضیؔ

بہ بہشت ہاں محمد اسحاق ہاشمی

۲ ، ۷۰۷ ، ۵۶ ، ۹۲ ، ۱۷۰ ، ۳۵۶ = ۱۳۸۹ھ

سالِ فوت جناب پیر اسحاق

پیر اسحاق ہاشمی ہے بخلد

۲۱۲ ، ۱۷۰ ، ۳۵۶ ، ۱۵ ، ۶۳۶ = ۱۳۸۹ھ

رفت اسحاق ہاشمی از ما

رو نہادہ بسوئے ملک علی

آں بشیر ملول و دل زدہ

گشت تصویر غم بہ بزم عزا

اے رضیؔ سال فوت او "بہ بہشت" ۷۰۷

"رفت اسحاق ہاشمی از ما"

۶۸۰ ، ۱۷۰ ، ۳۵۶ ، ۸ ، ۴۱ = ۱۲۵۵ + ۷۱۴ = ۱۹۶۹ء

Marfat.com

تاریخ اجرائے اخبارِ جاوداں

جو ظہور عالم شہید اور بشیر احمد ارشد نے جاری کیا

مری طرف سے مبارک شہید و ارشد کو
جھکے نہ جبر کے آگے یہ عمر بھر دونو
ظفر علی کی خودی سے یہ بہرہ مند رہیں
نصیب ان کو نظامی کی استقامت ہو
قلم کی عصمت و عفت کے ہیں محافظ یہ
خدا کرے کہ ملے عمر جاوداں ان کو
یہ روزنامہ کہ ہے نام "جاوداں" اس کا
ملے گی روشنی اس سے نئی صحافت کو
رضی جو سالِ اشاعت کی ہو تلاش تمہیں
"چراغِ زندگیِ جاوداں یہ ہے" کہہ دو

۱۲۰۴ ۹۱ ۶۵ ۳۰ = ۱۳۹۰ھ

○

بزمِ اہلِ علم و فن چو باہم
سخن از خدمت ملت ہمی رفت
دلیل محکمے آورده ارشد
بہ عزم نو چوں نقشِ جاوداں بست
برائے سالِ اجرایش رضی گو
"دریں دنیا ظہور جاوداں ہست"

۲۶۴ ۶۵ ۱۱۱۱ ۶۵ ۴۶۵ = ۱۹۷۰ء

Marfat.com

سالِ ولادت حضرت سید جماعت علی شاہ لاثانیؒ

تاریخِ ولادت : ۲۱ ساون ۱۹۰۶ بکرمی بروز جمعہ
بمطابق ۲۰ رمضان ۱۲۶۵ھ
" ۱۰ اگست ۱۸۴۹ء

○ آمد چراغ شرق = ۱۸۴۹ سنہ ء
(۴۵ + ۱۲۰۴ + ۶۰۰)

○ خدا ترس = ۱۲۶۵ سنہ ھ
(۶۰۵ + ۶۶۰)

○ زاہد مرغوب = ۱۲۶۵ سنہ ھ
(۱۷ + ۱۲۴۸)

○ ظہور لاثانی بالانسب = ۱۸۴۹ سنہ ء
(۱۱۱۱ + ۵۹۲ + ۳۴ + ۱۱۲)

Marfat.com

تاریخ بنا مسجد گورنمنٹ ایلیمنٹری ٹیچر ٹریننگ انسٹیٹیوٹ پسرور

(ضلع سیالکوٹ)

چو تعمیر شد مسجد بے نظیر

شد ایں سجدہ گاہے امیر و فقیر

اگر کس بپرسد ز سال بنا

بگو "مسجد جامع بے نظیر"

۱۰۷ ۱۱۴ ۱۱۷۲ = ۱۳۹۳ھ

رضیؔ سال تکمیل ایں مسجدے

بگو "مسجد عالی و بے نظیر"

۱۰۷ ۱۱۱ ۶ ۱۱۷۲ = ۱۳۹۶ھ

Marfat.com

تاریخ وفات منظور احمد ہاشمی چک جگت رائے ضلع سیالکوٹ

آمدہ پیک اجل چو صبحگاہ
روح او بگرفت سوئے خلد راہ
جست مشتاق حزیں سالش رضیؔ
گفت " از ما رفت منظور احمد آہ "

۴۹ ۶۸۰ ۱۱۹۶ ۵۲ ۶ = ۱۹۸۴ء

بود است روزِ آخرینِ عمر وے چو دی
منظور ہاشمی سوئے فردوس شد رہی
گو سالِ رحلتش ز روئے تخرجہ رضیؔ
جانِ عزیز رفت ز منظور ہاشمی

۵۴ + ۹۴   ۱۱۹۶ + ۳۵۶

۱۴۸ – ۱۵۵۲

= سنہ ۱۴۰۴ھ

Marfat.com

وفات عزیز نصیر الدین ابن جناب بابا بشیر احمد مریدکے

بہ ناگاہ آں نصیر الدین رفت است
ز دل صبر و قرار از جانِ ما بُرد
بشیر دل زده در فرقتِ او
چو شمع سوختہ دل بہ افسرد
رواں شد سیل اشک غم ز چشمش
ز رگ ہائے جگر خوں را بیفشرد
رضی در فکر سال فوت اُو بود
سر خود را قلم ہم در فرد بُرد
کہ ناگاہ ہاتفِ غیبی صدا کرد
نصیر الدین برفتہ واہ در خلد
۴۴۵ ۶۸۷ ۱۲ ۲۰۴ ۶۳۴ = ۱۹۸۲ء

◎

بشیر آہ (۶) کشید و رضی بگفت بوے
کہ "داغ مرگ پسر است" گو سال وفات
۱۰۰۵ ۲۶۰ ۲۶۲ ۴۶۱ = ۱۹۸۸
۶
۱۹۸۲ء

◎

نصیر الدین ما می رود در جنت
۴۴۵ ۴۱ ۵۰ ۲۱۰ ۲۰۴ ۴۵۳ = سنہ ۱۴۰۳ھ

Marfat.com

جنگ ایران و عراق

سال گفتم کہ حیف افتادند
حیف ۹۸ ، افتادند ۵۴۰

ایران و عراق بجنگ باہم
ایران ۲۶۲ ، و ۶ ، عراق ۲۷۱ ، بجنگ ۷۵ ، باہم ۴۸ = سنہ ۱۴۰۰ھ

شکست اتحاد ملت شد آہ آہ
شکست ۷۸۰ ، اتحاد ۴۱۴ ، ملت ۴۷۰ ، شد ۳۰۴ ، آہ ۶ ، آہ ۶ = سنہ ۱۹۸۰ء

آں خواب اتحاد پریشاں شدہ ہائے ہائے
آں ۵۱ ، خواب ۶۰۹ ، اتحاد ۴۱۴ ، پریشاں ۵۶۳ ، شدہ ۳۱۰ ، ہائے ۱۶ ، ہائے ۱۶ =

آہ بشکند آں ناں رشتہ اسلام
آہ ۶ ، بشکند ۸۳۶ ، آناں ۱۰۲ ، رشتہ ۹۰۵ ، اسلام ۱۳۲ = ۱۹۸۱ − ۱ = سنہ ۱۹۸۰ء

Marfat.com

وفات جناب احسان دانشؔ

۲۲ ، مارچ ۱۹۸۲ء : ۲۷ ، جمادی الاوّل بروز ہفتہ

○ بجنّت تاجدارِ فکر و فن احسان دانش باد۔

۴۵۵ ۶۰۹ ۳۰۰ ۶ ۱۳۰ ۱۲۰ ۳۵۵ ۷ = ۱۹۸۲ء

○ سرورِ ملکِ سخن احسان ہائے۔

۴۶۶ ۹۰ ۷۱۰ ۱۲۰ ۱۶ = ۱۴۰۲ھ

○ از ما رفت احسان دانش فصیح

۴۹ ۶۸۰ ۱۲۰ ۳۵۵ ۱۸۸ = ۱۴۰۲ھ

○ شمعِ بزمِ سخن پا فسردہ است

۴۱۰ ۴۹ ۷۱۰ ۳۵۲ ۴۶۱ = ۱۹۸۲ء

○ سرورِ ملکِ سخن طوطی زبان بلے

۴۶۶ ۹۰ ۷۱۰ ۳۴ ۶۰ ۴۲ = ۱۴۰۲ھ

Marfat.com

چوہدری فضل القادر شہید سابق مرکزی وزیر تعلیم متحدہ پاکستان

۵ر جولائی ۱۹۷۳ء

جب بھٹو صاحب، یحییٰ خاں اور شیخ مجیب نے مل کر متحدہ پاکستان کو توڑ دیا۔ تو مجیب نے فضل القادر چوہدری کو بنگلہ دیش کی صدارت پیش کی۔ اس سلسلہ میں ۱۹۷۲ء میں مجیب خود جیل میں گیا اور ان سے ملا مگر انہوں نے مجیب سے ہاتھ ملانے سے انکار کر دیا اور کہا کہ میں ملک کے غدار سے ہاتھ نہیں ملا سکتا میں پاکستان ہوں اور پاکستانی کی حیثیت سے مرنا چاہتا ہوں۔ کہا جاتا ہے کہ مجیب نے ان کو زہر دے کر مروا دیا۔

○ می باشد آں بشہید فضل القادر = ۱۹۷۳ء

۵۰ ۳۰۷ ۵۱ ۳۱۹ ۹۱۰ ۳۳۶

○ ہاں فضل القادر شہید بفردوس = ۱۹۷۳ء

۵۶ ۹۱۰ ۳۳۶ ۳۱۹ ۳۵۲

○ بے نیاز از جہاں فضل القادر = ۱۳۹۳ھ

۱۲ ۶۸ ۸ ۵۹ ۹۱۰ ۳۳۶

Marfat.com

بدبخت سلمان رشدی (لندن) نے انگریزی زبان میں ایک کتاب لکھی جس کے اردو ترجمہ کا نام "شیطانی آیات" ہے۔ اس میں تمام انبیاکرام کی سخت توہین کی گئی۔

ستمبر ۱۹۸۸ء

○ "ہے وہ گندہ ذہن اخبث الناس"
۱۵ ۱۱ ۱۳۸ ۱۱۰۳ ۱۴۲ = سنہ ۱۴۰۹ھ

○ "ابوجہل عہد حاضر رسید"
۴۷ ۷۹ ۱۰۰۹ ۲۷۴ = سنہ ۱۴۰۹ھ

○ "رشدی ناپاک گستاخ رسول پاک"
۵۱۴ ۷۴ ۱۰۸۱ ۲۹۶ ۲۳ = سنہ ۱۹۸۸ء

پلول ضلع گوڑگانوہ (دہلی کے قریب) کے ایک بدبخت ہندو ڈاکٹر نے شفاخانہ حیوانات کے ایک گدھے کا نام رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم کے نام پر رکھ دیا۔ اس توہین رسالت کا بدلہ چکانے کیلئے چکوال کے ایک غیرتمند نوجوان نے عاشق رسول" نے اسے فی النار کردیا۔

○ نور زمانہ جاں نثار و عاشق رسول
۲۵۶ ۱۰۳ ۵۴ ۷۵۱ ۶ ۴۷۱ ۲۹۶ = سنہ ۱۹۳۷ء

Marfat.com

ڈاکٹر عبداللہ عزام شہید

۲۴ نومبر ۱۹۸۹ء : ۲۴ جمادی الآخر ۱۴۱۰ھ بروز جمعہ

---

۲۴ جمادی الآخر جمعہ کے دن جمعہ پڑھ کر جمرود روڈ پشاور آرہے تھے۔ کسی نے ان کی گاڑی پر بم پھینکا۔ اس طرح آپ اپنے بیٹے ۱۸ سالہ **محمد** اور ۷ سالہ ابر..ہم کے ساتھ شہید ہو گئے۔

یہ فلسطین کے رہنے والے تھے۔ شام کے شہر دمشق سے ۱۹۶۶ء میں ایم اے کیا۔ ازہر یونیورسٹی مصر سے ۱۹۷۳ء میں فقہ کے اصول میں ڈاکٹریٹ کی ڈگری لی۔ افغانستان میں روس کی فوج کشی کے بعد جہاد کی غرض سے افغانستان آئے۔ آخری دنوں میں پشاور میں افغان مجاہدین کے امدادی کاموں کے لیے دفتر قائم کیا۔

پیدائش : ۱۹۳۱ء

شہید	دکتر	عبداللہ	غرام	قدوہ	انام	
۳۱۹	۶۲۴	۱۴۲	۱۱۸	۱۱۵	۹۲	= ۱۴۱۰ھ

Marfat.com

وفاتِ قائدِ اعظمؒ

۱۱ ستمبر ۱۹۴۸ء

○ برفتہ صاحب دل قائد اعظم = ۱۹۴۸ سنہ
۶۸۷ ۱۰۱ ۳۴ ۱۱۵ ۱۰۱۱

○ ہائے ہائے قائد اعظم رود = ۱۳۶۸ سنہ
۱۶ ۱۶ ۱۱۵ ۱۰۱۱ ۲۱۰

○ ایں غم گسار ملک و ملّت = ۱۹۴۸ سنہ
۶۱ ۱۰۴۰ ۲۸۱ ۹۰ ۶ ۴۷۰

وفاتِ جناب محمّد رستم کیانی (چیف جسٹس)

○ ہاں شود مرد دلیر پاکستان = ۱۳۸۸ سنہ
۵۶ ۳۱۰ ۲۴۴ ۲۴۴ ۵۳۴

○ "آہ آہ آں بطل عظیم پاکستان شود" = ۱۹۶۸ سنہ
۶ ۶ ۵۱ ۴۱ ۱۰۲۰ ۵۳۴ ۳۱۰

○ جواں ہمّت محمّد رستم کیانی = ۱۳۸۸ سنہ
۶۰ ۴۴۵ ۹۲ ۷۰۰ ۹۱

Marfat.com

حضرت سیّد عطاء اللہ شاہ صاحب بخاری امیرِ شریعت

○ حیف آں امیر شریعت = ۱۳۸۰ھ

۹۸ ۵۱ ۲۵۱ ۹۸۰

○ ہیہات آں امیرِ شریعت رود ز ما = ۱۹۶۱ء

۴۲۱ ۵۱ ۲۵۱ ۹۸۰ ۲۱۰ ۴۸

وفات مولانا عبدالقادر آزاد سبحانی

۲۴، جون ۱۹۵۷ء : ذی قعدہ ۱۳۷۶ھ

○ ازیں دنیا برفتہ عبدالقادر آزاد سبحانی = ۱۳۷۶ھ

۶۸ ۶۵ ۶۸۷ ۴۱۲ ۱۳ ۱۳۱

Marfat.com

شاعرِ ملّی حفیظ کی وفات : ۱۹۸۲ء

بگو ز سالِ وفات حفیظ شاعرِ قوم

کہ آہ شاعرِ قومی ما حفیظ رود

۶ ۵۷۱ ۱۵۶ ۴۱ ۹۹۸ ۲۱۰ = ۱۹۸۲ سنہ

○

پیپلز پارٹی کی حکومت ۶ اگست ۱۹۹۰ء کو صدر کے حکم سے برطرف ہوئی ۔

○ عہد اہل ظلم وستم شدہ بپایاں واہ واہ

۷۹ ۳۶ ۹۷۰ ۶ ۵۰۰ ۳۰۹ ۶۶ ۱۲ ۱۲ = ۱۹۹۰ سنہ

Marfat.com

کذّاب عہدِ حاضر مرزا غلام احمد قادیانی کی موت

۲۶ مئی ۱۹۰۸ء — ۲۴ ربیع الثانی ۱۳۲۶ھ

مرزا غلام احمد کی موت اسہال کے مرض سے واقع ہوئی تھی۔

اسہال کذّاب عہدِ حاضر = ۱۹۰۸ء

۹۷ ، ۷۲۳ ، ۷۹ ، ۱۰۰۹

ہاں کذّاب زمانہ حاضر بودہ = ۱۹۰۸ء

۵۶ ، ۷۲۳ ، ۱۰۳ ، ۱۰۰۹ ، ۱۷

بے مقام متنبی قادیاں ہست = ۱۳۲۶ھ

۱۲ ، ۱۸۱ ، ۵۰۲ ، ۱۶۶ ، ۴۶۵

متنبی قادیاں بے مقام ہست = ۱۳۲۶ھ

۵۰۲ ، ۱۶۶ ، ۱۲ ، ۱۸۱ ، ۴۶۵

Marfat.com

برادرم صاحبزادہ سیّد علی حسین (علی پور سیداں) کی وفات

○ رفت لعقبیٰ شہ علی حسین = سنہ ۱۴۰۷ھ

۶۸۰ ۱۸۴ ۳۰۵ ۱۱۰ ۱۲۸

○ بگفتہ است رضی سال فوت از سر جاں = ۳

بخاک تیرہ علی حسین از ما است = ۱۹۸۴ +

۶۲۱ ۶۱۵ ۲۳۸ ۸ ۴۱ ۴۶۱

سنہ ۱۹۸۷ء

○ برفت آہ آہ روح و رواں علی حسین = سنہ ۱۴۰۷ھ

۶۸۲ ۱۲ ۲۱۴ ۶ ۲۰۷ ۲۳۸

○ بشود بزیر خاک علی حسین واے = سنہ ۱۴۰۷ھ

۳۱۲ ۲۱۹ ۶۲۱ ۲۳۸ ۱۷

○ بہ سال فوت رضی گفتہ است از سر آہ

بزیر خاک علی حسین ما ہست آہ

۲۱۹ ۶۲۱ ۲۳۸ ۴۱ ۴۶۵ ۱

Marfat.com

بشد آخر از جہاں علی حسین
۳۰۶ ۸۰۱ ۸ ۵۴ ۲۳۸ = سنہ ۱۴۰۷ھ

سال فوتش بگو "علی حسین"
۲۳۸ ۲۳۸

رخت بست از جہاں زیبا گو
۱۲۰۰ ۴۶۲ ۸ ۵۹ ۲۰ = ۱۷۴۹ + سنہ ۱۹۸۷ء

چانکیہ کوٹلیہ جو چندر گپت موریا کا اتالیق اور مشیر تھا اس نے ایک کتاب ارتھ شاستر سنسکرت میں لکھی تھی جس کا انگریزی ترجمہ کسی ہندو نے کیا تھا۔ مولانا اسمعیل ذبیح نے اس کا ترجمہ اردو میں کیا ہے۔ جسے پڑھنے کے بعد معلوم ہوتا ہے کہ ہندو قوم کی ذہنیت کیا ہے۔ اور ان کا طریق حکومت کیسا ہے۔

چہرۂ ہندو ندانستم بایں گونہ قبیح،
اکنوں از روی برہمن پردہ برداد ذبیح
۱۲۷ ۸ ۲۱۶ ۲۹۷ ۲۱۱ ۴۱۱ ۷۲۰ = سنہ ۱۹۹۰ء

Marfat.com

آقائے استاد عبدالحمید عرفانی کی کتاب "اقبال عرفانی" کی طباعت

- کاشف اقبال عرفانی ہست = سنہ ۱۴۱۱ھ
  ۴۰۱ ۱۳۴ ۴۱۱ ۴۶۵

- کشف اقبال عرفانی بجاست = سنہ ۱۴۱۱ھ
  ۴۰۰ ۱۳۴ ۴۱۱ ۶ ۴۶۰

- والبتہ الفت اقبال عرفانی بجاست = سنہ ۱۹۹۰
  ۴۷۴ ۵۱۱ ۱۳۴ ۴۱۱ ۴۶۰

- کمال سخن دانی اقبال عرفانی = سنہ ۱۴۱۱ھ
  ۹۱ ۷۱۰ ۶۵ ۱۳۴ ۴۱۱

- رونق بزم اقبال عرفانی است = سنہ ۱۴۱۱ھ
  ۳۵۶ ۴۹ ۱۳۴ ۴۱۱ ۴۶۱

Marfat.com

○

عزیز محترم سید شفقت علی جمعہ ۳۰ رجب ۱۴۰۲ھ / اپریل ۱۹۸۲ء کو جمعہ پڑھ کر حرم مکہ سے واپس جدہ آرہے تھے کہ گاڑی جس کو وہ خود چلا رہے تھے اُلٹ گئی اور وہ جاں بحق ہو گئے۔

سالِ فوت او رضی گفتہ کہ آہ
۶ = ۶

○ حیف از ما می رود شفقت علی
۹۸ ۴۹ ۵۰ ۲۱۰ ۸۸۰ ۱۱۰ = ۱۳۹۷ / ۱۴۰۳ سنہ ھ

فضائی حادثہ طائف

ایک پاکستانی ہوائی جہاز جو کچھ مسافروں کو لیکر جدہ سے پاکستان آرہا تھا۔ اور جس میں کچھ حاجی بھی سوار تھے۔ یہ جہاز جب طائف کے قریب پہنچا تو کسی فنی خرابی کے باعث پہاڑیوں میں گر کر تباہ ہو گیا۔ کوئی مسافر نہ بچ سکا۔

○ روح فرسا حادثہ شود والے
۲۱۴ ۳۴۱ ۵۱۸ ۳۱۰ ۱۷ = سنہ ۱۴۰۰ھ

Marfat.com

بیگم حضرت مولانا سید ابوظفر احمد شاہ خطیب مسجد مہاجراں مریدکے

رہگزائے عدم ہوئی کلثوم
بوظفر کیوں نہ ہوں بھلا مغموم

تھی وہ دمساز اور رفیق ان کی
باوفا پاکباز اور معصوم

بوظفر پوچھتے ہیں سال وفات
اے رضی لکھ "بہشت میں کلثوم"

۷۰۷ ۱۰۰ ۵۹۶

= ۱۴۰۳ سنہ

ندائے ہاتفے رسد بسالِ فوت "واہ واہ" = ۲۴

۱۲ ۱۲

ہمسر ابوظفر بجنتے" بگو رضی !

۳۰۵ ۱۱۸۹ ۴۶۵ = ۱۹۵۹

۱۹۸۳ سنہ

زہے کلثوم در جنت مکیں بادا

۲۲ ۵۹۶ ۲۰۴ ۴۵۳ ۱۲۰ ۸ = ۱۴۰۳ سنہ

Marfat.com

کاتب سلیم الٰہی طالب النوری کے والد بشیر احمد صاحب کی وفات

ہاں سرِ الیقاں سے ان کا سالِ فوت

○ "خلدِ اعلیٰ میں بشیر احمد" لکھو = ۱۴۱۰ + ۱ = ۱۴۱۱ھ

۶۲۴ ۱۱۱ ۱۰۰ ۵۱۲ ۵۳

○ از ما رفت بشیر احمد نیک خوی = ۱۹۹۰ء

۸ ۴۱ ۶۸۰ ۵۱۲ ۵۳ ۹۰ ۶۱۶

○ بباغ فردوس زیبا آں بشیر احمد = ۱۹۹۰ء

۱۰۰۵ ۳۵۰ ۲۰ ۵۱ ۵۶۵

○ بشیر احمد بخلد علیٰ رفت = ۱۹۹۰ء

۵۶۵ ۶۳۶ ۱۱۰ ۶۸۰

○ رود بشیر احمد بخلد = ۱۴۱۱ھ

۲۱۰ ۵۶۵ ۶۳۶

○ زجاں برفتہ بشیر احمد حیف = ۱۴۱۱ھ

۷ ۵۴ ۶۸۷ ۵۶۵ ۹۸

تاریخ وفات: ۳۰ دسمبر ۱۹۹۰ء، ۱۲ جمادی الثانی ۱۴۱۱ھ بروز اتوار

Marfat.com

حضرت سیّد محمد اشرف مجدّدی سرہند شریف (بہار)

۱۱ رجب ۱۱۸۰ھ ۰ اپریل ۱۸۱۳ء ؎

سالِ وفات اشرف و الاھم رضی

سیّد محمد اشرف و الاھم شود

سیّد	محمد	اشرف	و الا	ھم	شود	
۶۴	۹۲	۵۸۱	۳۸	۸۵	۳۱۰	= ۱۱۸۰ھ

حضرت سیّد حفیظ اللہ صاحب (سرہند شریف)

وفات : ۱۳ ربیع الثانی ۱۲۲۷ھ :

آمد ندائے غیب کہ سالِ وفات آں

گو "سیّد حفیظ نماندہ بپا" رضی

سیّد	حفیظ	نماندہ	بپا	
۶۴	۹۹۸	۱۵۰	۵	= ۱۲۲۷ھ

Marfat.com

قطعہ تاریخِ وفات جناب ظہور احمد ہاشمی

وفات: ۸،۹ جنوری ۱۹۷۹ء لندن

ظہور احمد کہ بودہ مردِ خوش خو
ازیں دنیا بہ عقبیٰ می نہد رو
چکیدہ اشک خوں از چشم ہر کس
فتادہ شور واویلا بہر سو
رضیؔ سالِ وفاتش گر بپرسی
"ظہور احمد بجنت می شود گو"

ظہور (۱۱۱۱) احمد (۵۳) بجنت (۴۵۵) می (۵۰) شود (۳۱۰) = ۱۹۷۹ سنہ

بپاسِ خاطرِ جناب نقشؔ فریدی کے

ہاں گو رضیؔ بسالِ وفاتش نماند حیف
نماند (۱۴۵) حیف (۹۸) = ۲۴۳

زہرا نسیم دختر اقبال وائے وائے
زہرا (۲۱۳) نسیم (۱۶۰) دختر (۱۲۰۴) اقبال (۱۳۴) وائے (۱۷) وائے (۱۷) = ۱۷۴۵ +

۱۹۸۸ سنہ

Marfat.com

عم محترم حضرت صاحبزادہ سیّد غلام رسول صاحب

چہارشنبہ ۲۷ محرّم سنہ ۱۳۳۹ھ :
بمطابق سنہ ۱۹۲۱ء بعمر ۲۹ سال :

○

- "مرد غیوّر است" : = سنہ ۱۹۲۱ء
  (۲۴۴ | ۱۲۱۶ | ۴۶۱)

- گو غلام رسول در فردوس = سنہ ۱۹۲۱ء
  (۱۰۷۱ | ۲۹۶ | ۲۰۴ | ۳۵۰)

تاریخ طباعت کتاب "انوار السادات"

مولّفہ محترم سیّد محمد معروف حسین صاحب (چک قاضیاں)

- ذکر نیاگاں سید معروف است = سنہ ۱۹۸۳ء
  (۹۲۰ | ۱۳۲ | ۷۴ | ۳۹۶ | ۴۶۱)

- سوانح حیات بندۂ بزرگ سید بدیع الدّین شہید = سنہ ۱۴۰۴ھ
  (۱۲۵ | ۴۱۹ | ۶۱ | ۲۲۹ | ۷۴ | ۸۶ | ۹۵ | ۲۱۵)

Marfat.com

صاحبزادہ سید عبداللہ شاہ صاحب

پر فروری ۱۹۴۷ء میں قتلِ عمد کا مقدمہ بن گیا

○ بہر تاریخ ابتلائے عظیم

بخطر جان وے فتاد" بگو

۸۱۱ ۵۴ ۱۶ ۴۸۵ = ۱۳۶۶ھ

○ ہست ہائے با ابتلائے عظیم

۴۶۵ ۱۶ ۴۴۶ ۱۰۲۰ = ۱۹۴۷ء

عراق نے ایران پر اچانک حملہ کر دیا اور اسطرح دو مسلمان ملکوں کے درمیان بغیر کسی وجہ کے مخاصمت پیدا ہو گئی۔ جو نہایت افسوس ناک ہے۔

○ سال گفتم "بجنگ افتادند"

۷۵ ۵۴۰ = ۶۱۵

ایران و عراق بے وفا باہم

۲۹۲ ۹ ۳۷۱ ۱۲ ۸۷ ۴۸ = ۷۸۶

۱۴۰۱ء

جناب شریف احمد شرافت نوشاہی ہاشمی

(ساہن پال ضلع گجرات)

ولادت : ۱۳۲۵ھ : ۱۹۰۷ء

وفات : ۱۴۰۳ھ : ۱۹۸۳ء

سال فوتش چوں ز تقویم خرد جستم بگفت

"آہ از ما شد شریف احمد شرافت گوہری" = ۱۹۸۳ سنہ

۶ ۸ ۴۱ ۳۰۴ ۵۹۰ ۵۳ ۹۸۱

شد مجد شرافت از جہاں = ۱۴۰۵ھ

۳۰۴ ۴۷ ۶ ۹۸۱ ۸ ۵۹

جسدِ اطہر بخاک خفت = ۱۹۸۵ سنہ

۶۷ ۲۱۵ ۶۲۳ ۱۰۸۰

مجد و صدق و شرافت ز جہاں رفتہ آہ

۱۹۸۵ء

Marfat.com

وفات حضرت خواجہ محمد زبیر سرہندی (بہار)

۱۱۵۲ھ : ۱۷۳۹ء

○ خواجہ محمد زبیر ہائے رود = ۱۱۵۲ھ

خواجہ	محمد	زبیر	ہائے	رود
۶۱۵	۹۲	۲۱۹	۱۶	۲۱۰

○ خواجہ محمد زبیر ہادی راہ = ۱۱۵۲ھ

خواجہ	محمد	زبیر	ہادی	راہ
۶۱۵	۹۲	۲۱۹	۲۰	۲۰۶

○ زاہد دہر خواجہ محمد زبیر = ۱۱۵۲ھ

زاہد	دہر	خواجہ	محمد	زبیر
۱۷	۲۰۹	۶۱۵	۹۲	۲۱۹

○ پاکباز زاہد دہر خواجہ محمد زبیر در فردوس = ۱۷۳۹ء

پاکباز	زاہد	دہر	خواجہ	محمد	زبیر	در	فردوس
۳۳	۱۷	۲۰۹	۶۱۵	۹۲	۲۱۹	۲۰۴	۳۵۰

○ دارائی خواجہ محمد زبیر = ۱۱۵۲ھ

دارائی	خواجہ	محمد	زبیر
۲۲۶	۶۱۵	۹۲	۲۱۹

Marfat.com

وفات حضرت خواجہ حجت اللہ محمد نقش بند سرہندی (بہار)

۲۹ محرم ۱۱۱۶ھ ؛ ۱۷۰۴ء

○ بہشت کو خواجہ محمد نقش بند = ۱۷۰۴ء
۴۶۵ ۲۶ ۶۱۵ ۹۲ ۵۰۶

○ مشفق من نقش بند = ۱۱۱۶ھ
۵۲۰ ۹۰ ۵۰۶

○ کریم النفس خواجہ محمد نقشبند = ۱۷۰۴ء
۲۷۰ ۲۲۱ ۶۱۵ ۹۲ ۵۰۶

○ محسن عصر محمد نقشبند = ۱۱۱۶ھ
۱۵۸ ۳۶۰ ۹۲ ۵۰۶

○ ہال بفردوس علی محمد نقشبند = ۱۱۱۶ھ
۵۶ ۳۵۲ ۱۱۰ ۹۲ ۵۰۶

Marfat.com

وفات حضرت خواجہ محمّد معصوم بن حضرت شیخ مجدّد سرہندی (بھارت)

۹ ربیع الاوّل ۱۰۷۹ھ ، ۱۶۶۸ء

○ خواجہ محمّد معصوم بے عدیل = ۱۰۷۹ھ
۶۱۵ ۹۲ ۲۴۶ ۱۲ ۱۱۴

○ قیوّم ثانی محمد معصوم سیر چشم = ۱۶۶۸ء
۱۵۶ ۵۶۱ ۹۲ ۲۴۶ ۲۷۰ ۳۴۳

○ واہ واہ محمد معصوم قیوّم ثانی = ۱۰۷۹ھ
۱۲ ۱۲ ۹۲ ۲۴۶ ۱۵۶ ۵۶۱

○ واہ واہ قیوّم ثانی محمد معصوم بزرگ عصر = ۱۶۶۸ء
۱۲ ۱۲ ۱۵۶ ۵۶۱ ۹۲ ۲۴۶ ۲۲۹ ۳۶۰

○ خواجہ محمد معصوم بجنّت می شود = ۱۶۶۸ء
۶۱۵ ۹۲ ۲۴۶ ۳۵۵ ۳۶۰

○ ہے ہے خواجہ محمد معصوم رفتہ = ۱۶۶۸ء
۳۰ ۶۱۵ ۹۲ ۲۴۶ ۶۸۵

Marfat.com

جناب چوہدری ظہور الٰہی پر کار میں جاتے ہوئے۔ الذوالفقار کے تخریب کاروں نے فائرنگ کی اور وہ زخمی ہوتے اور بچ نہ سکے۔

- ظہور الٰہی رود واے دلے = ۱۴۰۱ھ
  ۱۱۱۱ ۴۶ ۲۱۰ ۱۷ ۱۷

- ظہور الٰہی ما حیف رفتہ = ۱۹۸۱ء
  ۱۱۱۱ ۴۶ ۴۱ ۹۸ ۶۸۵

- ہے کشتۂ جفا ظہور الٰہی = ۱۹۸۱ء
  ۱۵ ۷۲۵ ۸۴ ۱۱۱۱ ۴۶

- ظہور الٰہی مرد = ۱۴۰۱ھ
  ۱۱۱۱ ۴۶ ۲۴۴

Marfat.com

وفات جناب شوقؔ پپوری

○ بگو سالِ آں شاعرِ خوش کلام
"بہ خلد بریں شوق شیریں کلام"
۷ + ۲۳۴ + ۲۶۲ + ۴۰۶ + ۵۷۰ + ۹۱ = ۱۹۷۰ سنہ ۶۰ء

○ گو از سرِ جلال "شود شوق باجلد"
۳ + ۳۰۴ + ۴۰۶ + ۴۱ + ۶۳۶ = ۱۳۹۰ھ

بہرِ سالِ وفات بالتکرار

○ "آہ آہ شوق از جہاں ردد"
۱۲ + ۴۰۶ + ۸ + ۵۹ + ۲۱۰ = ۶۹۵

۶۹۵ × ۲ = سنہ ۱۳۹۰ھ

○ گفتا بہ سالِ فوت سروشم کہ "یادگار"
۲۳۶ = ۲۳۶
+
آں غاصبِ حقوق اعزہ و اقربا
۵۱ + ۱۰۹۳ + ۲۱۴ + ۸۳ + ۶ + ۳۰۴ = ۱۷۵۱
سنہ ۱۹۸۷ء

○ سالِ فوتش رضی ہمی گفتا
ہائے او غاصبِ حقوقِ عباد
۱۶ + ۷ + ۱۰۹۳ + ۲۱۴ + ۷۷ = سنہ ۱۴۰۷ھ

Marfat.com

وفات جناب مولانا احمد بخش صاحب عرف احمد علی

موضع باغ ضلع جھنگ

متوفیٰ ۲۵ نومبر ۱۹۸۲ء، صفر ۱۴۰۳ھ

دی شنیدم مومن متوکل احمد بخش ما
پشت پا زد باغ دنیا بر رہ عقبیٰ رود
آنکہ نامش بود احمد بخش وہم احمد علی
رفت زیں باغ و بہ باغ جنت اعلیٰ رسد
سال ترحیلش رضیؔ جست و ندا آمد کہ "آہ"

۶

"مومن ومتوکل احمد بخش از دنیا شود" +

۱۳۶ ، ۶ ، ۴۹۶ ، ۹۵۵ ، ۸ ، ۶۵ ، ۳۱۰ = ۱۹۷۶

۱۹۸۲ء

● واے احمد علی از باغ برود

۱۷ ، ۵۲ ، ۱۱۰ ، ۸ ، ۱۰۰۳ ، ۲۱۲ = ۱۴۰۳ھ

Marfat.com

کشمیر کے عوام بھارتی ہندو حکومت کے ظلم و تشدد کے خلاف اُٹھ کھڑے ہوئے

نومبر سنہ ۱۹۸۹ء : ہجری سنہ ۱۴۱۰ھ

○ بیدار شدہ مسلم فہمیدہ کشمیر = ۱۴۱۰ھ
۲۱۷ ، ۳۰۹ ، ۱۷۰ ، ۱۴۴ ، ۵۷۰

○ بیدار مزاجِ خفتگانِ کشمیر = ۱۹۸۹ء
۲۱۷ ، ۵۱ ، ۱۱۵۱ ، ۵۷۰

○ کمالِ جذبہ حرّیت کشمیر = ۱۹۸۹ء
۹۱ ، ۷۱۰ ، ۶۱۸ ، ۵۷۰

○ آں خفتگان کشمیر بیدار = ۱۹۸۹ء
۵۱ ، ۱۱۵۱ ، ۵۷۰ ، ۲۱۷

○ شیران کشمیر بیدار یک بیک = ۱۴۱۰ھ
۵۶۱ ، ۵۷۰ ، ۲۱۷ ، ۳۰ ، ۳۲

Marfat.com

خان عبدالغفار خان صاحب (سرحدی گاندھی) رخصت ہوئے جہاں سے

○ ننگ قوم و ملت شد گاندھی سرحد = ۱۴۰۸ھ
۱۲۰ ۱۴۶ ۶ ۴۷۰ ۳۰۴ ۹۰ ۲۷۲

○ غدار ملک شدہ سرحدی گاندھی واہ = ۱۹۸۸ء
۱۲۰۵ ۹۰ ۳۱۰ ۲۸۲ ۹۰ ۱۳

○ غدار قوم سرحدی گاندھی ہمی رود = ۱۹۸۸ء
۱۲۰۵ ۱۴۶ ۲۸۲ ۹۰ ۵۵ ۲۱۰

○ رخصت ہے یہ سرحدی گاندھی نامراد = ۱۹۸۸ء
۱۲۹۰ ۱۵ ۱۵ ۲۸۲ ۹۰ ۲۹۶

○ اے وائے گاندھی سرحد ہوا رخصت نامراد = ۱۹۸۸ء
۱۱ ۱۷ ۹۰ ۲۷۲ ۱۲ ۱۲۹۰ ۲۹۶

○ "رفت ناشاد سرحدی گاندھی" = ۱۴۰۸ھ
۶۸۰ ۳۵۶ ۲۸۲ ۹۰

Marfat.com

وفات حضرت شیخ احمد سرہندی مجدد الف ثانی

سرہند شریف (بھارت)

وفات: ۲۸ صفر ۱۰۳۴ھ، ۱۶۲۴ء

- بگو احمد مجدد الف ثانی نیک اوصاف = ۱۰۳۴ھ
  ۵۳ ۵۱ ۱۱۱ ۵۶۱ ۸۰ ۱۶۸

- انوار احمد مجدد الف ثانی = ۱۰۳۴ھ
  ۲۵۸ ۵۳ ۵۱ ۱۱۱، ۵۶۱

- میموں نسب احمد مجدد الف ثانی = ۱۰۳۴ھ
  ۱۴۶ ۱۱۲ ۵۳ ۵۱ ۱۱۱ ۵۶۱

- فیاضی مجدد الف ثانی = ۱۶۲۴ء
  ۹۰۱ ۵۱ ۱۱۱ ۵۶۱

- شیخ احمد مجدد ہادی = ۱۰۳۴ھ
  ۹۱۰ ۵۳ ۵۱ ۲۰

- یہ ہے رہبر راہ ہدی احمد سرہندی = ۱۰۳۴
  ۱۵ ۱۵ ۴۰۷ ۲۰۶ ۱۹ ۵۳ ۲۲۹

Marfat.com

○ دہ فیض مجدد الف ثانی = ۱۶۲۴ء

۱۱ ، ۸۹۰ ، ۵۱ ، ۱۱۱ ، ۵۶۱

رضی! سال وفاتش از سر آہ + ۱

○ مجدد الف ثانی حیف برود = ۱۰۳۳ + ۱ = ۱۰۳۴ھ

۵۱ ، ۱۱۱ ، ۵۶۱ ، ۹۸ ، ۲۱۲

ہاں اگر پرسی ز سال فوت آں

○ "مدح شیخ الف ثانی" گو رضی! = ۱۶۲۴ء

۵۲ ، ۹۱۰ ، ۱۱۱ ، ۵۶۱

○ دلیل اولیائے حق ہے ہاں مجدد الف ثانی = ۱۰۳۴ھ

۷۴ ، ۵۸ ، ۱۰۸ ، ۱۵ ، ۵۶ ، ۵۱ ، ۱۱۱ ، ۵۶۱

Marfat.com

جناب ظہور عالم شہید مشہور صحافی کا انتقال

۲۶ دسمبر ۱۹۸۸ء

○ مورد الطاف الٰہی ظہور عالم شہید

۲۵۰ ۱۳۱ ۵۶ ۱۱۱۱ ۱۴۱ ۳۱۹ = ۱۹۸۸ سنہ

○ میشود آہ آں ظہور عالم شہید

۳۶۰ ۶ ۵۱ ۱۱۱۱ ۱۴۱ ۳۱۹ = ۱۹۸۸ سنہ

○ ہاں ظہور عالم نامی

۵۶ ۱۱۱۱ ۱۴۱ ۱۰۱ = ۱۴۰۹ سنہ

○ محمود جہاں ظہور عالم

۹۸ ۵۹ ۱۱۱۱ ۱۴۱ = ۱۴۰۹ سنہ

جناب غلام محمد نقش کے صاحبزادے ہمایوں مجاہدین افغانستان کی ہمراہی میں کابل کی سرکاری فوجوں کے خلاف لڑتے ہوئے خوست میں شہید ہو گئے۔

سال شہادتش چو بپرسند اے رضیؔ گو

آں غازی و شہید ہمایوں بہ جنّت پاک

۵۱ ۱۰۱۸ ۶ ۳۱۹ ۱۱۲ ۷ ۴۵۳ ۲۳ = ۱۹۸۹ سنہ

Marfat.com

تاریخ وفات

سیّد محمد انور شاہ مرحوم و مغفور ابن حضرت سیّد خادم حسین شاہ صاحب (دنیانگر والے)

۱۱ ستمبر ۱۹۹۰ء : ۲۰ صفر ۱۴۱۱ھ بروز منگل صبح

○ برود وائے وائے سیّد انور علی شاہ شیرازی = ۱۴۱۱ھ

۲۱۲ ۱۷ ۱۷ ۷۴ ۲۵۷ ۳۰۶ ۵۲۸

○ رواں بخلد بریں ہے روانِ انور شاہ = ۱۹۹۰ء

۲۵۷ ۶۳۶ ۲۶۲ ۱۵ ۲۵۷ ۲۵۷ ۳۰۶

○ رہروِ خلد شدہ سیّد انور شہ = ۱۹۹۰ء

۴۱۱ ۶۳۴ ۳۰۹ ۷۴ ۲۵۷ ۳۰۵

جناب صاحبزادہ سیّد اختر حسین صاحب

نبیرۂ حضرت امیر ملت رح (علی پور سیداں)

○ آید بخلد اختر حسین = ۱۹۸۰ء

۱۵ ۶۳۶ ۱۲۰۱ ۱۲۸

○ ہائے اختر حسین اہل حیا = ۱۴۰۰ھ

۱۶ ۱۲۰۱ ۱۲۸ ۳۶ ۱۹

Marfat.com

امیرِ ملّت حافظ پیر جماعت علی شاہ صاحب

علی پور سیّداں ضلع سیالکوٹ

○ رفتہ شد زما امیرِ ملّت اسلامیاں = ۱۹۵۱ء

۶۸۵ ۳۰۴ ۴۸ ۲۵۱ ۴۷۰ ۱۹۳

○ مدح امیر الملّت والدین ہست = ۱۳۷۰ھ

۵۲ ۲۵۱ ۵۰۱ ۱۰۱ ۴۶۵

○ ہاں امیرِ ملّت والدین زیبا بود ست = ۱۳۷۰ھ

۵۶ ۲۵۱ ۴۷۰ ۱۰۱ ۲۰ ۱۲ ۴۶۰

○ رفتہ شد زما امیرِ ملّت اسلامیاں = ۱۹۵۱ء

۶۸۵ ۳۴۴ ۴۸ ۲۵۱ ۴۷۰ ۱۹۳

○ امیرِ ملّت والدین حبیب اللہ ہست = ۱۳۷۰ھ

۲۵۱ ۴۷۰ ۱۰۱ ۲۲ ۶۶ ۴۶۰

Marfat.com

وفات استاد خلیل اللہ خلیلی

مشہور دانشور و مجاہد افغانستان جو اسلام آباد میں انتقال کر گئے

○ بگو بعد قطع سر زندگی — کہ روح و روان خلیلی رواں

۱ — ۳۱۴ ۶ ۲۵۷ ۶۸۰ ۲۵۷

۱۴۱۴ − ۷ = ۱۴۰۷ھ

○ شاعر ملی افغانیاں ادیب بے عدیل

۵۷۱ ۸۰ ۱۱۹۳ ۱۷ ۱۲ ۱۱۴ = ۱۹۸۷ء

خلیلی برفت و کشیدم الف

۱

○ "خلیلی زما رفت" گفتم لسال

۶۸۰ ۴۸ ۶۸۰ = ۱۴۰۸ − ۱ = ۱۴۰۷ھ

○ رضی پرسی اگر سال وفاتش
بگو شاعر خلیل اللہ خلیلی!

۵۷۱ ۶۷۰ ۶۶ ۶۸۰ = ۱۹۸۷ء

○ لبشد آں خلیلی مساعد دین و میہن خود

۳۰۶ ۵۱ ۶۷۰ ۱۷۵ ۶۴ ۶ ۱۰۵ ۶۱۰ = ۱۹۸۷ء

Marfat.com

بتاریخ آں شاعر خوش نوا، "زمحفل خلیلی برفت ست" گو = ۱۹۸۷ء
۷ ۱۵۸ ۶۸۰ ۶۸۲ ۴۶۰

حیف استاد خلیلی کابلی رفت = ۱۹۸۷ء
۹۸ ۴۶۶ ۶۸۰ ۶۳ ۶۸۰

خلیلی بہر دین و میہن خود زندگی کرد = ۱۹۸۷ء
۶۸۰ ۲۰۷ ۶۴ ۶ ۱۰۵ ۶۱۰ ۹۱ ۲۲۴

خلیلی درد قومی داشت در دل = ۱۹۸۷ء
۶۸۰ ۲۰۸ ۱۵۶ ۷۰۵ ۲۰۴ ۳۴

شاہ فیصل شہیدؒ کی شہادت کے موقعہ پر

شہ فیصل شہید رواں شد = ۱۳۹۵ھ
۳۰۵ ۲۱۰ ۳۱۹ ۲۵۷ ۳۰۴

ہاں خادم حرمین درجنت شده = ۱۹۷۵ء
۵۶ ۶۴۵ ۳۰۸ ۲۰۴ ۴۵۳ ۳۰۹

Marfat.com

۱۹۷۹ء میں اچانک روس افغانستان میں داخل ہوگیا۔ لیکن ۱۰ سال کی لڑائی کے بعد مجاہدینِ افغانستان کے ہاتھوں ایسا تنگ ہوا کہ بے نیلِ مرام افغانستان سے نکل گیا۔

"۱۹۸۸ء"

○ روسیاں ہا روسیاہاں مستتر ز دیار = ۱۹۸۸ء
۳۳۳ ۳۳۳ ۱۱۰۰ ۷ ۲۱۵

○ زہے روسیاں ہا روسیاہاں گشت = ۱۴۰۸ھ
۲۲ ۳۳۳ ۳۳۳ ۷۲۰

○ ایں افغانیاں کامراں از اتحاد = ۱۹۸۸ء
۶۱ ۱۱۹۳ ۳۱۲ ۸ ۴۱۴

بسال انخلائے روسیاں ہاتف ندا کردہ

○ کہ از کابل رفتہ روسیانِ روسیاہاں گو = ۱۴۰۸ھ
۸ ۵۳ ۶۸۷ ۳۲۷ ۳۳۳

○ روسیانہا روسیاہاں شرمندہ بعالم = ۱۴۰۸ھ
۳۳۳ ۳۳۳ ۵۹۹ ۱۴۳

Marfat.com

◎

○ سید عبدالرحیم پاک دل بجنت شود = سنہ ۱۲۶۱ھ
۷۴ ۳۶۵ ۲۳ ۳۴ ۴۵۵ ۳۱۰

○ از شاہ علی فیض = سنہ ۱۳۱۴ھ
۸ ۳۰۶ ۱۱۰ ۸۹۰

○ ہادی مجلس محبوب علی شاہ برفتہ = سنہ ۱۳۰۴ھ
۲۰ ۱۲۳ ۵۸ ۱۱۰ ۳۰۶ ۶۸۷

○ بکنج خلد گزیدہ سیّد محمد حسن شاہ = سنہ ۱۳۴۵ھ
۷۵ ۶۳۴ ۴۶ ۷۴ ۹۲ ۱۱۸ ۳۰۶

○ سید فیض علی عالم نواز = سنہ ۱۲۷۹ھ
۷۴ ۸۹۰ ۱۱۰ ۱۴۱ ۶۴

○ آں عفیفہ زینتِ فردوس بریں پاک = سنہ ۱۳۹۸ھ
۵۱ ۲۴۵ ۴۶۷ ۳۵۰ ۲۶۲ ۲۳

○ زینت خلد علی عالی نگاہ = سنہ ۱۳۹۸ھ
۴۶۷ ۶۳۴ ۱۱۰ ۱۱۱ ۷۶

○ زینتِ جادۂ فردوس ہوئی زینت سے = سنہ ۱۳۹۸ھ
۴۶۷ ۱۳ ۳۵۰ ۳۱ ۴۶۷ ۷۰

Marfat.com

سیّد ابوالاعلیٰ مودودیؒ

۲۲ ستمبر ۱۹۷۹ء کو امریکہ کے شہر بفیلو میں انتقال کر گئے

○ جستم چو سال فوت بگفتا رضی کہ "والیے" ۱۷

روح و روان ملت مسلم ہمی رود = ۱۳۸۲ / ۱۳۹۹ھ

۲۱۰ ۵۵ ۱۷۰ ۴۷۰ ۲۵۷ ۶ ۲۱۴

○ برائے سال وفاتش رضی بگفت چنیں

کہ "آہ آہ رود فخر قوم ابوالاعلیٰ" = ۱۳۹۹ھ

۱۵۱ ۱۴۶ ۸۸۰ ۲۱۰ ۶ ۶

○ می شود آں قافلہ سالار ملتے = ۱۳۹۹ھ

۴۸۰ ۲۹۲ ۲۱۶ ۵۱ ۳۱۰ ۵۰

○ اے رضی بہر سال فوت بگو خادم دیں برفتہ از سر جاں = ۱۳۹۹ھ

۳ ۶۸۷ ۶۴ ۶۴۵

○ ثانی شیخ مجدّد ابوالاعلیٰ لبشد = ۱۹۷۹ء

۳۰۶ ۱۵۱ ۵۱ ۹۱۰ ۵۶۱

○ "آں خیر خواہ ملتے کو" = ۱۹۷۹ء

۲۶ ۴۸۰ ۶۱۲ ۸۱۰ ۵۱

Marfat.com

○ آں عبقری وقت ست

۵۱ ۳۸۲ ۵۰۶ ۴۶۰ = ۱۳۹۹ھ

○ وہ آں ثانیؔ احمد مجدّد الف ثانی

۱۱ ۵۱ ۵۶۱ ۵۳ ۵۱ ۱۱۱ ۵۶۱ = ۱۳۹۹ھ

○ عہد حاضر کا مجتہد تھا وہ

۷۹ ۱۰۰۹ ۲۱ ۴۵۳ ۴۰۶ ۱۱ = ۱۹۷۹ء

○ دریغ آں بوالاعلیٰ رواں باشد

۱۲۱۴ ۵۱ ۱۵۱ ۲۵۷ ۳۰۷ = ۱۹۷۹ء

○ رہنمائے عصر حاضر شد

۳۰۶ ۳۶۰ ۱۰۰۹ ۳۰۴ = ۱۹۷۹ء

○ جستم چو سالِ فوت رضیؔ از سر الم

"آں نابغۂ عہد رود" گفت بہر سال

۵۱ ۱۰۵۸ ۷۹ ۲۱۰ = ۱۳۹۸ + ۱ = ۱۳۹۹ھ

○ از بہر سالِ فوت آں اوّل الف بکش

"بُد نابغۂ عہد رواں" اے رضیؔ بگو

۶ ۱۰۵۸ ۷۹ ۲۵۷ = ۱۴۰۰ − ۱ = ۱۳۹۹ھ

○ آں ابوالاعلیٰ شد رواں بخلد

۵۱ ۱۵۱ ۳۰۴ ۲۵۷ ۶۳۶ = ۱۳۹۹ھ

Marfat.com

○ سالِ وفات گفت سروشم کہ ہائے ہائے = ۳۲
۱۶ ۱۶

○ "تاریخ ساز عصر زمای رود" بگو = ۱۹۴۷ +
۱۲۱۱ ۶۸ ۳۶۰ ۴۸ ۲۶۰
۱۹۷۹ء

○ نقیبِ ملت اسلام زیباست بوالاعلیٰ = ۱۳۹۹ھ
۱۶۲ ۴۷۰ ۱۳۲ ۲۰ ۴۶۵ ۱۵۰

○ بوالاعلیٰ لقب عالی فکر ملّت اسلامیاں واہ = ۱۳۹۹ھ
۱۵۱ ۱۶۲ ۱۱۱ ۳۰۰ ۴۷۰ ۱۹۳ ۱۲

○ واہ واہ او مردِ غیرت مند = ۱۹۷۹ء
۱۲ ۱۲ ۷ ۲۴۴ ۱۶۱۰ ۹۴

Marfat.com

عم محترم صاحبزادہ سید خادم علی شاہ صاحب

تاریخ وفات : ۲۷ شعبان بروز جمعرات ۱۳۴۲ھ بمطابق ۱۹۲۳م

○ سرِ اعدائے دیں بریدہ رضی

گفت خادم علی بحق پیوست = ۱۳۴۲ - ۱۰ = ۱۳۳۲ھ
(۶۴۵ | ۱۱۰ | ۱۱۰ | ۴۷۸)

○ خادم علی شیر دل پاکباز ئے = ۱۳۴۲ھ
(۶۴۵ | ۱۱۰ | ۵۱۰ | ۳۴ | ۴۳)

○ او خادم علی شیر خدا گذیدہ = ۱۳۴۲ھ
(۷ | ۶۴۵ | ۱۱۰ | ۵۱۰ | ۶۰۵ | ۴۶)

اپنے سفر حج کے موقع پر

○ مارا نصیب حج و زیارت می شود وہ = ۱۴۰۰ھ
(۴۱ | ۱۵۲ | ۱۱ | ۶ | ۶۱۸ | ۵۰ | ۳۱۰ | ۱۱)

Marfat.com

جناب گلبدین حکمت یار پر قاتلانہ حملہ ہوا مگر وہ محفوظ رہے،

○ بلند منش گل بدین حکمت یار ماموں = ۱۴۰۸ھ
۸۶ ۳۹۰ ۵۰ ۶۶ ۴۶۸ ۲۱۱ ۱۳۷

○ کان وفا گل بدین حکمت یار محفوظ = ۱۹۸۷ء
۷۱ ۸۷ ۵۰ ۶۶ ۴۶۸ ۲۱۱ ۱۰۳۴

○ مدبّر دہر عزیز دیں گلبدیں حکمت یار = ۱۴۰۸ھ
۲۴۶ ۲۰۹ ۹۴ ۶۴ ۱۱۲ ۴۶۸ ۲۱۱

---

۱۹ اگست ۱۹۷۱ء کو ایک طیّارے کی تربیّتی پرواز کے دوران راشد منہاس نے طیّارے کو دشمن کے ہاتھ جاتا دیکھ کر زمین سے ٹکرا کر تباہ کر دیا۔ اور اپنے بنگلہ دیشی استاد کے ساتھ ہی خود بھی شہید ہو گیا۔

○ " بود او نشان حیدر راشد دلیر " = ۱۳۹۱ھ
۱۲ ۷ ۴۰۱ ۲۲۲ ۵۰۵ ۲۴۴

○ " واہ واہ راشد نشان حیدر خونین قبا " = ۱۹۷۱ء
۱۲ ۱۲ ۵۰۵ ۴۰۱ ۲۲۲ ۷۱۶ ۱۰۳

Marfat.com

قیامِ پاکستان ١٩٤٧ء !

○ محنت قائد اعظم سے ہوا قائم ملک = ١٩٤٧ء

٤٩٨ ١١٥ ١٠١١ ٧٠ ١٢ ١٥١ ٩٠

○ عطیۂ قائد اعظم کا اعجاز ملک پاکستان = ١٩٤٧ء

٩٤ ١١٥ ١٠١١ ٢١ ٨٢ ٩٠ ٥٣٤

وفات مبارک علی شاہد مریدکے

خبر رسید مبارک علی وفا پیشہ
زما برفت بفردوس مہمان شدہ
زرفتنش ہمہ ہوش نعیم خستہ برفت
وفا و انس و محبت ہم از جہاں شدہ
بگفت ہاتف غیبم بسال فوت رضی

○ "وفا شعار مبارک علی زجہاں شدہ" = ١٤٠١ھ

٨٧ ٥٧١ ٢٦٢ ١١٠ ٧ ٥٤ ٣٠٩

Marfat.com

قطعہ ہائے تاریخ طباعت

مجموعہ نعت جناب قمر یزدانی

(پنوانہ ، ضلع سیالکوٹ)

مدح رسول باشد از روئے عقل لازم
فرزانہ ایست یعنی دیوانہ محمّد
ہر نقطہ جام شد از میخانہ محبّت
تاریخ طبع آں شد " خمخانہ محمّد " = ۱۳۸۸ھ
۹۲ ۱۲۹۶

قمر شاعر خوش بیاں خوش نوا
یہ نعت محمّد زباں کرد وا
ملائک بتائید اشعار او
سر عرش گفتند صد مرحبا
یکے "چشمۂ فیض سلطان" گفت ! = ۱۳۸۸ھ
۱۵۰ ۸۹۰ ۳۴۸

دگر نعرہ زد " ذکر خیر الورا" = ۱۹۶۸ء
۲۳۸ ۸۱۰ ۹۲۰

Marfat.com

تاریخ وفات حضرت سید عباس علیشاہ صاحب

برادر بزرگ حضرت سید جماعت علی شاہ صاحب لاثانی رح

(علی پور سیداں سیالکوٹ)

۱۳ ر پھگن ۱۹۸۰ ، ۱۸ ر رجب ۱۳۴۲ ھ ۲۴ ر فروری ۱۹۲۴ء اتوار

سالِ وفاتِ سیدِ عباس بے گماں

"باقی نماندہ است زباخلاف کس نشاں"

۱۱۳ ۱۵۰ ۴۶۱ ۷ ۶۱۲ ۸۰ ۴۰۱ = ۱۹۲۴ء

بگو اے رضی سالِ فوتش چناں

کہ "عباس علی شہ گزشت ازجہاں"

۱۳۳ ۱۱۰ ۳۰۵ ۷۲۷ ۸ ۵۹ = ۱۳۴۲ھ

Marfat.com

وفات جناب مولانا مصطفیٰ الازہری

۱۸، اکتوبر ۱۹۸۹ء : ۱۸، ربیع الاوّل ۱۴۱۰ھ

○ از عالم برفتہ مصطفیٰ الازہری کامل = ۱۴۱۰ھ

۸ ۱۴۱ ۶۸۷ ۲۲۹ ۲۵۴ ۹۱

○ ہست بخلد بریں مصطفیٰ الازہری باعمل = ۱۹۸۹ء

۴۶۵ ۶۳۶ ۲۶۲ ۲۲۹ ۲۵۴ ۱۴۳

○ زہی مصطفیٰ الازہری رفت خلد نعیم = ۱۹۸۹ء

۲۲ ۲۲۹ ۲۵۴ ۶۸۰ ۶۳۴ ۱۷۰

○ رفتہ ز عالم مصطفیٰ الازہری باکمال = ۱۴۱۰ھ

۶۸۵ ۷ ۱۴۱ ۲۲۹ ۲۵۴ ۳ ۹۱

Marfat.com

وفات جناب محمد بشیر صاحب برادر جناب قمر یزدانی

پنوانہ، ضلع سیالکوٹ

○ خبر رسید کہ بر بست رخت از دنیا
بسوئے خلد محمد بشیر خوش گفتار
برائے سال وفاتش قمر چو پرسیدہ
رضیؔ! بگفت "محمد بشیر من" دو بار = ۶۹۴ × ۲ = ۱۳۸۸ھ
۹۲ ۵۱۲ ۹۰

○

○ خوش خو و شریف و با صفا بود
"او اخترِ مطلعِ حیا بود" = ۱۳۸۸ھ
۷ ۱۲۰۱ ۱۴۹ ۱۹ ۱۲

Marfat.com

وفات جناب مولانا محمد چراغ صاحب

مہتمم دار العلوم اسلامیہ گوجرانوالہ

○ محمد چراغ اللہ والے = ۱۴۰۹ھ

۹۲ ۱۲۰۴ ۶۶ ۴۷

○ محمد چراغ علم واو در شب جہل = ۱۹۸۹ء

۹۲ ۱۲۰۴ ۱۴۰ ۹ ۲۰۴ ۳۰۲ ۳۸

○ بودہ بلند قدر محمد چراغ علم و عمل = ۱۹۸۹ء

۱۷ ۸۶ ۳۰۴ ۹۲ ۱۲۰۴ ۱۴۰ ۶ ۱۴۰

○ محمد چراغ رہبر علم و عمل = ۱۹۸۹ء

۹۲ ۱۲۰۴ ۴۰۷ ۱۴۰ ۶ ۱۴۰

○ محمد چراغ بحر علم بزم افروز = ۱۹۸۹ء

۹۲ ۱۲۰۴ ۲۱۰ ۱۴۰ ۴۹ ۲۹۴

Marfat.com

وفات جناب میاں خورشید عالم صاحب کوٹلہ ضلع شیخوپورہ

چوں رسیدہ باو زحق پیغام ۔ رفت آں راہنمائے خواص و عوام
رفت خورشید عالم از عالم ۔ آنکہ در فقر بد بلند مقام
ہائے شد راہنمائے خلق خدائے ۔ وائے شد خادمِ رسولِ انام
گفت با من نعیم دل زدہ ۔ تا کنم سالِ وصل او ارقام
از سر جاں رضی بگفتہ بسال ۔ آہ خورشیدِ عالم اسلام

۳ — ۶ ، ۱۱۲۰ ، ۱۴۱ ، ۱۳۲

۱۳۹۹ + ۳ =
= ۱۴۰۲ھ

سالِ نوتش رضی بگفت آخر ۔ جاہِ خورشید عالم اسلام = ۱۴۰۲ھ
۹ ، ۱۱۲۰ ، ۱۴۱ ، ۱۳۲

از سر جاں رضی گذشت و بگفت ۔ واہ خورشید عالم اسلام = ۱۴۰۵
۱ — ۱۲ ، ۱۱۲۰ ، ۱۴۱ ، ۱۳۲

۱۴۰۵
۳ − =
۱۴۰۲ھ

"بجنت ہمی رود خورشید عالم" = ۱۹۸۱ء
۴۵۵ ، ۵۵ ، ۲۱۰ ، ۱۱۲۰ ، ۱۴۱

"بے خورشید عالم عالم انوار ما بے نور" = ۱۹۸۱ء
۱۲ ، ۱۱۲۰ ، ۱۴۱ ، ۱۴۱ ، ۲۵۸ ، ۴۱ ، ۱۲ ، ۲۵۶

Marfat.com

عزیزم محمد امجد (پسرور) کی حادثاتی وفات پر

۲۷ ر اگست ۱۹۸۱ئ

یہ صدمہ کیا بھلا کچھ کم ہے جانکاہ
کہ امجد نے عدم کی آج لی راہ

ہوئے ہوش و حواس و عقل سب گم
خبر میں نے سنی ہے جب یہ ناگاہ

گرا کوہ گراں مجھ پر الم کا
میں سمجھوں کس طرح اس کو پر کاہ

زبہر قطعہ تاریخ رحلت
مجھے کہنے لگے سارے ہوا خواہ

مجھے کیا قطعہ تاریخ سوجھے
کہ لکھوں سال رحلت حسب دلخواہ

بغیر "ہا" کہاں سے آہ لاؤں
جو لکھوں "خادم خلق خدا آہ"

۶   ۱   ۶۰۵   ۷۳۰   ۶۴۵

= سنہ ۱۹۸۱ء

اگر کس بپرسد ز سال وفات
بگو اے رضیؔ! "خادم خلق کو"

= سنہ ۱۴۰۱ھ   ۲۶   ۷۳۰   ۶۴۵

Marfat.com

جناب محمّد شریف چشتی صاحب

جن سے سنہ ۱۹۳۸ء، سنہ ۱۹۳۹ء میں اکثر ملاقاتیں رہتی تھیں۔
اب ان سے پچاس سال بعد ملاقات ہو گئی۔ آپ تحریک
پاکستان کے زمانہ میں طالب علم تھے اور تحریک پاکستان کے
نہایت سرگرم کارکن بھی :

زہے ملاقات محمد شریف چشتی = سنہ ۱۹۸۹ء

۲۲ ۵۷۲ ۹۲ ۵۹۰ ۷۱۳

کیا تماشہ ہے کہ قطع سرِ امید کے بعد
"ہو رہی ان سے ملاقات ہے بعد عرصے کے" = ۱۴۱۰ - ۱ = سنہ ۱۴۰۹ھ

۱۱ ۲۱۵ ۵۱ ۷۰ ۵۷۲ ۱۵ ۷۶ ۲۷۰ ۳۰

Marfat.com

عزیزم حامد سعید ہاشمی چک جگت رائے تحصیل پسرور ضلع سیالکوٹ کی شہادت

حامد سعید بن محمد سعید ہاشمی ہوائی فوج میں زیر تربیت تھے۔ ایک تربیتی پرواز کے دوران ان کا طیارہ پشاور کے قریب گر گیا اور وہ شہید ہو گئے۔

○

حامد سعید آنکہ بجنت شدہ رہی
بود است آں جوان نکو کار و متقی
ہنگام خدمت وطن و قوم شد شہید
تابید او بچرخ شہادت چو ماہ زہی
ہاتف برائے سال شہادت مرا بگفت
"حامد سعید یافت شہادت" بگو رضی = ۱۳۹۸ھ

۷۱۰ ۴۹۱ ۱۴۴ ۵۳

○

"حامد سعید ہاشمی در خلد باد" = ۱۳۹۸ھ

۷ ۲۳۴ ۲۰۴ ۳۵۶ ۱۴۴ ۵۳

Marfat.com

۱۶ نومبر ۱۹۸۸ء کے انتخابات،

نتیجہ یکم دسمبر ۱۹۸۸ء

○ "ایاں دشمنان دین و ملت کامراں" = ۱۴۰۹ھ
۱۱۲ ۴۴۵ ۶۴ ۶ ۴۷۰ ۳۱۲

○ دشمنان جان قوم و ملت کامرانی یافتند = ۱۹۸۸ء
۴۴۵ ۵۴ ۱۵۶ ۶ ۴۷۰ ۳۲۲ ۵۴۵

○ ہمہ جا دشمنان قوم و ملت کامرانی یافتند = ۱۹۸۸ء
۵۰ ۴ ۴۴۵ ۵۶ ۶ ۴۷۰ ۳۲۲ ۱۵۴۵

جناب منظور انور قریشی صاحب

وفات : ۲۳ مارچ ۱۹۷۰ء بمطابق ۲۴ محرم ۱۳۹۰ھ

○ واے منظور ز دنیا رفتہ = ۱۹۷۰ء
۱۸ ۱۱۹۶ ۷ ۶۵ ۶۸۵

○ "یکے از جواناں شیریں سخن" شد = ۱۳۹۱
۱۱۱ ۵۷۰ ۷۱۰
-۱
۱۳۹۰ھ

Marfat.com

تاریخ وفات جناب صاحبزادہ غلام نقشبند چوراہی

بست چوں رخت اقامت آل محمد نقشبند
ساختہ وابستگان خویش را بس دردمند
بہر تاریخ وصالش مصرعے گفتہ رضیؔ
داخل خلد علیٰ بادا محمد نقش بند

۲۳۵ ۶۳۴ ۱۱۰ ۸ ۹۲ ۵۰۶ = ۱۹۸۵ سنہ

بے سر الف اے رضیؔ گو سال فوت
(الف = ۱)

می شود از ما غلام نقش بند

۵۰ ۳۱۰ ۸ ۴۱ ۱۰۷۱ ۵۰۶ = ۱۹۸۶
-۱
۱۹۸۵ سنہ

Marfat.com

(۷، دسمبر ۱۹۷۰ء) آئین ساز اسمبلی کے انتخابات کا نتیجہ جس میں متحدہ پاکستان کی عوامی پارٹی نے اکثریت حاصل کی لیکن صرف مشرقی پاکستان کی حد تک۔ مغربی پاکستان میں پیپلز پارٹی نے اکثریت حاصل کی، اس طرح ایک خطرناک صورتِ حال پیدا ہوگئی۔

ہائے قومے خود کشی ہمی کرد = ۱۳۹۱ھ
۲۶ ۱۵۶ ۶۱۰ ۳۳۰ ۵۵ ۲۲۴

قوم دلگیر نے اپنے ہاتھوں خود کشی کی = ۱۹۷۰ء
۱۴۶ ۲۲۴ ۶۰ ۶۳ ۴۶۷ ۶۱۰ ۳۳۰ ۳۰

Marfat.com

مادۂ تاریخ وفات جناب صوفی نذیر احمد صاحب مرحوم

حسب الحکم حضرت صاحبزادہ سیّد علی اصغر صاحب سجادہ نشین علی پور سیّداں درگاہ لاثانیؒ

بست صوفی نذیر احمد رخت
راہیِ خلدِ جاودانی گشت
اے رضی سال فوتِ او بنویس
"حیف صوفی نذیر احمد رفت"
۹۸ ۱۸۶ ۹۶۰ ۵۳ ۶۸۰ = سنہ ۱۹۷۷ء

آمدش ناگہاں چوں پیکِ اجل
"ہائے از ما شدہ نذیر احمد"
۱۶ ۴۹ ۳۰۹ ۹۶۰ ۶۳ = سنہ ۱۳۹۷ھ

سال فوتش رضی بگفت از دل
"جاودانی شدہ نذیر احمد"
۷۵ ۳۰۹ ۹۶۰ ۵۳ = سنہ ۱۳۹۷ھ

Marfat.com

مجموعہ نعت از قمر یزدانی کی طباعت

○ کتابے دگر بہر نعتِ رسول
نوشتہ قمر شاعرِ نغز گو
بہ شعرترش دیدم و یافتم
زحبِ رسولِ خدا مشک بُو
بہ پرسید از من کسے سالِ چاپ
بگفتم کہ "بہر درخشاں" بگو
۲۴۵ ۱۱۵۵ = ۱۴۰۰ھ

○

فضیلت مآب چوہدری محمد علی سابق وزیر اعظم پاکستان کی وفات

○ کوہِ پیکر خلوص محمد علی بُرود
۳۱ ۲۳۲ ۶۲۶ ۹۲ ۱۱۰ ۲۱۲ = ۱۴۰۱ھ

○ لبشد آں محمد علی صاحبِ فضیلت
۳۰۶ ۵۱ ۹۲ ۱۱۰ ۱۰۱ ۱۳۲۰ = ۱۹۸۰ء

Marfat.com

وفات جناب سیّد چراغ علی شاہ صاحب

مراڑہ متصل ظفروال

خلیفہ حضرت سیّد السادات جناب جماعت علی شاہ لاثانیؒ علی پور سیّداں

مرد حق واقف رموز خفی — در شب زندگی چراغ علی
بست رخت اقامت از دنیا — سوئے خلد نعیم گشت رہی
سال ترحیل آں بہشت مقیم — چوں بپرسید از سروش رضی
"ہا" کشیدہ ز ہر دو "آہ" بگفت — "آہ افسردہ شد چراغ علی"

۱   ۳۵۰   ۳۰۴   ۱۲۰۴   ۱۱۰

= ۱۹۶۹ء

"آہ سید چراغ علی" گفتہ — بہر سال وفات از ہجری

۱   ۶۴   ۱۲۰۴   ۱۱۰

= = ۱۳۸۹ھ

Marfat.com

پروفیسر ڈاکٹر سیّد سلطان محمود حسین صاحب
لیکچرار گورنمنٹ ڈگری کالج پسرور

کی تالیف "تاریخِ پسرور" کا قطعہ طباعت

خوش آں مردے کہ نامش ہست محمود
کہ گوئے علم ز اہلِ علم بربود
چہ خوش بنوشت او تاریخِ پسرور
تو گوئی کرد او نابود را بود
رضی جستم چو سالِ طبع، ہاتف
بمن "واہ ذکرِ پسرور" آں بفرمود

۱۲ + ۹۲۰ + ۴۶۸ = سنہ ۱۴۰۰ھ

زہے سالِ تکمیل ایں نسخہ
"زہے ذکرِ شیریں پسرور" گو

۲۲ + ۹۲۰ + ۵۷۰ + ۴۶۸ = سنہ ۱۹۸۰ء

Marfat.com

تاریخ وفات جناب مولانا حامد علی خان صاحب پیر طریقت ملتان

○ ز تقویم خرد سال وفات مرد حق جستم
"بشد حامد علی پیر طریقت"، سال نو تش گفت
۳۰۶ ۵۳ ۱۱۰ ۲۱۲ ۷۱۹

= سنہ ۱۴۰۰ھ

○

وفات جناب پروفیسر اشتیاق حسین قریشی
سابق وزیر تعلیم پاکستان

بدھ ۲۱ جنوری ۱۹۸۱ء

○ مقامش شود بجنت اعلیٰ زہی زہی
۷۸۱ ۳۱۰ ۴۵۵ ۱۱۱ ۲۲ ۲۲

= سنہ ۱۴۰۱ھ

Marfat.com

وفات فقیہِ اعظم پاکستان حضرت مولانا مفتی محمد نور اللہ النعیمی صاحب رح

بصیر پور شریف

یکم رجب سنہ ۱۴۰۳ھ مطابق ۱۴ اپریل سنہ ۱۹۸۳ء بروز جمعرات

نظرِ او چو بر احکام بود

ہستیش مظہرِ اسلام بود

آخر عمر بہ پایانش شد

وقفۂ ہجر بہ اتمام رسد

چوں بجنت شدہ سالش گفتم

"مفتیِ اعظمِ اسلام شود"

۵۳۰ ۱۰۱۱ ۱۳۲ ۳۱۰ = ۱۹۸۳

"مفتیِ دین متین شدہ"

۵۳۰ ۶۴ ۵۰۰ ۳۰۹ = ۱۴۰۳

Marfat.com

تاریخ طباعت کتاب نعت از تابش قصوری

کتاب نعت از تابش قصوری
پس از تالیف شد آخر مہیا
اغثنی یا رسول اللہ ردیفش
مقام مصطفیٰ زیں شد ہویدا
رضیؔ گو سال طبع ایں کتابے
"اغثنی یا رسول اللہ ہمہ جا"

اغثنی	یا	رسول	اللہ	ہمہ	جا	
۱۵۶۱	۱۱	۲۹۶	۶۶	۵۰	۴	= ۱۹۸۸ء

جناب چوہدری ظہور الٰہی کی رہائی کی دلی خوش کن خبر سن کر،

۶ شعبان ۱۳۹۷ھ : ۲۳ جولائی ۱۹۷۷ء

اگر ز سال رہائی مرد حق پرسی
"زہے ظہور الٰہی رہا بود" بنویس

زہے	ظہور	الٰہی	رہا	بود	
۲۲	۱۱۱۱	۴۶	۲۰۶	۱۲	= ۱۳۹۷ھ

Marfat.com

● اخبار نوائے وقت پر حکومت کیطرف سے پابندی لگنے کے بعد "ندائے ملّت" کے نام سے نیا اخبار جاری ہوا۔

سرمایہ دار سرخ دریں وہم بودہ است
کایں امر حق ز شورش باطل تواں نہفت
آں نیک دل مجید نظامی خوش نہاد
کز ہمتش شگوفۂ نخلِ دلم شگفت
آخر بہ روزنامہ آغاز کردہ است

از بہر سال آں ببریدم سرِ ایسار (۱۰)
ہاتف "ندائے ملت بیضائے ما" بگفت
(۶۵ — ۴۷۰ — ۸۲۳ — ۴۱) = ۱۳۹۹ − ۱۰ = ۱۳۸۹ھ

Marfat.com

قطعہ تاریخ شادی خانہ آبادی

عزیزم محمد جمیل ابن جناب طاہر شادانی

چہ پرسی ازیں بزمِ خوش انجام
فراش شد دریں آلام رفتہ
مبارک ساعتِ عقدِ جمیل است
بعارض سہرا اش صد رنگ بستہ
رضیؔ گفتا برائے سال عقدش
بنزدِ ماہ زہے خورشید گشتہ

۶۳ ۴۶ ۲۲ ۱۱۱۴ ۷۲۵ = ۱۹۷۰ء

زہی آفتابی قریں ہست با ماہ

۲۲ ۴۹۴ ۳۶۰ ۴۶۵ ۳ ۴۶ = ۱۳۹۰ھ

Marfat.com

تاریخ وفات حسرت آیات حضرت قبلہ حکیم خادم علی صاحب

۲۹ جمادی الثانی ۱۳۹۱ھ مطابق ۲۱ اگست ۱۹۷۱ء بروز ہفتہ

○ سال فوت از سر آہ گفتہ رضیؔ

"بشد بخلد برین واہ خادم علی"

۷۵۵ ۱۲ ۲۶۲ ۶۳۶ ۳۰۶ = ۱۹۷۱ء

○ برائے سال وفاتش رضیؔ چو پرسیدہ

سروش گفت کہ "خادم علی بخلد بگو"

۶۳۶ ۱۱۰ ۶۴۵ = ۱۳۹۱ھ

ہفتہ وار اخبار "زندگی" کا دوبارہ اجرا

○ گو کہ نجم زندگی رخشد چو صبح "

۱۰۰ ۹ ۱۱۰۴ ۹۱ ۹۳ = ۱۳۹۷ھ

Marfat.com

۵ جولائی ۱۹۷۷ء : ۱۸ رجب ۱۳۹۷ھ بروز منگل ملک کی خطرناک صورتِ حال کے پیشِ نظر ضیاء الحق کی زیرِ سرکردگی فوج نے ملک کا نظم ونسق سنبھال لیا۔ ورنہ ملک میں خانہ جنگی کیلئے میدان تیار ہو چکا تھا۔

ضیاء الحق محمد ملک را محفوظ کرد آخر
"ضیاء الحق محمد محسنِ قوم آں" بگو سالش

۸۱۱ ۱۳۹ ۹۲ ۱۵۸ ۱۴۶ ۵۱ = ۱۳۹۷ھ

○

وفات سید محمد حنیف شاہ صاحب کھاریانوالہ ضلع شیخوپورہ

ہزار حیف محمد حنیف شاہ برفت
ازیں جہان و برفتم ز رفتنش از ہوش
من ملول و حزین و غمین و دل زدہ
برائے سالِ وفاتش بفکر بودم دوش
سہ بار گو کہ "محمد حنیف من شد یاؔ"

۹۲ ۱۴۸ ۹۰ ۳۴ ۲۳ = ۶۵۷ × ۳ = ۱۹۷۱ء

علی الصباح رضیؔ ایں چنیں بگفت سروش

◎

Marfat.com

تاریخ وفات میاں محمد شریف قوال تحصیل کھر گڑھ

بہیچ رفت محمد شریف از عالم
نبود چوں کہ ز دست اجل پناہ بہیچ
ز سالِ فوت عزیزان او ز من پرسند
مرا اگرچہ با دلبود رسم وراہ بہیچ
بگفتہ ام کہ اگر سالِ فوت او خواہی
بگو برفت محمد شریف آہ بہیچ
۶۸۲ ۶۸۲ ۶ ۲۰ = ۱۳۹۰ھ

چوں محمد شریف شد زجہاں
من زاو نیز دست خود شستم
من مسکین و ہیچ و ناکس را
بہر تاریخ گفتہ شد جستم
"او محمد شریف بد" گوئیند
۷ ۶۸۲ ۶

"او محمد شریف بد" گفتم
۷ ۶۸۲ ۶ = ۱۳۹۰ھ

Marfat.com

قطعہ تاریخ وفات مولوی محمد نور عالم صاحب مرحوم و مغفور

پنڈی بادہ سے (حافظ آباد)

آں محمد نور عالم پاک زاد و نیک خو

آں کہ مردِ حق ندیدہ دیدۂ دوراں چو او

دوستاں راکرد محزون و ملول و مضطرب

چوں ز دنیا رفت و بنہادہ سوئے فردوس رو

جستجو داری اگر از سال فوتش اے رضیؔ

"ہست بے نور عالمے بے نورِ عالم حیف" گو

۹۸ ۳۹۷ ۱۲ ۱۵۱ ۲۶۸ ۴۶۵

= ۱۳۹۱ھ

Marfat.com

تحریکِ قومی اتحاد

حزبِ اختلاف نے مسٹر ذوالفقار علی بھٹو کی حکومت کے خلاف اور انتخابات میں دھاندلی کے خلاف تمام جماعتوں پر مشتمل قومی اتحاد کے نام سے زبردست تحریک چلائی۔

- عقدۂ بود است لاینحل برائے ملک و قوم
  حل شدہ از ناخنِ تدبیر قومی اتحاد

- بہر سالِ حلِ ایں عقدہ رضیؔ ! ہاتف بگفت
  حل بشد از ناخن عقدہ کشائے اتحاد

اتحاد	عقدہ کشائے	عقدہ	ناخن	از	بشد	حل
۴۱۴	۳۳۱	۱۷۹	۷۰۱	۸	۳۰۶	۳۸

= ۱۹۷۷ء

Marfat.com

وفات استاد الحاج غلام رضا سعیدی صاحب

ولادت : ۱۳۰۴ھ

وفات : ۲۷ ، جمادی الاوّل ۱۴۰۹ھ بعمر ۹۵ سال

بمطابق ۱۳ ، دسمبر سنہ ۱۹۸۸ء ؟

○ " زبدۂ اہل عقل رضا سعیدی " = سنہ ۱۴۰۹ھ

۱۸ ، ۲۳۶ ، ۱۰۰۱ ، ۱۵۴

○ " بُرود رضا سعیدی ما " از سرالم = سنہ ۱۴۰۹ھ

۲۱۲ ، ۱۰۰۱ ، ۱۵۴ ، ۴۱ ، ۱

○ " حبیب ایزد رضا سعیدی رود " = سنہ ۱۴۰۹ھ

۲۲ ، ۲۲ ، ۱۰۰۱ ، ۱۵۴ ، ۲۱۰

Marfat.com

موضع مغلانوالی تحصیل سیالکوٹ کے رہنے والے علامہ الف دین نفیس ڈسکہ میں وکالت کرتے تھے۔ انہوں نے نظم میں ایک کتاب لکھی۔ اکبر الہ آبادی نے اس کتاب پر تبصرہ کرتے ہوئے لکھا۔

الف دین نے ایک لکھی کتاب
کہ بے دین نے پائی راہ صواب

ان کے بھتیجے ڈاکٹر خواجہ عبدالحمید عرفانی نے ان کے تعارف کے طور پر ایک کتابچہ شائع کیا۔ جس میں نفیس کا کچھ کلام بھی تھا۔

○ بس مستفاد ہست کلام نفیس
۶۲ ۵۸۵ ۴۶۵ ۹۱ ۲۰۰ = سنہ ۱۴۰۳ھ

○ کلام نفیس خوش فکر است واہ واہ
۹۱ ۲۰۰ ۹۰۶ ۳۰۰ ۴۶۱ ۱۲ ۱۲ = سنہ ۱۹۸۲ء

○ کلام نفیس شیریں طبع است
۹۱ ۲۰۰ ۵۷۰ ۸۱ ۴۶۱ = سنہ ۱۴۰۳ھ

Marfat.com

۲۷ ستمبر ۱۹۸۸ء مطابق ۱۴۰۹ھ پاکستان میں سیلاب عظیم کا عذاب نازل ہوا، جس میں بے شمار جانی اور مالی نقصان ہوا۔

کاہش تلاطم ہائے طوفان عظیم = سنہ ۱۹۸۸ء

۳۲۶ ۴۸۰ ۱۶ ۱۴۶ ۱۰۲۰

می آمد قیامت خیز طوفان = سنہ ۱۴۰۹ھ

۵۰ ۴۵ ۵۵۱ ۶۱۷ ۱۴۶

حیف آں سیلاب عظیمے ناگہاں = سنہ ۱۴۰۹ھ

۹۸ ۵۱ ۱۰۳ ۱۰۳۰ ۱۲۷

Marfat.com

شاعرِ مشرق حضرت علامہ محمد اقبالؔ کا سالِ وفات

۲۱ ؍ اپریل ۱۹۳۸ء

○ شرف اجداد اقبال شاعر مشرق = ۱۹۳۸ء

۵۸۰ ۱۳ ۱۳۴ ۵۷۱ ۶۴۰

○ صاحب کمالات شاعر مشرق اقبال = ۱۹۳۸ء

۱۰۱ ۴۹۲ ۵۷۱ ۶۴۰ ۱۳۴

○ واہ اقبال شاعر مشرق = ۱۳۵۷ھ

۱۲ ۱۳۴ ۵۷۱ ۶۴۰

○ شاعر فلسفہ دان اقبال قابل دہر = ۱۳۵۷ھ

۵۷۱ ۲۵۵ ۵۵ ۱۳۴ ۱۳۳ ۲۰۹

○ وحید جہان شاعر مشرق علامہ اقبال میشود = ۱۹۳۸ء

۲۸ ۵۹ ۵۷۱ ۶۴۰ ۱۴۶ ۱۳۴ ۳۶۰

از سرِ آہ اے رضیؔ گو سالِ وفات

۱

○ ہاں واقف سرِّ خودی اقبال رفت

۵۶ ۱۸۷ ۲۶۰ ۶۲۰ ۱۳۴ ۶۸۰

۱۹۳۷
+۱
= ۱۹۳۸ء

Marfat.com

وفات جناب آغا عبدالکریم شورش کاشمیری

○ ہاں آں شورش آتش نوا شد = ۱۹۷۵ء

۵۶ ۵۱ ۸۰۶ ۷۰۱ ۵۷ ۳۰۴

○ "رفت است اے ولائے شورش" بگو = ۱۹۷۵ء

۶۸۰ ۴۶۱ ۱۱ ۱۷ ۸۰۶

○ شاعر شعلہ نوائے ما شود = ۱۳۹۴ھ

۵۷۱ ۴۰۵ ۶۷ ۴۱ ۳۱۰

○ شدہ آں شورش آتش نوائے ما = ۱۹۷۵ء

۳۰۹ ۵۱ ۸۰۶ ۷۰۱ ۶۷ ۴۱

از سرِ اوّل بگو سالش رضی !

۱   ۱

\+

○ حیف بشود شورش آتش نوا   ۱۹۷۴

۹۸ ۳۱۲ ۸۰۶ ۷۰۱ ۵۷

= ۱۹۷۵ء

Marfat.com

تاریخ طباعت مجموعہ نعت از قمر یزدانی

○ شاعر نغز گو و اہل ہنر
آں غلام حسین نیک نظر
آں کہ او را تخلص است قمر
کرد تصنیف ایں کتاب دگر
میکند مدح و نعت خیر بشر
حرفہا بہ ز شہد و شیر و شکر
کس بپرسد ز سال چاپ اگر
اے رضی گو کہ "ساغر کوثر"
(۱۲۶۱ + ۷۲۶) = ۱۹۸۷ء

○ گو اے رضی ز سال طباعت "زہے زہے
کاس شیرین کوثر و تسنیم"
(۸۱ + ۵۷۰ + ۷۲۶ + ۶ + ۵۶۰ = ۱۹۴۳ + ۴۴) = ۱۹۸۷ء

○ سال چاپ از رضی چو پرسیدم
"تذکرۂ نبی زیبا" گفت
(۱۳۲۵ + ۶۲ + ۲۰) = ۱۴۰۷ھ

Marfat.com

اجرائے اخبار "زندگی" ہفتہ وار

جناب الطاف حسین قریشی مدیر اردو ڈائجسٹ نے ہفتہ وار اخبار زندگی کے نام سے جاری کیا۔

زہے قسمت کہ الطافِ حسن کا جذبۂ صادق
برائے ملتِ بیضا پیام زندگی لایا
بالآخر "زندگی" ہفتگی جاری کیا اس نے
صحافت کا جہاں میں بول جس سے ہوگیا بالا
جو پوچھا میں نے دل سے سالِ اجرا اس صحیفے کا
ندا آئی کہو "ہے زندگیٔ ملتِ بیضا"

۸۱۳ ، ۴۷۰ ، ۹۱ ، ۱۵ = ۱۳۸۹ھ

مہینہ از روئے جمل صغیر اس سے ہویدا ہے
کریں گر "زندگیٔ ملتِ بیضا" سے ہے استفتا

۸۱۳ ، ۴۷۰ ، ۹۱ = ۱۳۷۴ = ۱۵ = ۶
جمادی الثانی

مہینے کو کریں جب سہ گنا تاریخ ظاہر ہو
عجب یہ مادۂ تاریخ کا تو نے رضی لکھا

۶×۳ = ۱۸ جمادی الثانی ۱۳۸۹ھ
یکم ستمبر ۱۹۶۹ء

Marfat.com

رئیس الاحرار سیّد فضل الحسن حسرت موہانی

تاریخ وفات : ۱۳ مئی ۱۹۵۱ء :

رئیس و سید الاحرار رفتہ چوں ازیں دنیا

رضی گفتہ "نماندہ سید فضل الحسن حسرت" = سنہ ۱۹۵۱ء

۶۶۸ ۱۴۹ ۹۱۰ ۶۴ ۱۵۰

"آں فضل الحسن میرود" = سنہ ۱۳۷۰ھ

۲۶۰ ۱۴۹ ۹۱۰ ۵۱

آہ آہ فضل الحسن حسرت برود = سنہ ۱۹۵۱ء

۲۱۲ ۶۶۸ ۱۴۹ ۹۱۰ ۶ ۶

"فضل حسن شود ہائے ہائے" = سنہ ۱۳۷۰ھ

۱۶ ۱۶ ۳۱۰ ۱۱۸ ۹۱۰

آزاد دل رئیس المتغزلین ہاں = سنہ ۱۹۵۱ء

۵۶ ۱۵۶۸ ۲۸۰ ۳۴ ۱۳

Marfat.com

وفات جناب حافظ مظہر الدّین صاحب

○ مظہر نور = ۱۴۰۱ء
۱۱۴۵ ۲۵۶

○ مظہر عشق نبی شد = ۱۹۸۱ء
۱۱۴۵ ۴۷۰ ۶۲ ۳۰۴

○ واہ محمد مظہر الدین ہے حسانِ پاکستان = ۱۹۸۱ء
۱۲ ۹۲ ۱۱۴۵ ۹۴ ۱۵ ۱۱۹ ۵۳۴

○ واہ واہ آلِ محمد مظہر دینِ خدا = ۱۹۸۱ء
۱۲ ۱۲ ۵۱ ۹۲ ۱۱۴۵ ۶۴ ۶۰۵

○ آل مظہر الدین احمد برفت = ۱۹۸۱ء
۶ ۱۱۴۵ ۹۵ ۵۳ ۶۸۲

○ مظہر دین محمدؐ رفت = ۱۹۸۱ء
۱۱۴۵ ۶۴ ۹۲ ۶۸۰

○ رضی از سرِ اصل سالش بگو
۱
زہے مظہر الدین طاب ثراہ
۲۲ ۱۱۴۵ ۹۵ ۱۲ ۷۰۶
۱۹۸۰ + ۱
۱۹۸۱ء =

Marfat.com

ہفتہ وار اخبار تکبیر کا اجراء

○ الحق نعرۂ تکبیر زد سید صلاح الدین

۱۳۹ ۳۲۵ ۶۳۲ ۱۱ ۷۴ ۲۲۴ = ۱۴۰۵ھ

○ ہست ایں سرود نعرۂ تکبیر ز صلاح الدین

۴۶۵ ۶۱ ۲۷۰ ۳۲۵ ۶۳۲ ۲۲۴ = ۱۹۸۴ء

تاریخ طباعت ارتھ شاستر

از مولانا محمد اسماعیل ذبیح

○ چہرہ ہندو ندانستم بایں گوند قبیح

اکنوں از روئے برہمن پردہ بردارد ذبیح

۱۲۷ ۸ ۲۱۶ ۲۹۷ ۲۱۱ ۴۱۱ ۸۲۰ = ۱۹۶۰ء

Marfat.com

حضرت سیّد طاہر علاؤالدین گیلانی رح

○ آں سر روحانیاں پاک رفتہ ز جہاں

۵۱	۲۶۰	۳۲۶	۲۳	۶۸۵	۷	۵۹	=	۱۴۱۱ھ

○ لبشد آں سرخیل روحانیاں طاہر علاؤالدین

۳۰۶	۵۱	۹۰۰	۳۲۶	۲۱۵	۱۹۳	=	۱۹۹۱ء

○ آں سر روحانیاں طاہر علاؤالدین می شود آہ

۵۱	۲۶۰	۳۲۶	۲۱۵	۱۹۳	۵۰	۳۱۰	۶	=	۱۴۱۱ھ

Marfat.com

وفات صاحبزادہ سید بشیر حسین شاہ

ابنِ

صاحبزادہ سیّد نور حسین شاہ صاحب

○ وائے رفتہ زما بشیر حسین

بودہ است آنکہ پورِ نور حسین

اے رضیؔ بہرِ سالِ فوتش گو

رفت فردوس شاہ بشیر حسین

۹۸۰ ۳۵۰ ۳۰۶ ۵۱۲ ۱۲۸ = سنہ ۱۹۷۶ء

○ از جاں برفت آہ بشیر حسین آہ

۸ ۵۴ ۶۸۲ ۶ ۵۱۲ ۱۲۸ ۶ = سنہ ۱۳۹۶ھ

○ ہال این پسر امیر ملّت شد

۵۶ ۵۳ ۲۶۲ ۲۵۲ ۴۷۰ ۳۰۴ = سنہ ۱۳۹۶ھ

Marfat.com

تاریخ وفات حضرت سیّد علاؤالدین طاہر گیلانی رحمۃ اللہ علیہ

شد ز دنیا سیّد طاہر علاؤالدین رہی
آں کہ بودہ واقف سرِ خفی و ہم جلی
نازشِ اولادِ شاہِ دستگیرِ بے کساں
وجہ فخرِ عالمانِ دین و اولادِ علی،
سالِ فوت او چو می جستم بگفتا ہاتفم،
"رہنمای عصرِ حاضر می رود ہاں" گو رضی!

۳۰۶ ۳۶۰ ۱۰۰۹ ۵۰ ۲۱۰ ۵۶ = ۱۹۹۱ء

گر بپرسی سالِ فوت آں شہِ دنیا و دیں
"روح عالم سالکِ راہِ طریقت" گو رضی

۲۱۴ ۱۴۱ ۱۳۱ ۲۰۶ ۷۱۹ = ۱۴۱۱ھ

Marfat.com

جناب صائم چشتی (فیصل آباد) کی کتاب حیاتِ اکبر کی طباعت

سید محترم علی اکبر
ہیچ او را بہ فقر بد ہمسر

پسر ابنِ شاہ لاثانی
کہ مرا بد برادر اکبر

ایں کتابیست در فضائل او
طبع شد ایں برائے اہلِ نظر

سالِ طبعش رضی ہمی گفتا
زہی تذکار شاہ علی اکبر

۲۲ ۱۳۲۱ ۳۰۶ ۱۱۰ ۲۲۳ = ۱۹۸۲ء

Marfat.com

شیخوپورہ میں تخریب کاری کے سلسلے میں

ایک خاندان کا قتل

○ وائے وائے مرگ انبوہ قیامت خیز ہست

۱۷ ۱۷ ۲۶۰ ۶۴ ۵۵۱ ۶۱۷ ۴۶۵ = ۱۹۹۱ سنہء

○ قتل منصورہ معصومہ بے گناہ معمّا

۵۳۰ ۳۹۱ ۲۵۱ ۱۲ ۷۶ ۱۵۱ = ۱۴۱۱ سنہ ھ

○ بے گناہ منصورہ معصوم ما کشتہ ستم

۸۸ ۳۹۱ ۲۴۶ ۴۱ ۷۲۵ ۵۰۰ = ۱۹۹۱ سنہء

○ قاتل منصورہ شمر پیشہ بدراہ

۵۳۱ ۳۹۱ ۵۴۰ ۳۱۷ ۶ ۲۰۶ = ۱۹۹۱ سنہء

○ سال قتل ناروا ہاں از سر آہے رضی

"قاتل منصورہ معصومہ نامعلوم گو"

۵۳۱ ۳۹۱ ۲۵۱ ۵۱ ۱۸۶ = ۱۴۱۰ + ۱ = ۱۴۱۱ سنہ ھ

○ کشتۂ جور منصورہ کیوں

۷۲۵ ۲۰۹ ۳۹۱ ۸۶ = ۱۴۱۱ سنہ ھ

Marfat.com

مشہور نقاد و ادیب اور دانش ور

سلیم احمد کی وفات

○ سلیم نکتہ شناس ما است بجنت

۱۴۰ ۴۷۵ ۴۱۱ ۴۱ ۴۶۱ ۴۵۵ = ۱۹۸۳

○ واہ نقاد و ادیب و نکتہ رس بود بہت

۱۲ ۱۵۵ ۶ ۱۷ ۶ ۴۷۵ ۲۶۰ ۱۲ ۴۶۰ = ۱۴۰۳

○ شود نقاد و ہم نکتہ شناس

۳۱۰ ۱۵۵ ۶ ۴۵ ۴۷۵ ۴۱۱ = ۱۴۰۳

○ سلیم نکتہ شناس از جہاں بشود

۱۴۰ ۴۷۵ ۴۱۱ ۶۷ ۳۱۰ = ۱۴۰۳

Marfat.com

Marfat.com

....سیاہ بر سفید

صاحبزادہ رضیؔ شیرازی

Marfat.com